

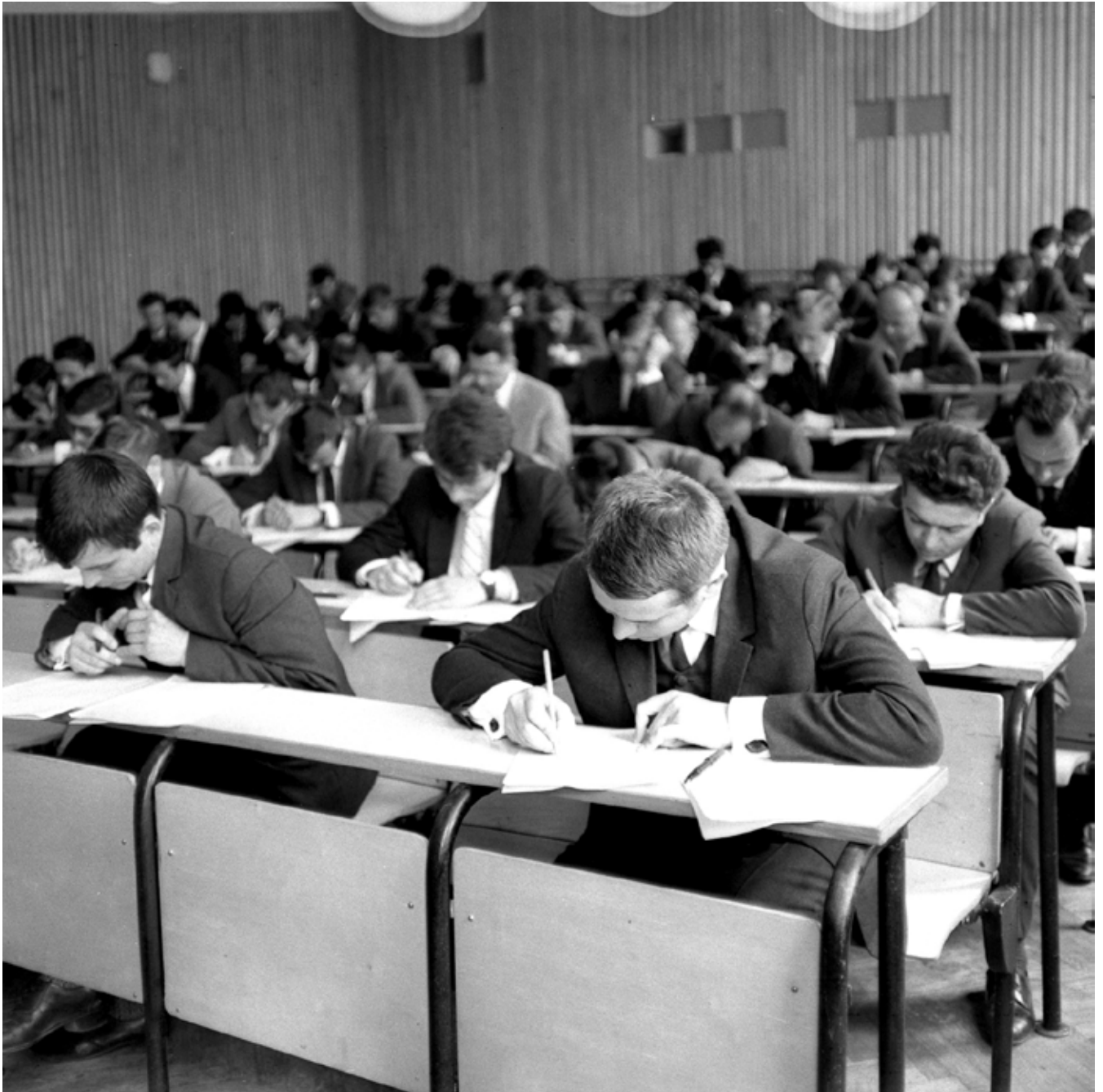

Biuletyn Informacyjny

2(33)2013

POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

Wydanie specjalne – 60 lat Uczelni

ISSN 1428-4014

Z kart historii Politechniki Lubelskiej
1953-2013

Początki uczelni technicznej w Lublinie

Zdjęcia pochodzą z Archiwum Politechniki Lubelskiej

Szanowni Państwo

Parafrazując słowa znanej piosenki, chciałoby się zaśpiewać „60 lat minęło to piękny wiek”. Tyle właśnie lat skończyła 13 maja 2013 r. Politechnika Lubelska. Jak każdy jubileusz, tak i ten jest doskonałą okazją do podsumowań i refleksji, kierując uwagę na osiągnięcia Uczelni i jej obecną pozycję.

Mówi się, że czasem trzeba obejrzeć się za siebie, by zrozumieć to, co niesie przyszłość. 60 lat Politechniki Lubelskiej to określona sekwencja zdarzeń, to skarbnica wiedzy o ludziach i ich pracy, to w końcu bogactwo wzorców postępowania. Nie zapominamy o tym, wręcz przeciwnie – czerpiemy z doświadczeń naszych poprzedników, uczymy się na błędach i sukcesach przeszłości, aby konsekwentnie realizować zadania, które stawia przed nami współczesny świat. Dlatego szczególne znaczenie w niniejszej publikacji ma część poświęcona byłym Rektorom naszej Uczelni. To właśnie ich dokonania tworzą historię Politechniki Lubelskiej i składają się na jej dzisiejszą, ugruntowaną pozycję naukową i dydaktyczną. Każde wspomnienie czy rozmowa pokazują minione lata z różnych perspektyw i wnoszą wiele cennych przemyśleń.

Ważną część Biuletynu zajmują informacje na temat wydziałów i jednostek funkcjonujących w strukturze Uczelni oraz organizacji studenckich. Autorzy tekstów odsłaniają przed nami specyfikę ich pracy, ożywiają minione wydarzenia, opisują swoje nadzieje i marzenia.

Na stronach tego opracowania znajduje się duża liczba faktów, wiele nazwisk, liczne daty, ale to one stanowią o naszej historii i teraźniejszości, porządkują bieg wydarzeń, przywołują wspomnienia...

Niech ta publikacja będzie swoistą podróżą sentymentalną przypominającą piękne karty naszej 60-letniej działalności, na którą złożyła się praca trzech pokoleń pracowników.

Rektor
Prof. dr hab. inż. Piotr Kacejko

Poczet Rektorów:	
Prof. dr hab. Stanisław Ziemecki.....	4
Trudy, wyrzeczenia i osiągnięcia pierwszego rocznika WSIInż.	5
Pierwsza książka w Bibliotece. Historia Uczelni zapisana w książkach	7
Poczet Rektorów:	
Doc. mgr inż. Stanisław Podkova	8
Od mechaniki do inżynierii produkcji.....	9
Poczet Rektorów:	
Prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sitko	14
Kształcimy nie tylko menedżerów.....	15
Inżynier z zamiłowaniem do folkloru.....	20
Poczet Rektorów:	
Doc. hab. dr inż. Jakub Mames	21
Niezależne Zrzeszenie Studentów PL 1980-1981 – historie nieopisane	22
Nowoczesne budownictwo. Inteligentna architektura	24
Poczet Rektorów:	
Prof. dr hab. inż. Andrzej Weroński.....	28
Studenci w organizacjach	29
Doktorat – nauka – uczelnia.....	30
Poczet Rektorów:	
Prof. dr hab. inż. Włodzimierz Krolopp.....	31
Bo nic nie daje takiego wyzwolenia jak sport.....	32
Ci studenci mogą 'przyłać'.....	33
Poczet Rektorów:	
Prof. dr hab. inż. Iwo Pollo.....	34
Historia pasji i przyjaźni – Koło PTTK przy Politechnice Lubelskiej.....	35
W trosce o środowisko.....	38
Poczet Rektorów:	
Prof. dr hab. inż. Kazimierz Szabelski.....	42
Muzyka duszy i serca.....	43
GAMZA – taneczna marka Politechniki Lubelskiej... ..	44
Poczet Rektorów:	
Prof. dr hab. inż. Józef Kuczmaszewski.....	45
TAIP PL – menedżer nauki i kultury, ambasador w przemyśle i gospodarce.....	46
Studencka kariera	48
Poczet Rektorów:	
Prof. dr hab. inż. Marek Opielak, dr h.c.....	49
Od gimnastyki artystycznej do Grupy Tańca Współczesnego	50
Ocalić od zapomnienia	53

Prof. dr hab. Stanisław Ziemecki (1881-1956) Rektor Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej 1953-1956

Stanisław Ziemecki to jeden z najbardziej utalentowanych popularyzatorów nauki w Polsce. Swoją kilkudziesięcioletnią działalnością naukową i pedagogiczną wyróżniał się zarówno na Lubelszczyźnie, jak i w kraju. W pamięci osób, które znały go osobiście, Profesor Ziemecki

to nie tylko doskonały przyrodnik, fizyk, eksperymentator, ale także po prostu szlachetny człowiek, wielki przyjaciel młodzieży.

Młodość i wykształcenie

Urodzony w 1881 roku w Warszawie, wychowywał się w rodzinie lekarzy. Od wczesnych lat młodości cechowała go ciekawość świata i wiedzy – gimnazjum ukończył z nagrodą i srebrnym medalem. Pomimo że rozpoczął naukę na studiach medycznych, przerwał je na rzecz studiów przyrodniczych Uniwersytetu Warszawskiego. Te ukończył w 1904 roku pracą dyplomową dotyczącą własności optycznych kryształów dwuosiowych. Bardzo dobra ocena była podstawą nadania mu stopnia kandydata nauk przyrodniczych. Naukę kontynuował w Genewie oraz Getyndze. Tam powstała jego praca traktująca o magnetycznym skręcaniu płaszczyzny polaryzacji w ultrafiolecie.

Praca zawodowa

Życiorys pracy zawodowej Stanisława Ziemeckiego jest bogaty. Pierwszy etat w 1908 roku to praca nauczyciela fizyki w Gimnazjum im. M. Reja. Rok później objął stanowisko profesora i kierownika Zakładu Fizyki w Szkole Mechaniczno-Technicznej H. Wawelberga i S. Rotwanda w Warszawie (późniejszej Państwowej Szkole Budowy Maszyn i Elektrotechniki). W roku 1920 powierzono mu wykłady w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Kiedy w Lublinie powstał Uniwersytet Marii-Curie Skłodowskiej, od 1945 roku Profesor Ziemecki przewodniczył na nim Katedrze Fizyki Doświadczalnej. Jednocześnie kierował Zakładem Fizyki Akademii Medycznej.

Pierwszy rektor Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej

13 maja 1953 roku Rada Ministrów podjęła decyzję o utworzeniu Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie. Obowiązki organizatora uczelni Minister Szkolnictwa Wyższego powierzył wówczas Stanisławowi Podkowie, natomiast funkcję rektora przekazał właśnie prof. Stanisławowi Ziemeckiemu. Obaj tworzyli podstawy organizacyjne i materialne nowo powstałej szkoły oraz opracowywali podstawy struktur i założeń kształceniowych. Profesor udostępnił pierwszym studentom WSInż. sale i laboratoria dydaktyczne na UMCS.

Tematyka zainteresowań

Profesor Ziemecki jako pierwszy w Polsce zajął się badaniami zjawiska magnetycznego skręcania płaszczyzny polaryzacji. Odkrył i objął zjawisko luminescencji pary

rtęci naświetlanej promieniami Röntgena. Przybliżył także powstawanie widm pasmowych. Wykazał, że występowanie zjawiska Ramana jest niezależne od opalescencji w pobliżu punktu krytycznego. Jego nowatorskie obserwacje promieniowania jądrowego w atmosferze oraz absorpcji promieniowania kosmicznego zaowocowały planem lotu naukowego balonem do granic troposfery (plan niezrealizowany z przyczyn niezależnych). Zajmował się również tematyką termodyfuzji i fizyki cząsteczkowej, badaniami z zakresu spektrometrii masowej i fizyki ciała stałego.

Stanisław Ziemecki i jego komora jonizacyjna

Działalność naukowa

Profesor systematycznie organizował dyskusje z tzw. nowatorami produkcji oraz wygłaszał przez ponad pięć lat powszechne wykłady uniwersyteckie.

Wśród organizacji, w których się angażował, należy wymienić TNW – Towarzystwo Naukowe Warszawskie oraz Polskie Towarzystwo Fizyczne (członek założyciel i przewodniczący oddziałów Towarzystwa w Warszawie i Lublinie).

Popularyzator

Ceniony był za popularyzację nauki, którą traktował jako obowiązek nauczyciela akademickiego. W tej działalności zajmuje we współczesnym piśmiennictwie wyjątkową pozycję. Jego publikacje, podręczniki wyróżniają piękny język i jasność przedstawienia. Być może wpływ na jego umiejętności miały zainteresowania literackie – był rozmówany w literaturze francuskiej, w wierszach Goethego i Heinego.

Wspomnienie

Prof. Stanisław Ziemecki zmarł nagle w 1956 roku. Środowisko akademickie pożegnało go jako człowieka o błyskotliwym umyśle i nieodpartym uroku osobistym.

Opracowano na podstawie:

- E. Śpiewła, *Rektor Stanisław Ziemecki. Wspomnienie* W: [...] „Biuletyn Informacyjny Politechniki Lubelskiej”, 1/1998
- A. Teske, *Stanisław Ziemecki*, <http://www.ifpan.edu.pl/ON-1/Historia/art/10zie.pdf>

Trudy, wyrzeczenia i osiągnięcia pierwszego rocznika WSInż.

Po upływie prawie 60 lat od ukończenia studiów w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej jako absolwent pierwszego rocznika z rozrzewaniem wspominam naszą Uczelnię – obecną Politechnikę Lubelską.

Pierwsi studenci

Było nas 109 – najmłodszy miał lat 22, a najstarszy zbliżał się do 50-ki. Wszyscy mieli długą przerwę po ukończeniu szkoły średniej. Pracowaliśmy na dwie zmiany – w dzień w zakładach pracy, a wieczorem studia na Uczelni. Czas pracy

umysłowej trwał 16-18 godzin na dobę. Najcięższy był okres wiosenny i letni, a w szczególności każda sobota i niedziela, kiedy to zamiast spacerów czy kąpieli trzeba było sporządzać projekty i rysunki.

W okresie studiów w tej trudnej sytuacji pomagały nam nasze żony, mamy i babcie, biorąc na siebie obowiązki wychowawcze oraz prowadzenie domu. Byliśmy młodzi, a jednocześnie wyłączeni z życia rodzinnego i towarzyskiego. Każdemu z nas w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej upłynęło pięć najlepszych lat.

Przyjaźń między kolegami pierwszego rocznika WSInż. wytrzymuje prawie 60-letnią próbę. Co roku spotykają się, by wspominać czasy studenckie

Brak bazy lokalowej rekompensowali uspaniali profesorowie i wykładowcy

Uczelnia nie posiadała własnego lokalu – zajęcia odbywały się w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej (matematyka i fizyka), w Technikum Chemicznym i Budowlanym (przedmioty zawodowe), a laboratoria w Fabryce Samochodów Ciężarowych. Wykłady i ćwiczenia odbywały się 5 dni w tygodniu wieczorami, natomiast soboty i niedziele przeznaczone były na pracę własną. W toku studiów spotkaliśmy się z wysokimi wymaganiami, ale i życzliwą opieką naszych profesorów i wykładowców – pierwszego Rektora prof. Stanisława Ziemeckiego, jego następcy doc. Stanisława Podkowy oraz pracowników FSC, a późniejszych etatowych pracowników Wieczorowej

Szkoły Inżynierskiej: doc. Seweryna Bobińskiego, doc. Ryszarda Cylca, doc. Wacława Jaśkiewicza, dr. Tadeusza Wangrata, inż. Bogumiła Kądzioła.

Nie tylko wiedza techniczna

Okres wyrzeczeń i niepewności trwał od momentu podjęcia decyzji o studiach do dnia egzaminu dyplomowego. Zdanie egzaminu wstępnego z matematyki i fizyki po kilkuletniej przerwie od matury było pierwszą barierą w uzyskaniu indeksu studenta.

Do przedmiotów ścisłych w początkowym okresie studiów, tj. matematyki prowadzonej przez prof. dr. hab. Adama Bieleckiego oraz doc. dr. Stanisława Dobrzyckiego, jak również

fizyki wykładanej przez prof. dr. hab. Stanisława Ziemeckiego, dołączono nam jeszcze jeden trudny i decydujący o dalszych studiach przedmiot – akademię polityczną prowadzoną przez mgr. Ryszarda Nafalskiego. Zdanie egzaminów z tych trzech przedmiotów było wstępem do długiej jeszcze drogi do uzyskania dyplomu.

Egzaminy pomyślnie zakończone

Wszystkie egzaminy, tak z przedmiotów ścisłych, jak i zawodowych, były zdawane na ocenę dobrą lub bardzo dobrą, a w nielicznych przypadkach na dostateczną. Nasz pierwszy rocznik nie znał i nie korzystał z egzaminów poprawkowych i urlopów dziekańskich. W ciężkiej pracy zawodowej i niełatwych studiach, zdając egzaminy w ciągu 4,5 roku (9 semestrów), dotarliśmy do pracy dyplomowej. Wymagała ona szczególnego wysiłku oraz czasu, którego nam zawsze brakowało. Po wykonaniu i złożeniu pracy dyplomowej wydawało się nam, że to już koniec naszego wysiłku.

Została tylko obrona pracy dyplomowej

Ale wówczas dowiedzieliśmy się, że czeka nas jeszcze egzamin komisyjny dyplomowy. Ministerstwo Oświaty powołało komisję, w skład której weszli profesorowie Politechniki Warszawskiej. Na spotkaniu informacyjnym podano nam do wiadomości zakres wymagań. Z pierwszej grupy 14 odważnych kolegów egzamin zdało zaledwie 8. Wówczas zorientow-

waliśmy się, że egzamin składa się z dwóch części: pisemnej i obrony pracy dyplomowej. Byliśmy zmuszeni rozpocząć drugi etap studiów polegający na wertowaniu tematów egzaminacyjnych pisemnych i ustnych Politechniki Warszawskiej. Praca ta dała pozytywne rezultaty, ponieważ w drugiej grupie egzamin złożyło pozytywnie 35 kandydatów. Egzaminatorami byli specjaliści naszego kierunku, tj. technologii budowy maszyn: prof. Janusz Tymowski, prof. Ludwik Uzarowicz, prof. Wiesław Gniazdowski, doc. Romuald Zwoliński.

Podczas uroczystości Jubileuszu 50-lecia Uczelni nastąpiło odnowienie dyplomów pierwszych absolwentów Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej

Droga do kariery otwarta

W wyniku ciężkiej, pełnej trudu i wyrzeczeń pracy staliśmy się pełnoprawnymi członkami społeczności technicznej. Ukończenie studiów i uzyskanie dyplomy w krótkim czasie pozwoliły zająć odpowiedzialne funkcje i stanowiska w fabrykach, instytucjach gospodarczych, biurach konstrukcyjnych oraz w szkolnictwie wyższym i średnim, np.: dyrektorów naczelnych i technicznych, kierowników w zakładach produkcyjnych, głównych mechaników w takich zakładach, jak: FSC, WSK Świdnik, Fabryka Maszyn Rolniczych, Fabryka Wąg, DOKP Lublin.

Wspomnienie

Minęło prawie 60 lat, a w pamięci pierwszych studentów byłej Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej – obecnej Politechniki Lubelskiej, która jest kontynuatorem wielu chlubnych już tradycji – pozostało niezatarte wspomnienie o ważności tej Uczelni dla nas, a głównie dla dobra młodego pokolenia w rozwoju naszego regionu.

Marian Mastalerz

Mgr inż. Marian Mastalerz

Jeden z absolwentów pierwszego rocznika 1953-1957 Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie. Tytuł inżyniera-mechanika w zakresie technologii maszyn otrzymał w 1958 r.

Pracował w Wyższej Szkole Inżynierskiej przez 16 lat – najpierw jako asystent w latach 1956-1964, a następnie w latach 1964-1972 jako wykładowca i kierownik Pracowni Wytrzymałości Materiałów, której był organizatorem.

Wprowadził tensometrię oporową do badań statycznych i dynamicznych. Prowadził badania wytrzymałościowe metali oraz spoin metalowych na maszynach wytrzymałościowych, a także badania własności mechanicznych tworzyw sztucznych. Wywoływany hałas maszyn w niedostosowanych pomieszczeniach w czasie badań przekraczał nawet 100 dB.

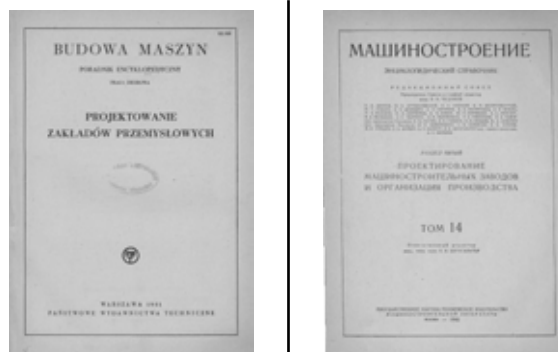
Pierwsza książka w Bibliotece

W dniu 4 kwietnia 1954 roku do Księgi Inwentarza Biblioteki Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie pod pozycją nr 1/54 wpisano pierwszą książkę (Rys. 1). Wydarzenie to możemy uznać jako początek istnienia księgozbioru Biblioteki Politechniki Lubelskiej.

Rys. 1. Pierwsza strona Księgi Inwentarza Biblioteki Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie z 1954 r.

Pierwszą publikacją była wydana przez Państwowe Wydawnictwo Techniczne książka pt: „Budowa maszyn: projektowanie zakładów przemysłowych: poradnik encyklopedyczny”: praca zbiorowa / [red. E.A. Čudakov; aut. B.I. Ajzenberg et al.; tł. Daniszewski et al.] – Warszawa, 1951.

Rys. 2. Strona przytytułowa i tytułowa książki

Poradnik jest tłumaczeniem na język polski opublikowanej w 1946 r. w Moskwie książki tyt. oryg.: „Машиностроение. Энциклопедический справочник. Раздел 5. Проектирование машиностроительных заводов и организация производства. Том 14”.

W poradniku można znaleźć podstawowe dane do projektowania zakładów przemysłowych z uwzględnieniem ich rozplanowania oraz budowy wydziałów produkcyjnych i pomocniczych. Książka przeznaczona jest dla inżynierów mechaników.

Jarosław Gajda

Historia Uczelni zapisana w książkach

Chronologicznie ukazały się następujące pozycje:

1. *10 lat w służbie techniki: 1953-1963* / [oprac. red. Romuald Karaś] – Lublin, 1963.
2. *Piętnastolecie Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie: 1953-1968* / [oprac. Zygmunt Pikulski] – Lublin, 1968.
3. *Wyższa Szkoła Inżynierska w Lublinie: 1953-1973* / oprac. Zbigniew J. Hirsz – Lublin, 1974.
4. *Z historii wyższej uczelni technicznej Lublina* / [oprac. R. Cylc et al.; zespół red. S. Bobiński et al.] – Lublin, 1978.
5. *Politechnika Lubelska* / [zespół red.: M. Hasiak et al.] – Lublin, 1988.
6. *Politechnika Lubelska: [40 lat uczelni]* / [zespół red. Tadeusz Latocha et al.] – Lublin, 1993.
7. *Politechnika Lubelska 1953-2003* / [kol. red. Andrzej Wac-Włodarczyk et al.] – Lublin, 2003.
8. *50 lat Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej* / [oprac. A. Niewczas et al.; red. nauk. Andrzej Niewczas, Wiesław Weroński] – Lublin, 2003.
9. *40 lat Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej* / [oprac. red. Tadeusz Janowski, Andrzej Wac-Włodarczyk, Wojciech Jarzyna] – Lublin, 2004.
10. *Związek Nauczycielstwa Polskiego w Politechnice Lubelskiej: z okazji 45-lecia działalności* / Edward Śpiewła – Lublin, 2007.
11. *Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii w fotografiach: 1968-2008* / [red. Paweł Surdacki] – Lublin, 2008.
12. *Politechnika Lubelska: 55 lat: 1953-2008 Lublin University of Technology: 55 years: 1953-2008* / [red. Iwona Czajkowska-Deneka, Małgorzata Szatkowska; tł. Klaudia Wengorek-Dolecka, Radosław Dolecki] – Lublin, 2008.
13. *Wydział Mechaniczny: 60 lat* / Józef Kuczmaszewski et al. – Lublin, 2013.

Wszystkie wyżej wymienione publikacje dostępne są on-line w Bibliotece Cyfrowej Politechniki Lubelskiej <http://www.bc.pollub.pl/dlibra>. Zapraszamy!

Jarosław Gajda

Doc. mgr inż. Stanisław Podkowa (1907-1973)

Rektor Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej 1956-1965

Rektor Wyższej Szkoły Inżynierskiej 1965-1973

Każda historia ma swój początek. Początek Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej (obecnie Politechniki Lubelskiej) wiąże się z osobą doc. Stanisława Podkowskiego – utalentowanego organizatora, a następnie rektora WSIInż.

W roku 60-lecia Jubileuszu Politechniki Lubelskiej mija 40. rocznica Jego śmierci.

Stanisław Podkowa urodził się 14 września 1907 r. w Lublinie, był jednym z trzech synów Stanisława, mistrza zduńskiego, i Joanny z Rosłych. Wychowywał się we wsi Abramowice pod Lublinem. Wykształcenie średnie otrzymał w Gimnazjum Matematyczno-Przyrodniczym im. Hetmana Jana Zamoyskiego, wyższe – w Politechnice Warszawskiej na Wydziale Mechanicznym. Jego studia przerwał wybuch wojny we wrześniu 1939 r., dlatego dyplom inżyniera mechanika i magistra nauk technicznych uzyskał dopiero w roku 1946.

Po wyzwoleniu Lubelszczyzny został mianowany zastępcą naczelnika Wydziału Mechnicznego DOKP w Lublinie, stając się współorganizatorem procesu odbudowy służb kolejowych w Okręgu. Uruchamiał kolejowe warsztaty mechaniczne w Lublinie i w Radomiu, organizował kursy dla kolejowych służb technicznych, dokształcał się w dziedzinie kolejnictwa, a zdobytą wiedzę przekazywał szkolonym kadrom. Był organizatorem i pierwszym przewodniczącym Oddziału Wojewódzkiego NOT w Lublinie w latach 1950-1952 oraz inicjatorem i członkiem założycielem lubelskiego Oddziału SIMP. Na początku 1951 r. został dyrektorem ds. inwestycji w nowo budowanej Fabryce Samochodów Ciężarowych w Lublinie. Z FSC przeszedł do Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w listopadzie 1955 r.; było to ostatnie, niewątpliwie najważniejsze miejsce pracy Podkowskiego. Głównie z Jego inicjatywy i dzięki Jego usilnym zabiegom utworzono w Lublinie w 1953 r. Wieczorową Szkołę Inżynierską, w której był dziekanem Wydziału Mechanicznego i jednocześnie pełnił funkcję jej organizatora.

W styczniu 1956 r. został powołany na stanowisko rektora WSIInż. Pomimo olbrzymich trudności, w tym m.in. lokalowych, z jakimi borykała się nowo powstała uczelnia techniczna, przez swoje usilne starania i zapobiegliwość Stanisław Podkowa potrafił w krótkim czasie doprowadzić do dynamicznego rozwoju WSIInż. Dzięki Jego staraniom udało się pomyślnie rozwiązać kłopoty lokalowe Uczelni oraz doprowadzić do powołania w dniu 1 czerwca 1965 r. Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie ze studiami dziennymi.

Jego imieniem nazwano największe audytorium Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej.

A tak wspomina Rektora Stanisława Podkowskiego prof. Edward Śpiewła:

„Rektor Stanisław Podkowa nie był twórcą naukowym w przyjętym powszechnie rozumieniu – los wyznaczył Mu inną rolę – ale jednoznacznie rozumiał i podkreślał znaczenie nauki jako wartości niepodważalnej. Dodawał przy tym, że nauki nie można utożsamiać z bezduszną erudycją czy sumą wiedzy, ale i z ciągłym wysiłkiem umysłowym, wysiłkiem woli, pracy i wyobraźni. Nie było też dane Stanisławowi Podkowskiemu uzyskanie statusu profesora emeritusa i, prawdę mówiąc, nam – Jego współpracownikom – trudno byłoby wyobrazić Go sobie w takiej roli. Był bowiem człowiekiem bardzo aktywnym, bezkompromisowym, o silnej osobowości przywódczej, skrzętnie ukrywał swoje słabości i zmęczenie czy chorobę. Przy bardzo pryncypialnym sposobie bycia, miał Rektor Podkowa zaletę rzadko spotykaną: potrafił przełamać swoje uprzedzenie, zmieniać opinię na pozytywną, przywrócić zaufanie. Nie lekcewał niefortunnnych postępów, ale potrafił okazać pomoc nawet w sytuacji, kiedy większość środowiska odwracała się od potrzebującego.

Miał świadomość, że tak jak inni ludzie pełniący funkcje kierownicze, nie jest wolny od wad i śmieszności. Potrafił jednak bardzo głośno i szczerze śmiać się z nich i to jako pierwszy. Są to przykłady postaw rzadko spotykanych w przeszłości i obecnie, a przecież tak oczekiwanych.”

Rektor Stanisław Podkowa przyjmuje sztandar ufundowany przez Towarzystwo Przyjaciół WSIInż.

Opracowano na podstawie: materiałów archiwalnych Politechniki Lubelskiej; wydawnictw Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej i Politechniki Lubelskiej; fragmentów książki Tadeusza Filipka „Z dziejów przemysłu maszynowego na Lubelszczyźnie. 50 lat działalności Lubelskiego Oddziału SIMP 1950-2000”.

Od mechaniki do inżynierii produkcji

Wydział Mechaniczny w obiektywie

Wydział Mechaniczny w budowie

Laboratorium obrabiarek w nieistniejącym już budynku laboratorium

Inauguracja roku akademickiego 1965-1966

Ustawianie zbieżności kół

Obrona pracy dyplomowej. Zwyczajem było wówczas noszenie na butach przez studentów tak zwanych „kapci muzealnych”. W komisji w środku doc. mgr inż. Stanisław Podkowa

Nowo wybudowany budynek Wydziału Mechanicznego

Wszystkie zdjęcia pochodzą z Archiwum Politechniki Lubelskiej.

Wydział Mechaniczny w krótkim rysie historycznym

13 maja 1953 roku Uchwałą Rady Ministrów została utworzona Wieczorowa Szkoła Inżynierska z jedynym wówczas Wydziałem Mechanicznym; na rektora został powołany prof. Stanisław Ziemecki.

W dalszych latach Uczelnia intensywnie rozwijała się, w efekcie czego została przekształcona w Wyższą Szkołę Inżynierską (28 kwietnia 1965 roku), a następnie w Politechnikę Lubelską (1 sierpnia 1977 roku).

Zmieniał się także Wydział Mechaniczny, który od 11 października 1973 roku funkcjonował jako Instytut Technologii i Eksploatacji Maszyn, następnie (od 8 marca 1984 roku) jako Wydział Mechaniczny i Organizacji, by ostatecznie powrócić (14 czerwca 1988 roku) do pierwotnej nazwy.

W okresie 60-lecia istnienia jednostki funkcję dziekana (dyrektora Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn) pełnili:

doc. mgr inż. Stanisław Podkowa	(1953 – 1964)
doc. mgr inż. Seweryn Bobiński	(1964 – 1966)
doc. mgr inż. Wacław Jaśkiewicz	(1965 – 1968)
doc. mgr inż. Ryszard Cylc	(1968 – 1969)
	(1984 – 1987)
doc. dr inż. Jerzy Budzyński	(1970 – 1973)
doc. dr inż. Marian Sońta	(1973 – 1977)
prof. dr inż. Tadeusz Opolski	(1977 – 1978)
prof. dr hab. inż. Andrzej Weroński	(1978 – 1981)
	(1981 – 1982)
	(1996 – 1999)
prof. dr inż. Henryk Popko	(1982 – 1984)
prof. dr inż. Jan Kowal	(1987 – 1990)
prof. dr hab. inż. Wiesław Weroński	(1990 – 1993)
	(1993 – 1996)
prof. dr hab. inż. Andrzej Niewczas	(1999 – 2002)
	(2002 – 2005)
prof. dr hab. inż. Henryk Komsta	(2005 – 2008)
	(2008 – 2012)
prof. dr hab. inż. Zbigniew Pater	(od 2012).

Wydział Mechaniczny intensywnie rozwijał się naukowo, nabywając kolejno uprawnienia do nadawania:

- stopnia doktora nauk technicznych w dyscyplinie budowa i eksploatacja maszyn (1990),
- stopnia doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie budowa i eksploatacja maszyn (1999),
- stopnia doktora nauk technicznych w dyscyplinie mechanika (2006),
- stopnia doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynieria produkcji (2012).

Obecnie w skład Wydziału wchodzi 12 jednostek (10 katedr i 2 instytuty), których krótką historię przedstawia się poniżej.

Zbigniew Pater

Instytut Technologicznych Systemów Informacyjnych

Instytut Technologicznych Systemów Informacyjnych został utworzony 1 lipca 1998 r. Na dyrektora został powołany prof. dr hab. inż. Antoni Świć, który tę funkcję pełni do dzisiaj.

Badania naukowe prowadzone w Instytucie dotyczą głównie elastycznej automatyzacji produkcji. Pracownicy Instytutu opublikowali 35 monografii, 918 artykułów naukowych oraz uzyskali 6 patentów. Instytut jest wydawcą czasopisma naukowego „Applied Computer Science”.

ITSI ściśle współpracuje z zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Efektem tej współpracy są wspólne konferencje i seminaria naukowe, 16 monografii naukowych oraz liczne artykuły.

Instytut realizował 5 projektów badawczych, a także projekt szkoleniowy: „Info-metamorfoza – wzbudzenie ducha przedsiębiorczości wśród pracowników uczelni” (EFS) oraz aparaturowy: „System do badań wytrzymałościowych i jakościowych połączeń adhezyjnych” o wartości prawie jednego miliona złotych. ITSI jest także organizatorem cyklicznej Konferencji Międzynarodowej „Technologiczne Systemy Informacyjne w Inżynierii Produkcji i Kształceniu Technicznym”.

W Instytucie utworzono i przez wiele lat była prowadzona specjalność w ramach kierunku studiów mechanika i budowa maszyn: informatyka w inżynierii produkcji, a aktualnie prowadzony jest kierunek studiów inżynieria biomedyczna.

W ramach Instytutu aktywnie działają dwa studenckie koła naukowe: „Informatyk” oraz Koło Naukowe Inżynierii Biomedycznej.

Antoni Świć

Instytut Transportu, Silników Spalinowych i Ekologii

Instytut Transportu, Silników Spalinowych i Ekologii powstał 1 października 2011 r. na bazie Katedry Silników Spalinowych i Transportu, kierowanej do listopada 2010 r. przez prof. dr hab. inż. Andrzeja Niewczas, następnie przez prof. dr hab. inż. Henryka Komstę oraz Katedry Inżynierii Procesowej, Spożywczej i Ekotechniki, której twórcą był śp. prof. dr inż. Henryk Popko, a od 2000 r. kierowanej przez prof. dr hab. inż. Marka Opielaka, dr h.c.

ITSSiE tworzą: Zakład Transportu – kierownik prof. dr hab. inż. Henryk Komsta, Zakład Silników Spalinowych – kierownik dr hab. inż. Jacek Hunicz, prof. PL i Zakład Inżynierii Procesowej, Bezpieczeństwa i Ekologii – kierownik prof. dr hab. inż. Marek Opielak, dr h.c.

Od 2011 roku dyrektorem Instytutu jest prof. dr hab. inż. Henryk Komsta. Obecnie zatrudnionych jest 17 pracowników naukowo-dydaktycznych oraz 5 pracowników technicznych.

W Zakładzie Silników Spalinowych realizowane są badania niskotemperaturowych systemów spalania w silnikach tłokowych wykorzystujących samozapłon mieszanek jednorodnych. Prowadzone są także prace nad zagadnieniami trwałości i niezawodności silników, w tym badania eksperymentalne i modelowe układu tłok-pierścienie-cylinder. W Zakładzie Transportu prowadzone są badania związane z eksploatacją i optymalizacją systemów transportowych. W Zakładzie Inżynierii Procesowej, Bezpieczeństwa i Ekologii prowadzone są badania dotyczące optymalizacji budowy maszyn i urządzeń inżynierii procesowej, spożywczej i ochrony środowiska oraz prace związane z pozyskiwaniem energii ze źródeł odnawialnych i zagospodarowywaniem odpadów przemysłowych i komunalnych.

Pracownicy Instytutu opublikowali ok. 1100 prac naukowych, w tym ok. 20 wzorów użytkowych i patentów. Uzyskano 4 habilitacje i 4 tytuły profesora. W Instytucie wypromowano 30 doktorów. Zrealizowano 38 projektów badawczych.

Henryk Komsta

Katedra Automatykacji

W roku 1965 w WSInż. została zorganizowana Grupa Przedmiotowa Automatyki wchodząca w skład Zakładu Obróbki Skrawania i Obrabiarek, kierowanej przez doc. mgr.

inż. Seweryna Bobińskiego. Na jej bazie zorganizowany został w 1976 r. Zakład Maszyn Spożywczych kierowany przez doc. dr. inż. Henryka Popkę. W roku 1990 dr hab. inż. Stanisław Płaska rozpoczął tworzenie Katedry Automatykacji, która powstała w 1992 r. Pierwszymi jej pracownikami byli: dr inż. W. Gołygowski, dr inż. M. Janczarek, dr inż. St. Płaska, dr inż. J. Skrynicki, mgr inż. A. Stankiewicz, st. tech. W. Wawrzyk.

Podstawowym zadaniem była budowa zaplecza laboratoryjnego i badawczego. Dzięki zaangażowaniu i intensywnej pracy zbudowane zostały laboratoria automatyki przemysłowej, napędów (pneumatycznego, hydraulicznego, elektrycznego), CAD/CAM/CNC i robotyki oraz SPC. Powstały również pracownie projektowania systemów informatycznych oraz mikroprocesorowych systemów pomiarowych i technik wizyjnych.

Obszar tematyczny dydaktyki oraz prowadzonych badań obejmuje technologie informatyczne ukierunkowane na działalność wytwórczą związaną z komputerową integracją wytwarzania, zarządzaniem jakością i procesami, robotyką, projektowaniem układów sterowania, programowaniem maszyn CNC, technikami napędów oraz technikami pomiarowymi i wizyjnymi. Obszar ten uzupełniają badania związane z optymalizacją procesów technologicznych (wtrysk tworzyw, wytwarzanie betonu komórkowego, wytwarzanie pokryć dachowych, procesy pakowania).

Katedra aktywnie uczestniczy w działaniach mających na celu restrukturyzację techniczną i organizacyjną przedsiębiorstw oraz rozwój małej przedsiębiorczości (MSP). Działalność ta organizowana jest w ramach Lubelskiego Centrum Transferu Technologii (LCTT) utworzonego w roku 1996 w ramach Katedry.

Obecnie kierownikiem Katedry jest prof. dr hab. inż. Stanisław Płaska. W Katedrze zatrudnionych jest 5 adiunktów oraz 2 pracowników inżynierjno-technicznych.

Władysław Wójcik

Katedra Fizyki Stosowanej

Katedra Fizyki Stosowanej została utworzona 19 marca 2009 r. z połączenia Zakładu Fizyki Stosowanej i Zespołu Inżynierii Nowych Materiałów. Początkowo funkcjonowała w strukturze Wydziału Podstaw Techniki. Od 18 lutego 2013 r. działa w strukturze Wydziału Mechanicznego. Katedrę tworzy 6 pracowników naukowo-dydaktycznych oraz 2 pracowników technicznych. Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. Keshra Sangwal. Od 1 kwietnia 2013 r. funkcję tę sprawuje prof. Grzegorz Gładyszewski.

Katedra Fizyki Stosowanej dysponuje kilkoma specjalistycznymi stanowiskami badawczymi:

- stanowisko badawcze kinetyki wzrostu kryształów z mikroskopem metalograficznym,
- stanowisko do badań mikrotwardości materiałów metodami Vickersa i Knoopa,
- stanowisko umożliwiające pomiary naprężeń metodą wi-deotensometryczną,
- układ wysokopróżniowy (-10^{-9} hPa) do osadzania cienkich warstw metalicznych i układów wielowarstwowych metodą naporowywania termicznego,
- stanowisko do osadzania cienkich warstw metalicznych metodą elektrolityczną,
- stanowisko do wygrzewania w próżni (-10^{-6} hPa, zakres temperatur do 900°C),
- stanowisko pozwalające na określanie topografii powierzchni metodą skanowania wiązką promieni laserowych.

Wiodące tematy prowadzonych w Katedrze badań naukowych: właściwości cienkich warstw metalicznych, naprężenia w strukturach cienkowarstwowych, wzrost, charakterystyka i właściwości mechaniczne kryształów, symulacje wzrostu i struktury klastrów Lennarda-Jonesa, zwierciadlane i niez zwierciadlane rozpraszanie promieni rentgenowskich. Najnowsze obszary badań prowadzonych w Katedrze dotyczą zastosowań fizyki i nowoczesnej techniki w sporcie wyczynowym oraz zastosowania koncepcji mechanizmu zarodkowania progresywnego do opisu wzrostu przedmiotów informacyjnych (informatyka).

O jakości prowadzonych badań świadczy liczba publikacji pracowników Katedry. Od momentu jej utworzenia opublikowano 50 artykułów, z czego blisko 40 w czasopiśmie z listy filadelfijskiej (notowanych przez JCR).

Grzegorz Gładyszewski

Katedra Inżynierii Materiałowej

Historia Katedry Inżynierii Materiałowej sięga 1956 roku, kiedy w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej utworzono Pracownię Materiałoznawstwa pod kierunkiem doc. inż. Wacława Jaśkiewicza. Wraz z rozwojem Uczelni, po kolejnych przekształceniach, w 1985 r. powstała Katedra Inżynierii Materiałowej pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. Andrzeja Werońskiego. Od 2008 roku kierownikiem Katedry jest prof. dr hab. Barbara Surowska. Aktualnie w Katedrze pracuje 18 osób, w tym 12 nauczycieli akademickich.

Konsekwencją poszerzania bazy dydaktycznej, rozwoju naukowego pracowników i zwiększenia liczebności personelu było uruchomienie kierunku dyplomowania pod nazwą inżynieria materiałów konstrukcyjnych. W 2006 roku rozpoczęto kształcenie na kierunku studiów inżynieria materiałowa, które aktualnie przebiega w systemie dwustopniowym zgodnie z KRK. Katedra jest odpowiedzialna merytorycznie za ten kierunek studiów, realizuje już trzeci projekt w ramach POKL, dzięki czemu pierwszy stopień ma status kierunku zamawianego, a laboratoria dydaktyczne zostały wyposażone między innymi w specjalistyczne oprogramowanie.

Przez lata funkcjonowania jednostki do laboratoriów Katedry pozyskano nowe stanowiska badawcze, których wykorzystanie zaowocowało wieloma znaczącymi publikacjami. Pracownicy Katedry corocznie publikują kilkadziesiąt prac, uzyskują kilka patentów, uczestniczą w kilkunastu konferencjach naukowych w kraju i za granicą. W Katedrze prowadzone są prace naukowe i badawczo-rozwojowe dotyczące problematyki nowoczesnych materiałów o specjalnych właściwościach i niekonwencjonalnych zastosowaniach, w tym dla medycyny, lotnictwa, przemysłu maszynowego. Realizowane są też prace badawcze, finansowane ze środków publicznych, w ramach projektów NCN i NCBiR, a także projekty badawczo-rozwojowe współfinansowane przez UE poprzez POIG.

Barbara Surowska

Katedra Komputerowego Modelowania i Technologii Obróbki Plastycznej

Zajęcia z zakresu obróbki plastycznej metali prowadzili początkowo (w latach 60. i 70.) pracownicy zatrudnieni w pracowniach materiałoznawstwa oraz budowy maszyn, a później w Zakładzie Technik Wytwarzania.

W 1977 roku został powołany Zakład Obróbki Plastycznej, którego kierownikiem został doc. dr inż. Wiesław Weroński. Po reorganizacji Wydziału, która miała miejsce w 1985 r., Zakład ten wszedł w skład Katedry Technologii Maszyn. Kolejna reorganizacja spowodowała utworzenie (1988 r.) samodzielnego Zakładu Obróbki Plastycznej, który został później przekształcony (1991 r.) w katedrę funkcjonującą do dzisiaj pod zmienioną (2002 r.) nazwą Katedra Komputerowego Modelowania i Technologii Obróbki Plastycznej.

Kierownikiem jednostki do roku 2007 był nieprzerwanie prof. dr hab. inż. Wiesław Weroński. Następnie funkcję tę objął prof. dr hab. inż. Zbigniew Pater.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni Zakładu, a następnie Katedry dbali o swój rozwój naukowy. Świadczy o tym liczba uzyskanych przez nich stopni naukowych doktora (13), doktora habilitowanego (5) oraz tytułów profesora (2).

Obecnie w Katedrze zatrudnionych jest 9 pracowników naukowo-dydaktycznych oraz 4 technicznych. Jednostka specjalizuje się w badaniach prowadzonych w zakresie procesów kształtowania plastycznego metali i stopów, silnie ukierunkowanych na zastosowania praktyczne. W efekcie prowadzonych w Katedrze 16 projektów badawczych opracowane zostały nowe technologie wytwarzania, które zostały zgłoszone do ochrony patentowej – liczba takich zgłoszeń dokonanych w ostatnich 3 latach przekroczyła 100.

Zbigniew Pater

Katedra Mechaniki Stosowanej

Powstanie Katedry Mechaniki Stosowanej jest ściśle związane z utworzeniem najstarszego wydziału Uczelni – Wydziału Mechanicznego. W 1953 r. powołano Zespół Mechaniki Technicznej, którego pierwszym kierownikiem został ówczesny rektor doc. mgr inż. Stanisław Podkowa, zaś kierownikiem Pracowni Wytrzymałości Materiałów – mgr inż. Marian Mastalerz. W roku 1965 Zespołem kierował dr inż. Kazimierz Sobiesiak. W roku 1973 utworzony został Zakład Mechaniki Stosowanej i Inżynierii Materiałowej pod kierownictwem prof. dr. inż. Kazimierza Szabelskiego, a w 1985 r. nastąpiło połączenie Zakładu Mechaniki Stosowanej z Zakładem Podstaw Konstrukcji Maszyn i utworzenie wspólnej Katedry Podstaw Mechaniki i Konstrukcji Maszyn pod kierownictwem prof. dr. inż. Kazimierza Szabelskiego. W roku 1986 powstała Katedra Mechaniki Stosowanej złożona z Zakładu Mechaniki Ogólnej i Zakładu Wytrzymałości Materiałów.

Od 2007 roku kierownikiem Katedry Mechaniki Stosowanej prof. dr hab. inż. Jerzy Warmiński. W Katedrze działają dwa zakłady: Zakład Mechaniki Ogólnej (kier. prof. J. Warmiński), Zakład Wytrzymałości Materiałów (kier. dr hab. inż. Andrzej Teter, prof. PL) oraz Laboratorium Wytrzymałości Materiałów i Laboratorium Dynamiki i Drgań Mechanicznych, (kier. inż. Andrzej Piekarczyk).

Ważnym momentem w rozwoju Katedry było zatrudnienie wybitnego polskiego uczonego prof. Jerzego Leyko (1985).

Badania naukowe realizowane w zespole mechaniki obejmują: dynamikę układów mechanicznych i struktur lotniczych, teorię drgań nieliniowych, bifurkacje i chaos deterministyczny, drgania w procesach skrawania, modelowanie i sterowanie struktur aktywnych, systemy biomechaniczne.

Zespół wytrzymałości materiałów zajmuje się badaniami wytrzymałości, stateczności i optymalizacji konstrukcji, me-

chaniki uszkodzeń i pęknięcia, zagadnień kontaktu statycznego i dynamicznego oraz badaniami struktur kompozytowych.

Sylwester Samborski

Katedra Podstaw Inżynierii Produkcji

Już w momencie powołania Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej zamierzeniem organizatorów było utworzenie jednostki organizacyjnej zajmującej się technologią budowy maszyn, obrabiarkami, narzędziami skrawającymi. W pierwszych latach były to specjalistyczne zespoły. W kolejnych latach obecna Katedra podlegała przekształceniom:

- 1973 – Zakład Technik Wytwarzania (kierownik doc. dr inż. Adolf Parol),
- 1977 – Zakład Technologii Maszyn (kierownik doc. mgr inż. Ryszard Cylc),
- 1985 – Katedra Technologii Maszyn (kierownik prof. dr hab. inż. Robert Sikora),
- 1988 – Zakład Obróbki Skrawaniem (kierownik doc. dr inż. Kazimierz Lutek),
- 1991 – Katedra Obróbki Skrawaniem (kierownik doc. dr inż. Kazimierz Lutek),
- 1998 – Katedra Obróbki Ubytkowej (kierownik dr hab. inż. inż. Kazimierz Lutek, prof. PL, a od lutego 2000 r. dr hab. inż. Józef Kuczmaszewski, prof. PL),
- 2001 – Katedra Podstaw Inżynierii Produkcji, kierowana do chwili obecnej przez prof. dr. hab. inż. Józefa Kuczmaszewskiego.

W trakcie pracy w Katedrze jedna osoba uzyskała tytuł naukowy profesora, 8 osób stopień naukowy doktora habilitowanego, a 25 osób stopień naukowy doktora. Ponad 1200 osób wykonało w Katedrze swoje prace inżynierskie lub magisterskie.

Główne kierunki badań: technologiczne i konstrukcyjne podstawy oceny wytrzymałości adhezyjnych połączeń metali, monitorowanie procesów obróbki i stanu narzędzi obróbkowych, modelowanie procesów skrawania, analiza oraz modelowanie procesów inżynierii produkcji, technologia umacniania warstwy wierzchniej metali.

Katedra dysponuje wysokospecjalistycznym sprzętem, takim jak: maszyna wytrzymałościowa z bogatym wyposażeniem i specjalistycznym oprogramowaniem, współrzędnościowa maszyna pomiarowa, dwa centra obróbkowe, komora do badania szoków termicznych, mikrotwardościomierz wysokiej klasy cyfrowy sprzęt pomiarowy, interferometr laserowy i in.

Józef Kuczmaszewski

Katedra Podstaw Konstrukcji Maszyn

Pierwszą jednostką organizacyjną zajmującą się zagadnieniami konstrukcji maszyn w Wydziale Mechanicznym był Zespół Części Maszyn, kierowany przez rektora Wyższej Szkoły Inżynierskiej doc. Stanisława Podkowę. W latach 1977-1989 grupa pracowników prowadzących działalność dydaktyczno-naukową w obszarze konstrukcji maszyn tworzyła samodzielny zakład lub wchodziła w skład innych jednostek. Kierowali Zespołem m.in.: prof. T. Opolski, doc. R. Długolecki, prof. K. Szabelski, prof. A. Lesikiewicz. W wyniku kolejnych reorganizacji w marcu 1989 r. powołano samodzielny Zakład, a w 1991 r. – Katedrę Podstaw Konstrukcji Maszyn;

jednostką tą kierował do 2003 roku prof. dr hab. inż. Krzysztof Wituszyński. Od października 2003 roku Katedrą Podstaw Konstrukcji Maszyn kieruje prof. dr hab. inż. Józef Jonak. Kadra Katedry to 16 pracowników naukowo-dydaktycznych i 2 inżynierjno-technicznych. Od początku istnienia Katedry 10 osób uzyskało stopień doktora, 5 osób – doktora habilitowanego, jedna osoba otrzymała tytuł profesora.

Obszar działalności naukowo-badawczej obejmuje: wspomaganą komputerowo optymalizację w konstruowaniu maszyn oraz analizę i syntezę mechanizmów, diagnostykę wibroakustyczną maszyn i urządzeń, mechatronikę, statyczną i dynamiczną analizę elementów konstrukcyjnych z wykorzystaniem metody elementów skończonych, mechanikę procesów skrawania i pęknięcia materiałów kompozytowych, zastosowania metod sztucznej inteligencji w technice. W Katedrze działają 2 koła naukowe: Koło Komputerowego Wspomagania Prac Projektowych i Koło Zastosowań Mechatroniki.

Działalność dydaktyczna obejmuje takie obszary, jak: grafika inżynierska, podstawy konstrukcji maszyn, komputerowe wspomaganie projektowania, optymalizacja konstrukcji, wibrodiagnostyka maszyn, teoria maszyn i mechanizmów, metoda elementów skończonych, projektowanie systemów mechatronicznych, szybkie prototypowanie i inżynieria odwrotna.

Konrad Pylak

Katedra Pojazdów Samochodowych

Katedra Pojazdów Samochodowych formalnie powstała w roku 1976, lecz historia specjalności samochodowej rozpoczęła się już w roku 1967 w momencie powstania kierunku eksploatacja pojazdów samochodowych w ówczesnej Wyższej Szkole Inżynierskiej w Lublinie. W 1969 roku utworzony został Zespół Eksploatacji Pojazdów Samochodowych.

Kierownikiem Zespołu był doc. dr inż. Jerzy Budzyński, kolejnym dr inż. Wit Klonowiecki. Po utworzeniu Katedry (do 1985 roku Zakładu) jej kierownikami byli prof. dr inż. Jan Kowal i prof. dr hab. inż. Piotr Tarkowski, który pełni tę funkcję do chwili obecnej.

W różnych okresach zajęcia dydaktyczne z przedmiotów kierunkowych prowadzili między innymi: prof. dr inż. Jerzy Dowkontt, dr hab. inż. Andrzej Lesikiewicz, doc. dr inż. Franciszek Wardziński (z ośrodka warszawskiego), prof. dr hab. inż. Jerzy Lanzendoerfer (Politechnika Łódzka), prof. dr hab. inż. Józef Knapczyk (Politechnika Krakowska).

Katedra Pojazdów Samochodowych jest jednostką dyplomującą w specjalności samochody i ciągniki na kierunkach dyplomowania: pojazdy samochodowe, eksploatacja pojazdów, elektrotechnika i elektronika pojazdowa, diagnostyka pojazdów.

Z dniem 1 października 1998 roku w Katedrze Pojazdów Samochodowych została utworzona Pracownia Rekonstrukcji Wypadków Drogowych.

Działalność naukowa Katedry obejmuje zagadnienia dotyczące między innymi: wykorzystania biopaliw do zasilania silników spalinowych, eksploatacji i diagnozowania układów elektrycznych i elektronicznych pojazdów.

Obecnie w Katedrze zatrudnionych jest 10 pracowników naukowo-dydaktycznych oraz 4 technicznych.

Małgorzata Józwick

Katedra Procesów Polimerowych

Zajęcia dydaktyczne z przedmiotu przetwórstwo tworzyw sztucznych wprowadzono do programu studiów w Wyższej Szkole Inżynierskiej na Wydziale Mechanicznym w roku akademickim 1970/1971. W roku 1982 w strukturze Wydziału Mechanicznego powołano Zakład Przetwórstwa i Obróbki Tworzyw Sztucznych. W czerwcu 1985 r. wszystkie zakłady technologiczne połączono w jedną Katedrę Technologii Maszyn. Ponowne zmiany organizacyjne na Wydziale Mechanicznym w 1988 r. reaktywowały samodzielną działalność Zakładu, który przybrał nazwę Katedry Przetwórstwa Tworzyw Wielkocząsteczkowych. W 1997 r. Katedrę przekształcono w Katedrę Procesów Polimerowych. W latach 1977-2008 kierownikiem Katedry był prof. dr hab. inż. Robert Sikora.

Pracownikiem Katedry, który pierwszy otrzymał stopień doktora, był dr inż. Kazimierz Kuszewski. Obrona rozprawy odbyła się 16 grudnia 1975 r. w Leningradzkim Instytucie Technologicznym. Po otrzymaniu przez Wydział Mechaniczny PL praw do doktoryzowania, rozprawę doktorską dotyczącą przetwórstwa tworzyw polimerowych wykonał dr inż. Stanisław Skonecki. Obrona odbyła się w dniu 9 lipca 1990 r. Pierwsze kolokwium habilitacyjne pracownika Katedry, prof. dr hab. inż. Janusza Sikory, odbyło się w Politechnice Poznańskiej w dniu 8 grudnia 2000 r.

Od 2008 r. kierownikiem Katedry jest prof. dr hab. inż. Janusz Sikora. Obecnie w Katedrze zatrudnionych jest 8 pracowników naukowo-dydaktycznych oraz 4 technicznych. W ciągu całej działalności Katedry opublikowano 1050 prac naukowych, w tym 65 wzorów użytkowych, przemysłowych i patentów. Liczba rozpraw doktorskich wynosi 18, a habilitacyjnych 2. Zrealizowano 20 projektów badawczych, w tym jeden koordynowany w ramach 7. Programu Ramowego UE.

Badania naukowe prowadzone w Katedrze dotyczą: przetwórstwa i obróbki tworzyw i kompozytów polimerowych, ich właściwości i struktury, utylizacji, jak również budowy maszyn i narzędzi przetwórczych.

Aneta Krzyżak

Katedra Termodynamiki, Mechaniki Płynów i Napędów Lotniczych

Katedra Termodynamiki, Mechaniki Płynów i Napędów Lotniczych jest jedną z najmłodszych jednostek organizacyjnych Wydziału Mechanicznego. Została utworzona w 2007 roku, gromadząc czworo wykładowców i jednego adiunkta z wcześniejszego Zakładu Termodynamiki oraz jednego asystenta prowadzącego zajęcia dydaktyczne z mechaniki płynów i przyjmując nazwę Katedry Termodynamiki i Mechaniki Płynów. W 2008 roku powołano kierownika Katedry w osobie profesora Mirosława Wendekera. Od tej chwili nastąpił szybki rozwój dydaktyczny i naukowy Katedry. W ciągu czterech lat zostało obronionych 7 prac doktorskich, utworzono specjalność budowa i eksploatacja napędów lotniczych oraz objęto opieką specjalność budowa śmigłowców. W 2009 roku rozszerzona została nazwa Katedry do obecnej Katedry Termodynamiki, Mechaniki Płynów i Napędów Lotniczych.

Zespół naukowy Katedry wygrał wiele międzynarodowych i krajowych konkursów w ramach programów naukowych Unii Europejskiej, Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Mirosław Wendeker

Prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sitko

Rektor Wyższej Szkoły Inżynierskiej 1973-1981

Rektor Politechniki Lubelskiej 1984-1990

Honorowy Profesor Politechniki Lubelskiej

Dzięki staraniom Pana Rektora Wyższa Szkoła Inżynierska w Lublinie przekształciła się w Politechnikę Lubelską. Jak wyglądał proces transformacji?

Był rok 1973, zmarł Rektor Stanisław Podkowa – świetny organizator. Ta grupa zapaleńców, która stworzyła najpierw Wieczorową Szkołę Inżynierską, a później Wyższą Szkołę Inżynierską, zbudowała szkołę o modelu dydaktycznym – odpowiednik średniowiecznego uniwersytetu bolońskiego, którego główną funkcją było realizowanie dydaktyki. Ale od czasów Wilhelma von Humboldta, który ogłosił, że uczelnia wyższa nie może się zajmować tylko dydaktyką, ale jej obowiązkiem jest też prowadzenie działalności naukowej, minęło już prawie 150 lat, a my nadal tkwiłiśmy w modelu uniwersytetu średniowiecznego. Uczelnia stanęła przed dylematem: albo zostaną uruchomione badania naukowe, pobudzony rozwój kadry, albo pozostajemy skupieni, jak dotychczas, na dydaktyce, ale wtedy Uczelni groziłoby wręcz rozwiązanie.

A wtedy pojawił się Pan...

W tym momencie odbywał się II Kongres Nauki Polskiej w Warszawie. Ponieważ dwa miesiące wcześniej zmarł Rektor Podkowa, Minister zaczął się zastanawiać, jaką drogą pomóc lubelskiej szkole technicznej w staniu się szkołą akademicką. Zwrócił się z pytaniem do rektorów: Politechniki Warszawskiej, AGH i Politechniki Śląskiej, czy w swoim gronie nie widzieliby kogoś, oczywiście po habilitacji, stosunkowo młodego, sprawnego organizacyjnie, kto podjąłby się wprowadzenia lubelskiej Wyższej Szkoły Inżynierskiej na wyższy poziom. Ku mojemu wielkiemu zaskoczeniu Rektor Politechniki Śląskiej prof. Jerzy Szuba wysunął moją kandydaturę. Nie bardzo chciałem zmieniać uczelni, tym bardziej, że ta nominacja w pewnym sensie została podjęta bez mojej woli. Podczas pierwszej w Lublinie nieprzespanej nocy w hotelu powiedziałem sobie: Nie ma ludzkiej siły, która spowoduje, że ja się tutaj zgodzę zostać rektorem. Parę dni później postawiono mnie przed faktem dokonanym – Minister podpisał nominację. Chciałem zrezygnować, ale szybko dotarło do mnie, że taką decyzją mogę sobie tylko zaszkodzić.

Pierwsza wizyta w WSInż. była dla mnie pewnym szokiem. Przy wejściu do rektoratu piętrzyła się sterta kapci. Obyczaj był taki, że studentowi nie wolno było wejść do budynku inaczej, jak tylko w papciach nałożonych na buty. Jak zobaczyłem salę Senatu, na strychu w budynku przy ul. Bernardyńskiej, to się przeraziłem. To nie był strych, jakie teraz bywają – wyczyszczony, uporządkowany, ale taki trady-

cyjny – ciemny, zakurzony. Wszystko razem zrobiło na mnie bardzo przygnębiające wrażenie. Usiadłem, podparłem głowę i zacząłem się zastanawiać, co z sobą począć i od czego zacząć.

Jak wyglądały pierwsze lata pracy?

Zostały postawione przede mną, a tym samym zespołem, z którym pracowałem, wymagania, że musimy rozwinąć działalność naukową, zorganizować badania. Udało mi się zgromadzić zgrany zespół – zresztą zawsze miałem świadomość, że siłą ludzkich poczynań jest budowanie mądrych zespołów.

Jeśli tych zmian w WSInż. chciałby dokonać ktoś, kto tutaj wyrósł – nie miałby najmniejszych szans. Na Uczelni wszystko było bowiem otoczone powiązaniem: rodzinnymi, koleżeńskimi, towarzyskimi. Gdyby te powiązania były ukierunkowane na nowoczesność, to nie byłoby problemu. Pracownicy WSInż. byli świetnymi inżynierami, trochę wiedzieli o funkcjonowaniu uczelni i na miarę swojej wiedzy Uczelnią zarządzali. Nie byli jednak zdolni do wykonania kolejnego kroku, jakim było wzmocnienie kadry. Sprowadziliśmy zatem profesorów z Politechniki Warszawskiej, Łódzkiej, Śląskiej, AGH. Jednocześnie bardzo intensywnie zaczęliśmy tworzyć bazę lokalową: został oddany do użytku gmach Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej, Wydziału Mechanicznego, zostały wybudowane domy studencie, stołówka.

Jednym z warunków uzyskania statusu politechniki było uzyskanie przynajmniej przez jeden wydział praw doktoryzowania. To dzięki współpracy z prof. Tadeuszem Janowskim, wybitnym specjalistą z dziedziny elektrotechniki, Wydział Elektryczny jako pierwszy uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora. I to między innymi wypełniło warunki do przekształcenia Uczelni w politechnikę.

Podczas drugiej kadencji Pana Rektora opracowano po raz pierwszy w historii Uczelni regulamin studiów we współpracy z młodzieżą akademicką. Czy dopiero wówczas nastąpiło upodmiotowienie społeczności studenckiej?

Istotnie opracowany został regulamin studiów we współpracy z młodzieżą, ale upodmiotowienie społeczności studenckiej w mojej działalności rektorskiej miało miejsce dużo wcześniej.

Wielkim nieporozumieniem, dotyczącym nie tylko naszej Uczelni, jest przekonanie, że jak się stworzy dobre prawo, to tym prawem uda się uregulować życie społeczne. Mnie na pewno jako rektorowi niepotrzebne było formalizowanie działań w postaci regulaminów lub innych aktów. Jeśli je opracowywaliśmy, to po to, by temu „bożkowi biurokracji” oddać należną cześć. Przecież jeszcze w pierwszej kadencji spotykałem się z naszymi studentami, np. na obozie narciarskim w Szczyrku. Dla studentów miałem zawsze szacunek, niezależnie od zapisów.

Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała Anita Wasilewska

Kształcimy nie tylko menedżerów

Wydział Zarządzania w obecnej formie funkcjonuje od pięciu lat, jednak nauki o zarządzaniu na Politechnice obecne są od lat czterdziestu. W działalności Wydziału wyodrębnić można cztery okresy:

1. Powstanie oraz funkcjonowanie Instytutu Organizacji i Zarządzania w latach 1973-1984.
2. Połączenie możliwości naukowych i personelu Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn oraz Instytutu Organizacji i Zarządzania w Wydział Mechaniczny i Organizacji oraz jego działalność w latach 1984-1988.
3. Powołanie Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki jako kontynuatora działalności Instytutu Organizacji i Zarządzania. Instytut był placówką naukowo-dydaktyczną, kształcąca specjalistów w zakresie dziedziny organizacja i zarządzanie przemysłem. Prowadzone w Instytucie prace naukowe oraz projektowo-wdrożeniowe były ukierunkowane na potrzeby organizacji gospodarczych reprezentujących sektory i branże regionu. Realizowano je w zakresie: zarządzania przedsiębiorstwem, organizacji procesów produkcyjnych, organizacji pracy, ekonomiki przedsiębiorstwa oraz systemów informacyjnych zarządzania. Na Wydziale kształcono specjalistów na dwóch kierunkach studiów: organizacja i zarządzanie w przemyśle oraz wychowanie techniczne. W okresie przemian rynkowych w naszym kraju w kierunku organizacja i zarządzanie został powołany w 1989 r. kierunek pod nazwą zarządzanie i marketing.
4. Wydzielenie z Wydziału Katedry Podstaw Techniki, Katedry Matematyki, Katedry Metod i Technik Nauczania oraz Instytutu Fizyki w celu utworzenia od 1 stycznia 2008 r. nowego Wydziału Podstaw Techniki. Wydział zgodnie z uchwałą Senatu Politechniki Lubelskiej zmienił nazwę na Wydział Zarządzania.

Obecnie na Wydziale Zarządzania funkcjonuje 7 katedr (alfabetycznie): Katedra Ekonomii i Zarządzania Gospodarką, Katedra Ergonomii, Katedra Finansów i Rachunkowości, Katedra Marketingu, Katedra Metod Ilościowych w Zarządzaniu, Katedra Organizacji Produkcji, Katedra Zarządzania.

Katedra Ekonomii i Zarządzania Gospodarką

Początki Katedry Ekonomii i Zarządzania Gospodarką sięgają roku 1989, kiedy to w ramach ówczesnego Wydziału Zarządzania i Podstaw Techniki powstała Katedra Nauk Ekonomicznych. Jej kierownikami byli kolejno: doc. Adolf Zdżyłowski, prof. dr hab. Rafał Krawczyk oraz prof. dr hab. inż. Wiesław Kowalczewski. W 2000 r. decyzją rektora została ona przekształcona w Katedrę Ekonomii i Zarządzania Gospodarką i od tego czasu funkcję jej kierownika pełni prof. dr hab. Ewa Bojar.

W Katedrze zatrudnionych jest 11 osób, w tym: 1 profesor, 1 starszy wykładowca, 7 adiunktów, 1 asystent oraz 1 pracownik inżynierjno-techniczny. Nasz zespół tworzą obecnie: prof. dr hab. Ewa Bojar, dr Jacek Witkowski, dr Magdalena Czerwińska, dr inż. Korneliusz Pylak, dr inż. Zygmunt Żminda, dr inż. Tomasz Żminda, dr inż. Anna Żelazna-Blicharz, dr inż. Jakub Bis, dr inż. Artur Paździor, mgr inż. Małgorzata Kwietniewska-Sobstyl oraz mgr Ewa Daszczuk.

W poprzednich latach do grona pracowników Katedry należeli także: prof. dr hab. Janusz Gudowski, dr Jerzy Laskowski, dr Zofia Sobczak, dr Ryszard Bączek, dr Jacenty Kurys oraz dr Grzegorz Krawczyk.

Pracownicy Katedry prowadzą zajęcia dydaktyczne nie tylko na Wydziale Zarządzania, ale także na innych wydziałach Politechniki Lubelskiej z zakresu: mikro- i makroekonomii, etyki w zarządzaniu i biznesie, rynku pracy, funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw, polityki gospodarczej, analizy finansowo-ekonomicznej w projektach unijnych, efektywności ekonomicznej rozwiązań innowacyjnych, zarządzania funduszami unijnymi, społecznej odpowiedzialności biznesu, handlu międzynarodowego, procesów inwestycyjnych w warunkach zrównoważonego rozwoju, modeli finansowania sfery usług społecznych, prawa oraz ekonomicznych i prawnych zagadnień integracji europejskiej.

Zainteresowania naukowe pracowników Katedry dotyczą różnych aspektów problematyki ekonomicznej. W szczególności obejmują one:

- zarządzanie procesami innowacyjnymi w regionach słabo rozwiniętych,
- społeczną odpowiedzialność w biznesie,
- struktury klastrowe oraz sieciowe,
- badanie regionalnych systemów innowacji i sposobów oceny ich osiągnięć,
- znaczenie klastrów w regionie,
- rolę technologii informatycznych w zarządzaniu placówkami ochrony zdrowia – ekonomiczne i prawne aspekty e-zdrowia,
- bezpośrednie inwestycje zagraniczne,
- szeroko rozumianą odpowiedzialność podmiotów gospodarczych i jednostek samorządowych za zasoby ludzkie oraz środowisko naturalne,
- problem zarządzania rozwojem lokalnym w warunkach obecności obszarów chronionych,
- rozwój regionów słabo rozwiniętych,
- rolę funduszy z UE w rozwoju lokalnym,
- rolę, zakres i przemiany sektora publicznego w Polsce i w krajach UE,
- ekonomiczne i prawne instrumenty ochrony środowiska.

Pracownicy Katedry aktywnie uczestniczą także w pracach towarzystw naukowych, w tym TNOiK, oraz pracach studenckiego Koła Naukowego Menedżerów, którego inicjatorką i „dobrym duchem” jest prof. dr hab. Ewa Bojar.

Jednym z obszarów działalności Katedry jest także prowadzenie studiów podyplomowych, w tym:

- studiów podyplomowych master of business administration oraz podyplomowych studiów menedżerskich, które są organizowane wspólnie z University of Illinois oraz University of Minnesota (USA). Dotychczas studia te ukończyło podczas dwunastu edycji około 2 tys. absolwentów,
- studiów podyplomowych zintegrowane systemy zarządzania,
- studiów podyplomowych zarządzanie i organizacja zamówień publicznych.

Magdalena Czerwińska

Ballada politechniczna, czyli rzecz o Katedrze Ergonomii

Ponad 130 lat po ukazaniu się pionierskiego dzieła Wojciecha Jastrzębowskiiego „Rys ergonomii, czyli nauki o pracy”, 30 lat po utworzeniu Międzynarodowego Stowarzyszenia Ergonomicznego (IEA), 1 października 1989 r. na ówczesnym Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki powstał Zakład, a później Katedra Ergonomii (1991). Został on zorganizowany w oparciu o grupę przedmiotową ergonomii w Zakładzie Organizacji Produkcji i Ergonomii, a głównymi promotorami wydzielenia osobnego zakładu byli: dziekan Wydziału i jednocześnie pierwszy kierownik nowej jednostki organizacyjnej doc. dr hab. J. Ohme oraz doc. dr hab. W. Pleszczyński. Po śmierci doc. dr hab. J. Ohme (1992) Katedrą krótko kierował prof. dr hab. A. Biela, następnie dr hab. inż. T. Baum, prof. PL (1993-2012), a obecnie dr inż. K. J. Czarnocki.

Ergonomia jest nauką interdyscyplinarną i taki charakter zawsze miał nasz zespół – od inżynierów po psychologów i socjologów. Dzięki temu, wraz z pracownikami inżynieryjno-technicznymi stworzyliśmy szeroki zespół zgłębiający tajniki człowieka pracującego.

Od lewej: Ryszard Tulidowicz, Krzysztof Czarnocki, Jerzy Pełka, Stanisław Bolibok, Jerzy Ferdyn, Henryk Czarniawski, Stanisław Zwolan, Tadeusz Baum, Marian Daszczyk, Grzegorz Postowicz, Bogusława Lachowska, Danuta Wiącek, Elżbieta Czarnocka, Anna Manek, Anna Walczyzna, Krystyna Wojciechowska

Nauki o pracy największy rozkwit na Wydziale i Uczelni przeżywały w pierwszej połowie lat 90., co znalazło swoje odzwierciedlenie także w składzie osobowym Katedry. W roku 1994 nasz zespół liczył 16 osób, które odchodzący na emeryturę dr H. Czarniawski okiem psychologa – poety charakteryzował tak:

„Ballada Politechniczna” (fragmenty)

8. *Na tym Wydziale rzuca się w oczy
Ergonomiczny zakładzik,
Którym kieruje drugi już sezon
Profesor Drzewiecki Tadzik.*
9. *W Politechnice kontynuuje
Wysiłek swój niestrudzony
Nad tym, by stały się komfortowe
Ursusy oraz bizony.*
10. *Malutki Krzysio, Doktor Inżynier
To Szefa jest prawa ręka,
We wszystkich akcjach wspiera go żona:
Elżbieta – biznes-umenka.*

11. *Z aparaturą w zakładach pracy
Toksyczne blokują szkody,
(...)*
13. *Znaczącą rolę wśród ergonomów
Pełnią dwie uroczę Anie,
(...)*
14. *Pierwsza fenomen – ma naukowych
Publikacji całą furę,
Prócz psychologii spenetrowała
Film oraz literaturę.*
16. *Druga rasowym jest socjologiem,
Kariera przed nią otwarta,
W swym doktoracie chce udowodnić,
Że praca też jest coś warta.*
18. *Wdzięczna Bogusia – od doktoratu
Dzieli ją tylko godziny,
Którego sednem psychologiczne
Są zagadnienia rodziny.*
20. *Wiotka i twórcza psycholog – Krysia,
Rzecznik zajęć komasacji,
Oceny celujące studentom
Lubi stawiać nie bez racji.*
22. *Damską część psychologicznej grupy
dwa dopełniają panowie:
Rysiek i Grzesio, o nich pokrótce
Teraz też kilka słów powiem.*
23. *Pierwszy przez okres dziesięcioletni
Kierowców lał w PeKaeSie,
Teraz studentów ćwiczy i ponoć
O wielkim marzy biznesie.*
25. *Drugi na ogół trudno uchwytny,
Dlatego mało go znamy,
Interesował się ongiś stroną
Psychologiczną reklamy.*
27. *W całym Zakładzie od lat już wielu
Pośród technicznej młodzieży
Pracowitością i doświadczeniem
Góruje inżynier Jerzy.*
29. *Inżynier Stasio, też wykładowca,
Bogaty jego życiorys,
W pieniężnych sprawach samego szefa
Doradcą jest do tej pory.*
31. *Całą techniczną stroną Zakładu
Wziął w niepodzielne władanie
Z nielicznym gronem współpracowników
Fachowy inżynier Maniek.*
33. *Pełen powagi, dostoyny Jerzy
W Zakładzie staż ma niemały,
Z grafionem w ręce on czyzyluje
Wykresy i inicjały.*
34. *Blondynek Stasio, jak szef – z wąsikiem,
Śrubeczki dokręca czasem,
Zazwyczaj jednak w japońskim stylu
Podziemną drukuje prasę.*
35. *Mimo bogactwa postaci, zakład
Dawno splajtować by musiał,
Gdyby ich wszystkich nie pilnowała
Szykowna, śwarna Danusia.*
36. *Przez osiem godzin się ona krząta
W pobliżu grupy lidera,*

*Wszystkie bieżące sprawy upycha
I telefony odbiera.*

38. (...)

*Jest jeszcze jeden facet, którego
Sześć „Pe” charakteryzuje.*

39. *Głównie psycholog to przemysłowy*

Oraz pobożny pianista,

Prześmiewcą także jest on paskudnym,

A zatem fachów ma trzysta.

(H. Czarniawski)

Mimo iż do naszego zespołu dołączył dr hab. inż. M. Jakubowski, dzisiaj nie jest on już tak liczny. Zmarli docenci J. Ohme i W. Pleszczyński oraz mgr R. Tulidowicz. Na emeryturę przeszli: dr hab. inż. T. Baum, dr H. Czarniawski, dr hab. A. M. Manek, mgr inż. J. Ferdyn, J. Pełka, D. Wiącek, do Katedry Marketingu przeszła dr E. Czarnocka, pracę zmienili: T. Kwiatek, dr B. Lachowska, mgr G. Postowicz i mgr inż. M. Sawa. Trwają zaś w Katedrze i apelują do kolegów z innych wydziałów o docenianie roli ergonomii w kształceniu inżynierów:

Krzysztof Czarnocki, Marek Jakubowski,
Krystyna Wojciechowska, Anna Walczyna, Stanisław Zwolan,
Stanisław Bolibok, Marian Daszczuk

Katedra Finansów i Rachunkowości

Katedra Finansów i Rachunkowości powstała 1 grudnia 2003 r. z podziału Katedry Organizacji Przedsiębiorstwa. Od początku istnienia kierownikiem Katedry jest dr hab. Wiesław Janik, prof. PL.

Katedra prowadzi zajęcia m.in. z przedmiotów: rachunkowość finansowa i zarządcza, finanse publiczne i finanse przedsiębiorstw, rynek kapitałowy, rachunek kosztów, controlling operacyjny i finansowy, zarówno na I, jak i na II stopniu studiów. Do prowadzonych przez siebie zajęć pracownicy przygotowują publikacje, które pomagają studentom opanować materiał i są dostępne w wersji elektronicznej: A. Paździor „Przedsiębiorczość – jak pozyskać kapitał”, W. Janik, M. Paździor „Rachunkowość zarządcza i controlling”, W. Janik, A. Paździor „Zarządzanie finansowe w przedsiębiorstwie”.

Zainteresowania naukowe pracowników Katedry skupiają się wokół szeroko rozumianych problemów związanych z rachunkowością oraz oceną kondycji finansowej i zarządzaniem finansami jednostek samorządu terytorialnego i przedsiębiorstw.

W 2006 r. pracownicy Katedry po przeprowadzeniu wszechstronnych badań opublikowali monografię pt. „Przedsiębiorczość w regionie lubelskim w latach 1998-2004”, której celem było zdiagnozowanie stanu przedsiębiorczości w regionie.

Pracownicy Katedry aktywnie współpracują ze Stowarzyszeniem Księgowych w Lublinie. Katedra kilkakrotnie była współorganizatorem konferencji naukowych poświęconych problemom rachunkowości. Celem organizowanych konferencji była wymiana wiedzy i doświadczeń oraz integracja środowiska zajmującego się dylematami rachunkowości, zarówno naukowego, jak i praktyków rachunkowości.

Pracownicy Katedry współpracują również z przemysłem, wykorzystując swoją wiedzę, jak również zdobywając nowe, praktyczne umiejętności. W ciągu kilku lat swojego istnienia pracownicy Katedry wykonali wiele ekspertyz i studiów

wykonalności dla projektów współfinansowanych ze środków unijnych. Do najciekawszych należy opracowanie studium wykonalności: do projektu przebudowy ulic w Dorohusku, do projektu rozbudowy sieci kanalizacyjnej w gminie Trawniki, projektu modernizacji SPZOZ w Białej Podlaskiej. Pracownicy Katedry uczestniczyli również w przygotowaniu projektu termomodernizacji kampusu Politechniki Lubelskiej.

W chwili obecnej młodzi pracownicy Katedry pod kierunkiem prof. Wiesława Janika kończą realizację grantu naukowego pt. „Modele finansowania rozwoju źródeł wytwórczych w krajowym systemie energetycznym”, w którym prowadzone są badania w zakresie źródeł i kosztów finansowania rozwoju elektroenergetycznego w Polsce.

Katedra przygotowała również program studiów podyplomowych zarządzanie finansami przedsiębiorstwa, które mają na celu doskonalenie uczestników w zakresie wykorzystania metod i narzędzi finansowych w zarządzaniu współczesnym przedsiębiorstwem.

Małgorzata Sosińska-Wit

Katedra Marketingu

Katedra Marketingu należy do najmłodszych katedr na Wydziale Zarządzania. Została utworzona w grudniu 2003 r. z przekształcenia Zakładu Marketingu i Strategii Przedsiębiorstwa. Katedrą od początku jej istnienia kieruje dr hab. inż. Stanisław Skowron, prof. PL. Zespół pracowników Katedry liczy aktualnie 12 osób, w tym 1 profesora, 10 adiunktów i 1 pracownika na stanowisku specjalisty.

Od lewej siedzą: Joanna Wyrwisz, Elżbieta Czarnocka, Magdalena Maciaszczyk, Barbara Szymoniuk, Piotr Blicharz, od lewej stoją: Łukasz Skowron, Marcin Gąsior, Stanisław Skowron, Robert Maik, Jacek Dziwulski, Grzegorz Głiszczyński

Specjalizacja naukowa i dydaktyczna Katedry skupiona jest wokół trzech podstawowych obszarów, tj. marketingu, zarządzania strategicznego oraz zarządzania jakością. Działalność naukowo-badawcza dobrze wpisuje się w aktualne trendy oraz potrzeby społeczne otoczenia, a w szczególności koncentruje się na poniższej tematyce:

- marketing klastrów i przedsiębiorstw sieciowych,
- marketing wartości,
- marketing w procesach innowacyjnych produktów,
- zarządzanie dystrybucją w warunkach wpływu Internetu na postępowanie konsumenta,
- modelowanie zachowań konsumenckich oraz procesu lojalnościowego,
- zarządzanie relacjami bank – klient,

- strategię organizacji społecznych na bazie kapitału intelektualnego,
- zarządzanie w partnerstwie publiczno-prywatnym,
- kwantytatywna diagnoza systemów zarządzania,
- zachowania przedsiębiorcze w sektorze MSP.

Katedra Marketingu może pochwalić się bardzo dobrymi wynikami pracy naukowej, zajmując miejsce w czołówce Wydziału Zarządzania pod względem liczby publikacji naukowych oraz liczby punktów za publikacje. Wymiernym efektem badań jest przygotowanie w ostatnim czasie 55 publikacji, w tym 5 monografii naukowych oraz 33 artykułów w recenzowanych czasopismach naukowych. Katedra realizuje obecnie 2 projekty badawcze MNiSW. Bierze udział w licznych projektach finansowanych z Unii Europejskiej, w tym jako ekspert projektu „Rozwój klastra Dolina Ekologicznej Żywności”, a także jako uczestnik w projektach: „Biznes to wiedza”, „Granty na granty – wsparcie polskich koordynatorów w programach badawczych Unii Europejskiej”, „Nauka dla gospodarki”, „Konkurencyjna Lubelszczyzna”.

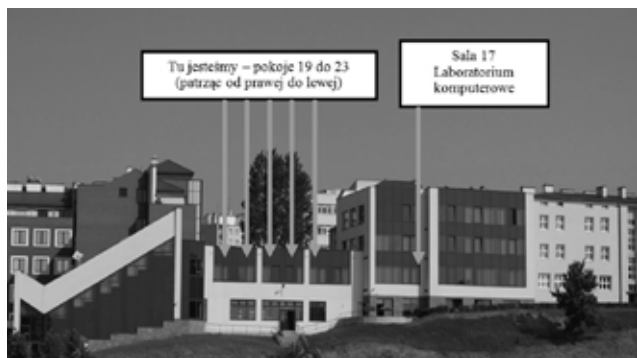
W działalności dydaktycznej kluczowymi przedmiotami prowadzonymi przez Katedrę są: marketing, komunikacja marketingowa, badania marketingowe, zarządzanie strategiczne oraz zarządzanie jakością. Obok nich realizowane są także przedmioty będące odpowiedzią na zmiany rynkowe i pojawianie się nowoczesnych rozwiązań organizacyjno-biznesowych, tj.: zachowania konsumenckie, nowe media w komunikacji marketingowej czy nowoczesne instrumenty biznesu.

Joanna Wyrwiz

Katedra Metod Ilościowych w Zarządzaniu

Katedra istnieje od 2003 roku i jest następczynią istniejącej w latach 1993-2001 Katedry Badań Operacyjnych. Kierownikiem Katedry od samego początku jest prof. dr hab. inż. Tadeusz Banek. Pozostali pracownicy Katedry to: prof. dr hab. Witold Rzymowski, dr Przemysław Kowalik, dr Edward Kozłowski, dr Agnieszka Surowiec, dr Tomasz Warowny, dr Jerzy Żurawiecki i mgr Bartosz Przysucha.

Specjalizacja naukowa Katedry to: metody ilościowe w zarządzaniu i naukach technicznych, badania operacyjne, ekonometria, prognozowanie i symulacje, cybernetyka informatyczna, ekonometryczna analiza rynku, gry decyzyjne.

Fot. L. Panasiewicz

Po lekturze powyższej listy widać, że obszary zainteresowań dotyczą w znacznej mierze jednej z niewielu pewnych cech naszego świata – niepewności. Staramy się wyjaśniać, jak podejmować racjonalne decyzje w warunkach ryzyka i niepeł-

nej informacji. Oczywiście niepewności jako takiej nie jesteśmy w stanie się pozbyć ani jej ominąć – jesteśmy naukowcami a nie jasnowidzami. Tego samego pragniemy też nauczyć naszych studentów – że nie dostaną od nas (ani od nikogo innego) gotowych recept, jakie decyzje będą na pewno podejmować w swoim życiu zawodowym. To, czego się dowiedzą, to wskazówki, jakie decyzje będą prawdopodobnie najlepsze.

Nie wszystko jednak jest niepewne – zdjęcie autorstwa Leszka Panasiewicza na pewno przedstawia letni widok z zewnątrz na siedzibę naszej Katedry.

Przemysław Kowalik, Tomasz Warowny

Łączymy tradycję z nowoczesnością

Prowadzona przez pracowników Katedry Organizacji Przedsiębiorstwa (KOP) działalność naukowo-dydaktyczna obejmuje szerokie spektrum problemów związanych z zarządzaniem współczesnym przedsiębiorstwem. Realizowane prace badawcze wpisują się w dwa uzupełniające się nurty. Pierwszy z nich dotyczy zagadnień przygotowania produkcji, projektowania nowoczesnych systemów produkcyjnych oraz sterowania procesami wytwórczymi i logistycznymi w przedsiębiorstwie. Drugi kierunek skupia się na zagadnieniach wprowadzania innowacji technicznych i organizacyjnych, zarządzania projektami, ochrony własności intelektualnej, a także zarządzania relacjami z klientami i innymi grupami interesariuszy (takimi jak dostawcy, banki itp.). Realizowane prace badawcze w nurcie techniczno-organizatorskim wpisują się w kierunek badań wyznaczony w latach 80. przez pierwszego kierownika ówczesnej Katedry Organizacji Produkcji, doc. dr. inż. Kazimierza Grelaka. Zmiany i problemy gospodarcze lat 90. wyznaczyły nowe obszary badawcze. Profil Katedry ewoluował w stronę badania procesów restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstw, zastosowania analiz ekonomicznych, badania konkurencyjności przedsiębiorstw oraz wdrażania innowacji, czego wyrazem była zmiana nazwy jednostki na obecną przez ówczesnego kierownika prof. dr. hab. Macieja Bałtowskiego. W 2004 roku, po wprowadzeniu zmian organizacyjnych na Wydziale Zarządzania i Podstaw Techniki, nowym kierownikiem KOP został dr hab. inż. Jerzy Lipski, prof. PL.

Pracownicy Katedry Organizacji Przedsiębiorstwa, marzec 2013. Stoją od lewej: dr hab. Jerzy Lipski prof. PL, dr inż. Kazimierz Grelak, dr Joanna Sitko, mgr inż. Monika Kulisz, dr inż. Katarzyna Czop, mgr inż. Anna Dolecka, dr inż. Arkadiusz Gola, dr inż. Elżbieta Lipska, w drugim rzędzie stoją: dr inż. Stefan Stoniec, dr inż. Łukasz Skowron, dr Tomasz Cieplak, dr inż. Kazimierz Szatkowski, mgr inż. Jarosław Banaś, dr inż. Grzegorz Kłosowski

Akcenty badawcze ponownie skierowane zostały w stronę zarządzania produkcją i logistyką oraz zastosowania nowoczesnych rozwiązań informatycznych w zarządzaniu współczesnym przedsiębiorstwem.

W Katedrze prowadzone są także dodatkowe zajęcia ze studentami w ramach dwóch kół naukowych: Zarządzania Produkcją (opiekun dr inż. Arkadiusz Gola) oraz Zastosowań Informatyki (KNI) – opiekun dr Tomasz Cieplak.

Rolą współczesnej nauki oraz nowoczesnej edukacji jest tworzenie nowej wiedzy oraz jej weryfikowanie w praktyce gospodarczej. Pracownicy Katedry aktywnie działają również w obszarze doradztwa organizacyjnego. W ciągu ostatnich lat opracowali ponad sto różnego rodzaju ekspertyz i opinii, z różnorodnych obszarów przemysłu, tj. techniki informatyczne (ICT, inteligencja komputerowa, CIM/CAx, cloud computing itd.), produkcja i obróbka szkła, obróbka metalu, przetwórstwo spożywcze, obróbka drewna, meblarstwo, ceramika, przemysł lekki, reklama, technologie informatyczne w medycynie itd. Na uwagę zasługują również ekspertyzy wielokrotnie wykonywane dla Lubelskiej Sieci Aniołów Biznesu, dzięki którym początkujący przedsiębiorcy mogą pozyskiwać finansowanie na komercjalizację swoich innowacyjnych pomysłów.

Rozwój nauki wymaga również współpracy z uczelniami zagranicznymi, prowadzenia wspólnych badań oraz wymiany studentów. Umożliwia to transfer wiedzy oraz weryfikowanie stosowanych metod badawczych i dydaktycznych. KOP współpracuje z Wydziałem Nauk Społecznych i o Przedsiębiorstwie w Uniwersytecie w Alicante (Universidad Alicante) oraz Uniwersytetem Kastylia la Manczy (Universidad Castilla La Mancha). Współpraca ta została zainicjowana przez dr inż. Jolantę Słoniec, która wielokrotnie uczestniczyła w seminariach oraz wygłaszała wykłady na tych uniwersytetach oraz uczestniczyła w pracach komisji doktorskich. Pracownicy Katedry współpracują również z Sewastopolskim Narodowym Technicznym Uniwersytetem (SNTU) na Ukrainie, czego przejawem jest m.in. uczestnictwo pracowników i studentów działających w kołach naukowych na konferencjach organizowanych wspólnie z tym uniwersytetem, a także wspólne publikacje naukowe pracowników Katedry i SNTU.

Katarzyna Czop

Katedra Zarządzania

Od początku istnienia Wydziału Zarządzania, czyli od 1988 roku, jego „tytułową katedrą” nie tylko ze względu na pełną zbieżność nazwy była Katedra Zarządzania. Jej pierwszym i do tej pory nieprzerwanie jedynym kierownikiem jest prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sitko. Początków istnienia Katedry bez wątplenia możemy szukać jeszcze w powołanym do życia w 1973 roku Instytucie Organizacji i Zarządzania. Niekwestionowanym „Ojcem” tego przedsięwzięcia był oczywiście wspomniany Profesor. Historię i dorobek Katedry przez wiele lat tworzyli ludzie, którzy i dzisiaj są pracownikami Uczelni na różnych jej szczeblach, choć są wśród nich i tacy, którzy kierują jednostkami organizacyjnymi na innych uczelniach lub są nawet ich rektorami. Kilku naszych kolegów odeszło już od nas w perspektywie tych kilkudziesięciu lat na zasłużoną emeryturę, a kilku niestety odeszło na „emeryturę wieczną”. Staramy się o wszystkich pamiętać z należną im estymą i rodzinnym ciepłem. Ta właśnie rodzinna atmosfera jest

najbardziej charakterystyczną cechą naszej Katedry w jej codziennym życiu, przekładając się na wzajemne relacje w pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej.

Od początku istnienia Katedry Zarządzania jej struktura nie była monolityczna. By uczynić prowadzone prace badawcze bardziej przejrzystymi, jednocześnie zwiększając ich efektywność, w strukturze Katedry wyróżniano szereg jednostek organizacyjnych – zakładów koncentrujących swoje wysiłki na dobrze zdefiniowanych obszarach tematycznych. Tak określana struktura Katedry Zarządzania zmieniała się w czasie, wraz z ewolucją nauk o zarządzaniu oraz zmianami zapotrzebowania na wiedzę i rozwiązania praktyczne generowane przez otoczenie gospodarcze.

W wyniku kolejnego kroku rozwojowego, w Katedrze Zarządzania powołany został w 2002 roku Zakład Zarządzania Potencjałem Społecznym. Zakład ten istnieje do dnia dzisiejszego, składając się, wraz z Zakładem Systemów Informatycznych, na aktualną strukturę Katedry Zarządzania. Od początku istnienia Zakładu funkcję jego kierownika pełniła pani dr Anna Rakowska. Od 2011 roku funkcję tę przejął dr inż. Leszek Panasiewicz. Zgodnie z ideą powołania takiej właśnie jednostki, Zakład stawia przed sobą zadanie eksplorowania możliwości doskonalenia współczesnych organizacji dzięki ludziom. Głównymi wątkami aktywności naukowej oraz dydaktycznej są: zarządzanie zasobami ludzkimi jako współczesna rama szerokiego spektrum koncepcji dotyczących społecznego aspektu zarządzania oraz komunikacja i etyka, zarządzanie wiedzą i kapitałem intelektualnym, kultura organizacyjna, umiejętności menedżerskie, prawne uwarunkowania działalności gospodarczej, a także zagadnienia z zakresu struktury organizacyjnej, podejścia procesowego oraz logistyki. Obecnie Zakład Zarządzania Potencjałem Społecznym współtworzy 14 pracowników.

Drugi z Zakładów – Zakład Systemów Informatycznych funkcjonuje w Katedrze od około 1989 roku. Od początku istnienia funkcję jego kierownika pełnił dr Jan Smółka, a od 2011 roku dr inż. Bogdan Wit. Wykrystalizowaną jeszcze przez poprzedniego kierownika misją jest kształtowanie umysłów menedżerów oraz studentów kierunków technicznych, wyposażenie ich w wartości i przygotowanie do wyzwań nowoczesnego społeczeństwa i gospodarki opartej na wiedzy w kontekście szeroko rozumianej informatycznej strony aktywności. Wymiernym odzwierciedleniem tych dążeń są cykliczne, coroczne spotkania pod tytułem „Mikrokomputerowe Warsztaty Politechniki Lubelskiej”, zainaugurowane jeszcze w 1989 roku. Nadrzędnym ich przesłaniem była i jest realizacja celów naukowych w zakresie wykorzystania ICT (Information and Communication Technologies) oraz zastosowań nowoczesnych technologii informatycznych w nauce, dydaktyce i w życiu gospodarczym.

Obecnie ZSI współtworzy 11 osób zatrudnionych na różnych szczeblach i stanowiskach. Ich aktywność w obszarze dydaktyki koncentruje się na lepszym dopasowaniu systemu kształcenia do rynku pracy przez wykorzystanie osobistych doświadczeń przeniesionych z biznesu, głównie w zakresie świadczenia usług związanych z ICT, doradztwa sprzętowo-komputerowego, budowy systemów informatycznych, budowy oprogramowania z wykorzystaniem map cyfrowych i śledzenia obiektów na mapach cyfrowych.

Mariusz Łukasik

Inżynier z zamiłowaniem do folkloru

Wspomnień czar...

Od pierwszego koncertu Zespołu Tańca Ludowego w Politechnice upłynęły 24 lata. Osobami, które sprawiły, że taniec ludowy zaistniał na naszej Uczelni, były: prof. Ewa Bojar, prof. Edward Śpiewła oraz Bogdan Lebedowicz. Założycielką i pierwszym kierownikiem była Pani Aldona Flis-Ejfler, osoba, która kochała folklor i była zaangażowana w działalność na rzecz popularyzacji polskich tańców wśród młodzieży.

Przygotowania do koncertów odbywały się w różnych miejscach. Tułacza egzystencja jednak nie przeszkadzała w organizacji wyjazdów na festiwale poza granice naszego kraju.

W lutym 1995 r., dzięki staraniom prof. Lucjana Pawłowskiego, ówczesnego Prorektora ds. Nauki, Zespół otrzymał upragnioną własną siedzibę, z salą baletową, prysznicami i garderobą, przy ul. Okopowej 8. To miejsce stało się prawdziwym domem dla tancerzy.

Po ciężkiej chorobie, w 2001 r. odeszła Pani Aldona. Już nic nie mogło być takie, jak przedtem...

Aldona Flis-Ejfler

Czas upływa, piękno nie mija

Wiosną 2004 r. dla Zespołu znowu zaświeciło słońce. Dzięki Rektorowi Józefowi Kuczmazewskiemu i Prorektorowi Adamowi Wasilewskiemu oraz wielu innym osobom, Zespół mógł znowu zaistnieć. Reaktywacji podjęli się: choreograf Hanna Aleksandrowicz i muzyk Janusz Kiełb, następ-

nie „człowiek – orkiestra” – Jacek Szpunar, a od 2006 r. także znakomity muzyk – Mikołaj Naum. Znow brzmiały swojskie nuty na Okopowej. Próby trwały do późnych godzin wieczornych, ku oburzeniu mieszkańców kamienicy.

I już latem 2005 r. mogliśmy pokazać się w Niemczech. A potem Hiszpania, Słowacja, Węgry... Wszędzie nasze tańce, stroje i melodie budzą zachwyt. A wyrazy uznania są najlepszą nagrodą za trud i czas poświęcony próbom.

Pierwsi tancerze po reaktywacji w 2005 r. (fot. SAF)

„Lata 2004-2010 spędzone w zespole to wspaniały okres. Nie powiem, że był to czas wiecznych wzlotów, zawsze udanych koncertów i samych radości. Próbom niejednokrotnie towarzyszył ból odcisków na stopach czy też nerwów związanych z „niedokręconym obrotem”. Niesamowite osoby, niezapomniane koncerty, wyjazdy, spotkania i czas, do którego wracam często. Takich ludzi nie ma na dyskotekach czy w salach wykładowych – spotkać ich można tylko w Zespole. W ciągu tego czasu wśród nas powstało kilka zespołowych małżeństw, wspaniałych par „do tańca i do różańca”.

Po studiach gonitwa za znalezieniem pracy, założeniem rodziny. Miał już nas kto zastąpić. Jednak ani przez moment nie zapomnieliśmy o tym, co nas łączyło. Wspólna pasja – do której powracamy po latach. Dziś każdy, ze swoim nowym bagażem doświadczeń, tych zawodowych i osobistych, na nowo chce przyjść na próbę, wyciąć hołubca, a przede wszystkim spotkać się i bawić tańcem – teraz już jako grupa OLDBOYÓW...”

Z łezką wspomnień Magdalena Wojciechowska

Nasza powinność to setki występów dla różnych środowisk i o różnorodnym charakterze: patriotycznym, tradycyjnym, świątecznym, biesiadnym, edukacyjnym, charytatywnym i okolicznościowym. Nasze zamiłowanie do folkloru potrafimy pokazać na scenie, tworząc z muzyki, tańca, śpiewu i barwnych strojów niepowtarzalne widowisko.

Szczęśliwie, władze naszej Uczelni nie dają się kryzysowi gospodarczemu i nie redukują rodzimej kultury, bo przecież nie można wyrwać duszy z korzeniami, a piękno musi trwać, by zachowało się...

Hanna Aleksandrowicz

Doc. hab. dr inż. Jakub Mames

Rektor Politechniki Lubelskiej 1981-1982

Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Ukończył je w 1951 r., uzyskując dyplom magistra-inżyniera nauk technicznych w zakresie konstrukcji budowlanych. W roku 1956 uzyskał ówczesny odpowiednik stopnia doktora (stopień naukowy kandydata nauk technicznych) w Katedrze Budownictwa Żelbetowego, a w 1960 r. był na stypendium Fundacji Forda w Uniwersytecie Kalifornijskim w Berkeley. Po powrocie swoje zainteresowania naukowe skupił na lekkich betonach sprężonych i zastosowaniach metod statystycznych w budownictwie. W roku 1970 obronił rozprawę habilitacyjną pt. „Probabilistyczna ocena bezpieczeństwa w oparciu o teorię rozkładu wartości skrajnych”.

W 1976 r. zaczął pracę w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Lublinie, gdzie pozostał do końca swojej aktywności zawodowej. W okresie burzliwych zmian politycznych i społecznych, Zgromadzenie Wyborcze Politechniki Lubelskiej – po raz pierwszy w historii Uczelni – wybrało samodzielnie rektora i godność tę powierzyło doc. dr. hab. inż. Jakubowi Mamesowi. Kadencja miała trwać od 1.09.1981 do 31.08.1984, ale wskutek rezygnacji rektora zakończyła się znacznie wcześniej – już 10.01.1982. Zmiany, jakie nastąpiły po 13.12.1981, nie rokowały szans na samorządność i autonomię Uczelni, które w trakcie kampanii wyborczej rektor Mames deklarował jako nadrzędne zasady zarządzania uczelnią.

Jakub Mames zainicjował opracowanie kodeksu etycznego ludzi nauki w Polsce. Kodeks ten pt. „Dobre obyczaje w nauce” został wydany w roku 1994 przez Komitet Etyki w Nauce PAN.

Wspomnienia doc. Jakuba Mamesa

Początki „Solidarności” na Politechnice Lubelskiej

Nie byłem zaangażowany politycznie i ta sfera działalności nigdy mnie tak bardzo nie interesowała. Nie należałem do partii, nie należałem do jakichś organizacji młodzieżowych. W ogóle to słabo wyczuwam pojęcie wspólnoty. Jestem indywidualistą i oceniam ludzi osobno, nie ze względu na jakieś ugrupowania. Ale historia się potoczyła w ten sposób, że musiałem się zaangażować, czując pewne powinności obywatelskie.

Więc kiedy powstał ruch Solidarności, to był rok 1980. Historia wyglądała w ten sposób, że ja byłem wtedy w Kazimierzu. [...] I tam do mnie przyjechała delegacja dwuosobowa

z Lublina: „Panie docencie, tu powstaje ruch, nowe związki zawodowe, chcemy, żeby Pan się przyłączył do tego ruchu i żeby Pan był jednym z członków – założycieli nowych związków na Politechnice Lubelskiej” i ja się zgodziłem. [...]

Pierwszy demokratycznie wybrany rektor Politechniki Lubelskiej

Zostałem pierwszym demokratycznie wybranym rektorem Politechniki Lubelskiej. To moje zaangażowanie w działalność „Solidarności” oczywiście miało swoje skutki, tzn. stałem się osobą ważną dla Uczelni i miałem świadomość, że to wysuwa mnie na pierwsze miejsce wśród kandydatów. Było trzech kandydatów na to stanowisko. [...] Ja w pierwszej turze wyborów wygrałem, zdobywając 90 głosów z tych 150. Była to decyzja „contres”. Nie jestem człowiekiem, który się nadaje do takich urzędów. Jestem inżynierem z ducha, tzn. człowiekiem, dla którego istnieją problemy i terminy ich rozwiązania. Natomiast źle się czuję, urzędując. A niestety stanowisko rektora jest w dużej mierze takim właśnie urzędowaniem. I mam tam tydzień podzielony na takie a takie spotkania, zajęcia itd., od godziny tej do godziny tej – to zdecydowanie mi nie odpowiadało. Także już po tygodniu wracałem do domu i mówiłem żonie: „Basiu, ja się do tego nie nadaję, ja chyba zrezygnuję”. Ale z kolei nie wypadało zrezygnować po tygodniu.

Będąc rektorem, doczekałem się wprowadzenia stanu wojennego

Będąc rektorem, doczekałem się wprowadzenia stanu wojennego, tzn. wyłączenia telefonów, nie mogę się z nikim porozumieć, nie kursują autobusy, nie wiadomo, jak się poruszać po mieście itd. Stan wojenny – wiadomo jak to wyglądało. No więc myśmy wyszli o tyle obronną ręką, że na Politechnice nie pojawiły się oddziały ZOMO ani Milicji, nie mieliśmy tego. Inne uczelnie gorzej wyszły na tym, natomiast Politechnikę jakoś oszczędzono. Staraliśmy się oczywiście złagodzić rygory stanu wojennego, co muszę powiedzieć, częściowo się nam udało. [...] Natomiast stanowił takie pewne „zaplecze”, z którym się liczone. Ale myśmy tam szybko stosunkowo interweniowali, ażeby złagodzić warunki internowania. Raptem z Politechniki Lubelskiej tylko dwie osoby były internowane, więc nie było też tak źle. [...]

Relacja pochodzi ze zbiorów Programu „Historia Mówiona” Ośrodka „Brama Grodzka - Teatr NN” (Fragment związany z miejscowością: Lublin. Dotyczy okresu: po 1944 roku)

Rozmowę przeprowadził Tomasz Czajkowski

Jakub Mames jest autorem książki pt. „Tajemnice czarnego krzyżyka. Ze starej komody na Wawel”. To historia tytułowego krzyżyka św. Kazimierza, pamiątki rodzinnej żony rektora – Barbary, który został ofiarowany papieżowi Janowi Pawłowi II, a następnie przekazany jako relikwia na Wawel.

Niezależne Zrzeszenie Studentów PL 1980-1981

- historie nieopisane

Działania związane z tworzeniem Niezależnego Zrzeszenia Studentów Politechniki Lubelskiej podjęto pod koniec września 1980 r., gdy rozpoczął się rok akademicki. Mimo problemów z rejestracją NZS jako legalnie działającej organizacji (o co zabiegały krajowe władze Zrzeszenia), życie na poszczególnych uczelniach toczyło się własnym rytmem, wynikającym ze specyfiki lokalnego środowiska. W tym okresie aktywność studentów Politechniki Lubelskiej uwidoczniła się na kilku poziomach. Waldek Łoboda, Robert Jurek, Krzysio Zięba, Marek Lipidański i Waldek Czwornóg zajmowali się sprawami wydawniczymi – przygotowywali i drukowali książki, głównie o tematyce historycznej. Celem ich aktywności było propagowanie wiedzy historycznej pozbawionej oficjalnego retuszu i zmian narzuconych przez cenzurę. W pierwszym roku działalności NZS drukiem wydano między innymi „Krótkie pięć” Marka Tarniewskiego (książkę o polskim marcu '68 roku) oraz „Czechosłowację 1968”. W roku akademickim 1981/82 rozpoczęto także wydawanie pisma „Monolog”.

Co było przed NZS-em?

Nagłówek pisma „Monolog”

Bogdan Kulikowski wspierany przez Krzysia Ziębę starał się ożywić ducha wiary w środowisku studentów, prowadząc Sekcję Kultury Chrześcijańskiej „DOK” – sekcję, która stała się fundamentem duszpasterstwa akademickiego Politechniki Lubelskiej. Piszącemu te słowa powierzono tworzenie Sekcji Turystycznej NZS, działającej według wzorca wypracowanego od 1906 r. w środowisku lwowskim przez dr. Mieczysława Orłowicza. Arek Bąbel dbał o kontakty z władzami Uczelni i tworzenie właściwej przestrzeni do prowadzenia aktywnej działalności dla całego Zrzeszenia. Darek Kościółko, Piotrek Mordel i Darek Lipiński zorganizowali i prowadzili studencki klub „Kazik”; władze NZS-u: Krzysiek Zięba, Marek Ulita i Mariusz Dobrowolski inicjowali również inne formy aktywności, np. na forum Senatu PL i rad instytutów.

STRAJKUJĄC, NIE CHCEMY DOPUŚCIĆ, ABY TE DOBRA BYŁY MARNOWANE W PRZYSZŁOŚCI I ŻEBY PRAWDA BYŁA DOPASOWYWANA DO POTRZEB RZĄDzącej EKIPY. DLATEGO BĘDZIEMY STAWIĄC OPÓR, AŻ DO ZAGWARANTOWANIA UCZELNIOM PRAWA SWOBODNEGO ROZWOJU, SAMODZIELNOŚCI I AUTONOMII. CHCEMY, ŻEBY NAUKA SŁUŻYŁA N A R O D O W I, A NIE PROMINENTOM.

KOMITET STRAJKOWY
NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”
POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

KOMITET STRAJKOWY
NIEZALEŻNEGO ZRZESZENIA
STUDENTÓW
POLITECHNIKI LUBELSKIEJ

Fragment ulotki „Nie chcemy kłamstwa w uczelniach”

Ostatnim legalnym aktem działalności NZS PL był, trwający prawie trzy tygodnie, okupacyjny solidarnościowy strajk studentów Politechniki Lubelskiej. Głównym powodem protestu środowiska akademickiego stało się mianowanie rektora Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu z pominięciem procedury wyborczej. Strajk miał również na celu wyrażenie dezaprobaty wobec zapisów proponowanych w projekcie ustawy o szkolnictwie wyższym, które znacząco ograniczały zakres autonomii i niezależność wyższych uczelni.

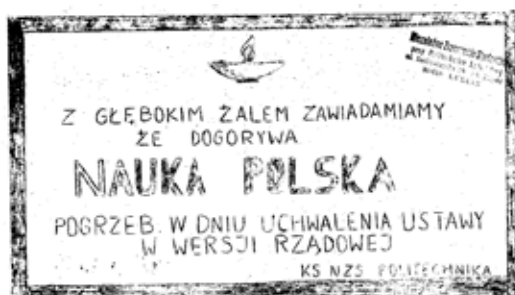
Na czele strajku okupacyjnego, który rozpoczął się 24 listopada 1981 r., stanął komitet strajkowy z przewodniczącym Arkiem Bąblem. Studenci i studentki, uczestnicy strajku, zajmowali sale i aule I piętra w budynku Instytutu Technologii i Eksploatacji Maszyn (obecnie Wydział Mechaniczny). Liczba strajkujących stale rosła: 25 listopada strajkowało 317 osób, zaś 4 grudnia – 461 żaków oraz kilkudziesięciu pracowników naszej Uczelni (społeczność studencka w tym okresie liczyła mniej niż 2 tys. osób). Strajk spotkał się ze zrozumieniem ówczesnego Rektora PL prof. Jakuba Mamesa oraz dyrektora Instytutu prof. Andrzeja Werońskiego – gospodarza budynku.

Przed Komitetem Strajkowym pojawiło się wiele problemów, które należało rozwiązywać szybko i skutecznie. Zorganizowano grupę porządkową zajmującą się ochroną budynku i porządkiem wewnątrz obiektu. Powołano Biuro Informacji Studenckiej, które codziennie wydawało „Informator Akademicki” w nakładzie kilkuset egzemplarzy oraz przygotowywało liczne ulotki informacyjne i plakaty, rozdawane i rozklejane przez specjalne grupy, aby informować na bieżąco mieszkańców Lublina o problemach środowiska akademickiego. Redakcja „Informatora” wciąż się powiększała, a w końcowym okresie liczyła ponad 10 osób. Oprócz studentek i studentów przedstawionych na zdjęciu, w redagowaniu pisma uczestniczyli również: Włodek Czwornóg, Waldek Dekiel i Robert Jurek. Oprawę graficzną zapewniali Sławek Adrian, Marek Sykała oraz Waldek Łoboda.

Część zespołu redakcyjnego „Informatora Akademickiego”. Od lewej: Ewa Król, Romek Zaorski, NN, Grzegorz Piotrowski, Marysia Kaczorowska, Krzysio Zięba, NN, Piotrek Walczyk

Problem obiadów dla strajkujących rozwiązano dzięki pomocy studentów, którzy (niezależnie od tego, czy przyłączyli się do strajku, czy w nim nie uczestniczyli) przekazali swoje bloczki żywieniowe do dyspozycji Komitetu, dlatego gorący obiad można było przynosić bezpośrednio z uczelnianej stołówki. Śniadania i kolacje brać studencka musiała przygotowywać we własnym zakresie. W tym również mieliśmy wsparcie stołówki, a dodatkowo otrzymywaliśmy pomoc żywnościową „z miasta”, np. mrożonki (z zakładu Chłodnia Lubelska), makaron i puszki (od Lubelskich Zakładów Zbożowych), od rolników podlubelskich wsi (NSZZ Rolników Indywidualnych) i od ks. Zbigniewa Kuzi z Tatar, który za pośrednictwem pana Czesława Malika, pracownika Uczelni, przekazał kilkanaście kilogramów żółtego sera zwanego popularnie (ze względu na ostry smak) „zemstą Reagana”. Strajkujący nocowali w salach dydaktycznych na materacach i kocach, korzystając także z turystycznych śpiworów. Ponieważ w zajmowanych salach ławki były przykręcone do podłogi, wolne miejsca noclegowe były wąskie, a o wygodzie można było zapomnieć.

Przykładowa ulotka przygotowana przez BIS NZS PL

Studenci w auli III

„Szwedzki stół”

Każda sala miała swojego „szefa” pilnującego ładu i porządku. Budynek nie był jednak przygotowany do całonocnego pobytu tak wielu osób. Dlatego na 5 strajkujących przypadła jedna przepustka. Dzięki temu studenci mogli odwiedzić dom lub akademik (rotacyjnie), odświeżyć się i zmienić garderobę.

Istotnym zadaniem było przygotowanie programu zajęć – różnorodnego i atrakcyjnego, a przy tym pozostawiającego swobodę wyboru uczestnikom strajku. W głównej auli ustawiono krzyż i codziennie wieczorem (brać studencka nie lubi bowiem wstawać zbyt wcześnie) duszpasterz Politechniki ksiądz Wacek Oszajca odprawiał tam mszę świętą. Ksiądz Oszajca przygotowywał również komentarze do czytań z Pisma Świętego, które zamieszczano w rubryce „Słowo Boże” ukazującej się w „Informatorze Akademickim”.

Ksiądz Wacław Oszajca
– kapelan NZS

„Ci co zaufali Panu, odzyskują siły, otrzymują siły jak orły; biega bez zmęczenia, bez zmęczenia idą” mówi Izajasz.
Tak, jesteśmy świadkami tego świadkami – jesteśmy unkrzydleni, nasz duch jest mocny, tylko nasze ciało jest zmęczone. Ale to nic, jakby nie było ze strajku „wyfrunęli” nowymi ludźmi.
Kapelan NZS
ks. Wacław Oszajca

Fragment rubryki „Słowo Boże” z dnia 9 grudnia 1981 r.

W czasie dnia odbywały się wykłady dla studentów, ale tym razem nie zajmowaliśmy się zagadnieniami mechaniki cieczy i gazów, statecznością konstrukcji budowlanych czy teorią wysokich napięć, lecz studiowaliśmy białe plamy historii Polski, teologię i filozofię. Dzięki temu, że w auli był zamontowany profesjonalny projektor filmowy, po mszy organizowano pokazy filmowe. Była to doskonała okazja do zapoznania się z całym dostępnym w tamtym czasie repertuarem lubelskich kin, a pasja filmowa towarzyszy niektórym z nas do dziś. Organizowano również wystawy fotograficzne o tematyce historycznej, dotyczące zbrodni katyńskiej i obrony Lwowa w latach 1918-1919. Ponadto odbywały się wieloetapowe rozgrywki brydżowe.

W czasie strajku została wypracowana również koncepcja powołania Samorządu Studenckiego, który miał szansę powstać dopiero po przemianach ustrojowych 1989 r.

Studenckie strajki w Lublinie i innych miastach Polski nie przyniosły prawdziwej autonomii uczelni. Środowiska akademickie walczyły o wolność słowa i przekonań, wolność i godność osoby ludzkiej, o wolność narodu i kraju. Strajk w Politechnice Lubelskiej zakończył się 12 grudnia 1981 r. Rano studenci posprzątały sale, zabierając swoje rzeczy, by udać się do domów i akademików. Nie wiedzieli, że w nocy z 12/13 grudnia historia zmieni bieg i zapisze trwałą znaczącą kartę – stan wojenny.

Zdjęcia i materiały ze zbiorów autora.

Jerzy Montusiewicz

Nowoczesne budownictwo. Inteligentna architektura

Początki Wydziału Budownictwa i Architektury sięgają 1962 r., kiedy to na mocy porozumienia warszawskiej i lubelskiej Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej utworzono w Lublinie Międzyuczelniane Studium Budownictwa działające pod kierownictwem Włodzimierza Ginko. Inicjatywa ta miała na celu stworzenie warunków organizacyjnych do szybkiego powołania wydziału budownictwa, kształcącego kadry techniczne w zakresie najbardziej chyba deficytowym na Lubelszczyźnie. W październiku 1962 r. podjęło naukę 82 słuchaczy.

Dnia 28 kwietnia 1965 r. Rada Ministrów wydała Rozporządzenie w sprawie przekształcenia Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Wyższą Szkołę Inżynierską, a 1 czerwca 1965 r. decyzją Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego powołano Wydział Budownictwa Lądowego. Tego właśnie dnia rozpoczęła się historia obecnego Wydziału Budownictwa i Architektury.

Prowadzone specjalności kształcenia obejmowały wówczas budownictwo miejskie i przemysłowe, technologię elementów budowlanych i prefabrykacji oraz inżynierię sanitarną z urządzeniami cieplnymi i zdrowotnymi. W skład Wydziału wchodziło 6 zespołów i 2 pracownie:

- Zespół i Pracownia Budownictwa Ogólnego i Przemysłowego,
- Zespół Mechaniki Budowli,
- Zespół Konstrukcji Budowlanych,
- Zespół Budowy Dróg i Ulic,
- Zespół Urządzeń Sanitarnych,
- Zespół Geometrii Wykreślnej i Rysunku Technicznego,
- Pracownia Mechaniki i Konstrukcji Budowlanych.

Pierwszym etatowym pracownikiem naukowym i od 1 czerwca 1967 r. dziekanem Wydziału Budownictwa Lądowego był dr inż. Stanisław Matyaszewski, uznany projektant i konstruktor wielu znaczących obiektów w Warszawie i Lublinie. Od 1 lipca 1967 r. Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego wyraziło zgodę na prowadzenie na Wydziale studiów dziennych. Na prodziekana ds. studiów dla pracujących powołano Ryszarda Schnejdера, a prodziekanem ds. studiów dziennych został Mieczysław Witkowski. W tym czasie kadra naukowo-dydaktyczna Wydziału liczyła 53 osoby, w tym 3 docentów (Janusz Kwiatkowski, Stanisław Matyaszewski i Mieczysław Mołdawa). Zajęcia dydaktyczne przez wiele lat prowadzili również profesorowie Politechniki Warszawskiej: Henryk Czudek, Kazimierz Dąbrowski, Zbigniew Grabowski, Stanisław Lenczewski, Zygmunt Pancewicz.

Rok 1973 otworzył drugi etap historii Wydziału. W październiku Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki wprowadził w WSInż. w Lublinie nowe jednostki, w tym Instytut Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej, spełniający funkcję Wydziału. Kierownictwo Instytutu tworzyli docenci: Jerzy Grycz, Stanisław Matyaszewski i Janusz Kwiatkowski. Jednocześnie Wyższa Szkoła Inżynierska w Lublinie uzyskała prawo prowadzenia studiów magisterskich.

W pierwszych latach swojego istnienia Wydział korzystał z wynajętych pomieszczeń, głównie UMCS i szkół średnich Lublina. Początkowo zajęcia odbywały się w nieistniejących

Pracownia Materiałów Budowlanych Wyższej Szkoły Inżynierskiej

już dziś barakach przy ul. Langiewicza, ul. Wiercińskiego oraz w budynku dawnego Technikum Mechanizacji Rolnictwa przy ul. Nadbystrzyckiej. Wydział Budownictwa Lądowego mieścił się częściowo w budynku Wydziału Elektrycznego.

Istotna poprawa warunków lokalowych nastąpiła w latach 70., kiedy to 4 czerwca 1976 r. oddano do użytku budynek z przeznaczeniem dla Instytutu Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej. „Bezdomni” dotychczas studenci z entuzjazmem włączyli się do prac związanych z zagospodarowaniem nowych pomieszczeń. Wyposażono wtedy także laboratoria: materiałów budowlanych, mechaniki gruntów, badań nieniszczących konstrukcji, dróg i ulic oraz urządzeń sanitarnych, później poszerzając tę bazę o laboratorium chemiczne, laboratoria ochrony środowiska i komputerowe.

W tym okresie w Instytucie Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej istniały zakłady dydaktyczne:

- Technologii i Organizacji w Budownictwie,
- Konstrukcji Budowlanych,
- Budownictwa Komunikacyjnego,
- Geotechniki i Geodezji,
- Inżynierii Środowiska,

a także zespoły naukowe:

- Budownictwa (kierownik Wiesław Nurek),
- Teorii Bezpieczeństwa Konstrukcji (kierownik Jerzy Grycz),
- Budownictwa Drogowego (kierownik Edward Olędzki),
- Geotechniki (kierownik Bazyli Bowanko),
- Kształtowania i Ochrony Środowiska (kierownik Kazimierz Skalski).

Instytut kształcił magistrów inżynierów i inżynierów na kierunku budownictwo w zakresie dwóch specjalności: technologia i organizacja budownictwa oraz drogi, ulice, lotniska, a także na kierunku inżynieria środowiska w zakresie specjalności urządzenia sanitarne.

Budowa gmachu Instytutu Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej (w tle domy studenckie)

Ważną datą w historii Uczelni był 1 sierpnia 1977 r., kiedy Rada Ministrów wydała rozporządzenie w sprawie przekształcenia Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie w Politechnikę Lubelską. W dniu 26 czerwca 1986 r. wprowadzono znowelizowany Statut Politechniki Lubelskiej ustanawiający strukturę wydziałową Uczelni. Wtedy też Instytut Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej przyjął nazwę Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej. W tym samym roku wydano ostatnie dyplomy studentom studiów wieczorowych.

Ukoronowaniem dotychczasowego rozwoju naukowego Wydziału było przyznanie 27 czerwca 1994 r. przez Centralną Komisję do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk technicznych w dyscyplinie budownictwo. Już po czterech latach Wydział uzyskał takie same uprawnienia w dyscyplinie inżynieria środowiska. Do końca roku 2012 Rada Wydziału nadała stopień naukowy doktora nauk technicznych łącznie 49 osobom.

Budynek znacząco miał poprawić warunki lokalowe studentów Budownictwa

W 2001 r. sukcesem zakończyły się starania o poszerzenie bazy lokalowej z przeznaczeniem na Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska. W rezultacie, pod koniec grudnia 2004 r., ze struktur ówczesnego Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej został wyodrębniony Wydział Inżynierii Środowiska.

Wynikiem wieloletnich starań władz i pracowników Wydziału było powołanie w roku 2004 nowego kierunku

studiów – architektura i urbanistyka oraz w 2009 r. przekształcenie Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej w Wydział Budownictwa i Architektury.

Na WBIA pracuje obecnie 87 pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych zatrudnionych w 9 Katedrach i Samodzielnej Pracowni Architektonicznej oraz 9 pracowników Laboratorium Budownictwa.

W strukturach Wydziału Budownictwa i Architektury działają obecnie następujące jednostki organizacyjne:

- Katedra Budownictwa Ogólnego – kierownik dr hab. inż. Stanisław Fic, prof. PL,
- Katedra Inżynierii Procesów Budowlanych – p.o. kierownika dr inż. Piotr Jaśkowski,

Budynek Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej w latach 90.

Budynek Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej po termomodernizacji

- Katedra Architektury, Urbanistyki i Planowania Przestrzennego – p.o. kierownika dr inż. arch. Bartłomiej Kwiatkowski,
- Katedra Dróg i Mostów – kierownik dr hab. inż. Marek Łagoda, prof. PL,
- Katedra Geotechniki – kierownik prof. dr hab. inż. Dariusz Sybilski,
- Katedra Konserwacji Zabytków – kierownik dr hab. inż. Bogusław Szmygin, prof. PL,
- Katedra Konstrukcji Budowlanych – kierownik dr hab. inż. Anna Halicka, prof. PL,
- Katedra Mechaniki Budowli – kierownik dr hab. inż. Ewa Błazik-Borowa, prof. PL
- Katedra Mechaniki Ciała Stałego z Zakładem Wytrzymałości Materiałów – kierownik prof. dr hab. inż. Tomasz Sadowski,
- Samodzielna Pracownia Architektoniczna – kierownik dr inż. arch. Jan Wrana,
- Laboratorium Budownictwa (w tym laboratoria: Materiałów Budowlanych i Technologii Betonu, Wytrzymałości Materiałów, Mechaniki Gruntów, Technologii Materiałów i Nawierzchni Drogowych, Konstrukcji Budowlanych,

- Betonów Specjalnych, Żelbetowych Konstrukcji Inżynierskich, Chemii),
- Laboratorium Metod Numerycznych.

Historia Wydziału to nie tylko budynki i jednostki organizacyjne. To przede wszystkim ludzie. Dzisiejsza pozycja Wydziału Budownictwa i Architektury w środowisku inżynierskim jest zasługą wieloletniej pracy wybitnych osobowości, które pracując na Wydziale, tworzyły jego prestiż i szczególną atmosferę.

Wydział Budownictwa i Architektury kształci obecnie 1740 studentów na studiach I i II stopnia, na kierunkach: architektura i urbanistyka – studia stacjonarne bez specjalności oraz budownictwo – studia stacjonarne i niestacjonarne: I stopnia – bez specjalności, II stopnia – z podziałem na specjalności: konstrukcje budowlane i inżynierskie, technologia i organizacja budownictwa, remonty i konserwacja zabytków, drogi i mosty. Do chwili obecnej Wydział opuściło ponad 8700 absolwentów studiów I i II stopnia wielu kierunków i specjalności. Na Wydziale są prowadzone również niestacjonarne studia podyplomowe.

Rok 2007 dla historii Wydziału staje się rokiem przełomowym. Rozpoczęto wtedy realizację dwóch znaczących projektów: rozbudowy i modernizacji potencjału edukacyjnego i badawczego WBiA oraz rozbudowy i wyposażenia kompleksu dydaktyczno-naukowego dla kierunku architektura i urbanistyka. Celem drugiego projektu jest utworzenie znaczącej bazy lokalowej wraz z jej wyposażeniem dla celów dydaktyczno-naukowych oraz powstanie laboratoriów innowacyjnych technik informatycznych stosowanych w architekturze, urbanistyce i planowaniu przestrzennym. W znacznym stopniu podniesie to atrakcyjność oferty edukacyjnej Lublina, co w rezultacie może zintensyfikować proces rozwoju społecznego i gospodarczego województw Polski Wschodniej. Pierwszy z projektów – budowa Wschodniego Innowacyjnego Centrum Architektury – został pomyślnie zrealizowany, prace przy drugim także dobiegają końca.

Budynek Wschodniego Innowacyjnego Centrum Architektury

Grażyna Borecka i Jolanta Słoma

Poczet Dziekanów Wydziału Budownictwa i Architektury Politechniki Lubelskiej

Doc. dr inż.
Stanisław Matyaszewski

1967-1973
1981-1983

Doc. dr inż.
Arnold Kawczyński

1983-1984

Prof. dr hab. inż.
Jan Kukielka

1993-1996
1996-1999

Dr hab. inż.
Bogusław Szmygin
prof. PL

2005-2008
2008-2012

1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013

Prof. dr hab. inż.
Jerzy Grycz

1973-1981
1984-1990
1999-2002

Prof. dr hab.
inż. Janusz
Kwiatkowski

1990-1993

Dr hab.
Zdzisław
Krzowski,
prof. PL

2002-2005

Dr hab. inż.
Ewa Błazik-Borowa,
prof. PL

od 2012

Prof. dr hab. inż. Andrzej Weroński Rektor Politechniki Lubelskiej 1982-1984

Pana kadencja rektorska przypadła na lata 1982-1984. Na ten okres nałożył się inny, trudny dla Polaków czas – stan wojenny. Jak wyglądała Uczelnia w roku 1982?

W styczniu 1982 r. właściwie wszystkie uczelnie nie pracowały. Nastąpiło swoiste „trzęsienie ziemi” w postaci stanu wojennego. Nasza Uczelnia przez kilka tygodni nie funkcjonowała, ponieważ ten stan – wymuszony, sztuczny, nienaturalny – nie pozwalał na uruchomienie zajęć bez przygotowania się do spełnienia określonych wymagań. Musieliśmy zacząć przygotowywać Uczelnię, łącznie z Senatem, radami wydziałów, pracownikami, dyrektorami instytutów. Jak uruchomiliśmy zajęcia, to spadł mi kamień z serca. Nastąpiła normalna praca dydaktyczna w nienormalnych warunkach. Normalna w sensie procesu dydaktycznego i kontaktu ze studentami, nienormalna pod względem publikowania, zahamowania organizowania konferencji i kontaktów zagranicznych oraz badań naukowych.

Co uważa Pan Profesor za swoje największe osiągnięcie w pracy rektorskiej?

Z perspektywy czasu mogę powiedzieć, że moim sukcesem było dobre porozumienie ze studentami i nauczycielami akademickimi oraz ożywienie działalności naukowej. Pracująca u nas wtedy kadra miała duże doświadczenie przemysłowe, byli to dobrzy nauczyciele i inżynierowie, ale niestety w zakresie publikacji obserwowałem pewne zahamowanie. Niektórzy pracownicy przeżywali nawet coś w rodzaju depresji – „zamrozili” całą działalność naukową, przestali publikować. Prowadzone z nimi rozmowy dawały wprawdzie skutek, ale w ograniczonej formie, ponieważ niektórzy byli tak sfrustrowani, że trudno było rozbudzić w nich inicjatywę. Pragnąłem, by przestali nadmiernie myśleć o przeszłości i zaczęli funkcjonować w realnej rzeczywistości. Uczelnia w skali kraju miała dobre osiągnięcia, np. w kwestii zgłaszania patentów, ale zabrakło nam publikowania w renomowanych wydawnictwach periodycznych i książkach centralnych.

Jak próbował Pan Rektor zmienić ten stan rzeczy?

Celem uaktywnienia naszych pracowników, organizowaliśmy cykliczne konferencje „Politechnika Lubelska dla gospodarki narodowej”, podczas których prezentowaliśmy swoje osiągnięcia. Wydarzenie to cieszyło się dużym zainteresowaniem. Ponadto doszedłem do wniosku, że sam powinienem dawać przykład pracownikom również w sferze nauki, nie tylko jako menadżer i organizator życia akademickiego. W roku

1982 w Wydawnictwie Naukowo-Technicznym w Warszawie wydałem książkę pt. „Zmęczenie cieplne metali”. To właśnie tę publikację trzymam w ręku na moim portrecie, znajdującym się obecnie w sali Senatu Rektoratu. Przy ówczesnych warunkach i ograniczeniach było to duże osiągnięcie. Potwierdzeniem tego jest fakt, że wydawnictwo o światowej renomie, jakim była moskiewska Miedalłurgija, zgłosiło się do mnie z propozycją przetłumaczenia tej publikacji na język rosyjski, co zostało zrealizowane. A kilka lat później zaproponowano mi wydanie w języku angielskim nowoczesnego opracowania uwzględniającego również osiągnięcia amerykańskie.

A inne sukcesy?

Równorzędnym osiągnięciem jako rektora było dobre porozumienie ze studentami. Ponieważ brakowało nam hali sportowej, to studenci, siedząc w akademikach, kiedy zaczynała się godzina policyjna, czasami demonstrowali głośne niezadowolone. Podczas mojej 3-letniej kadencji udało się zbudować halę sportową z kompleksem studium języków obcych od podstaw po dach. Udało się rozbudzić aktywność studencką w zakresie działalności kulturalnej, kół zainteresowań i sekcji sportowych. Na wysokim poziomie zaczął funkcjonować Chór Politechniki, zespoły taneczne, zespoły zainteresowań. Kabaret studencki, powstały w Wydziale Zarządzania, w konkursie w Opolu uzyskał 2. miejsce w przeglądzie zespołów teatralnych wszystkich uczelni. Był to dla nas powód do satysfakcji.

Był jeszcze jeden moment, dla mnie wyjątkowo trudny, kiedy studenci demonstrowali na Placu Litewskim. Większość z nich została zatrzymana, zapłacili mandaty, zostali umieszczeni w areszcie na 24 godziny, niektórzy dostali nawet pałkami. Otrzymałem pismo, by relegować ze studiów grupę studentów uczestniczących w demonstracjach. Uznałem, że nieroztropnym jest, w żadnych warunkach, nawet tak ekstremalnych, w jakich przyszło nam wtedy żyć, by za demonstrowanie karać kilkukrotnie: aresztem, mandatem, nawet przemocą i w końcu dodatkowo usunięciem ze studiów. Z tego co wiem, tylko studenci Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i właśnie Politechniki nie zostali usunięci ze studiów za udział w demonstracjach. Wymagało to dużej odwagi. Uznano, że jesteśmy samorządną uczelnią i uszanowano naszą decyzję. Powodem do satysfakcji był fakt, że władze rządzące uznały zasadność moich argumentów o nierelegowaniu z Uczelni studentów, którzy przekraczali przepisy ówczesnego prawa o zgromadzeniach w miejscach publicznych.

Pragnę również zauważyć, że w czasie pełnionej funkcji rektorskiej żaden pracownik naukowo-dydaktyczny lub administracyjny nie został zwolniony z pracy za udział w demonstracjach czy strajku.

Bardzo dziękuję Panu Rektorowi za rozmowę.

Rozmawiała Anita Wasilewska

Studenci w organizacjach

Obchodzone w tym roku 60-lecie Politechniki Lubelskiej skłania nas do spojrzenia wstecz i zagłębienia się w historię Uczelni. Wśród wielu zmian, jakie nastąpiły przez lata od jej założenia, warto zwrócić uwagę na powstanie i funkcjonowanie Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego. Swoją działalność rozpoczęła w 1987 roku, reprezentowana przez Henryka Kawkę. Przez lata broniła praw studentów i wspierała ich inicjatywy. Jest również organizatorem corocznych Dni Kultury Studenckiej Politechniki Lubelskiej zwanych Juwenaliami (wcześniejsze Dni Politechniki). Nieprzerwanie kontynuowana tradycja doprowadziła do 16. już edycji tego wydarzenia. Pomimo licznych wzlotów i upadków Samorząd Studencki nadal utrzymuje wysoki poziom efektywności powierzonych mu zadań, a ponadto kreuje kolejne inicjatywy na rzecz studentów.

W celu lepszego poznania historii RUSS zadaliśmy kilka pytań byłemu przewodniczącemu Samorządu Studenckiego PL, a obecnie pracownikowi PL, Panu mgr. inż. Jarosławowi Banasiowi.

Jako pracownik swojej Alma Mater jest Pan na bieżąco z tym, co dzieje się w środowisku akademickim. Jakie zmiany Pan dostrzega?

Bardzo wyraźnie zmieniło się nastawienie Uczelni do obszaru biznesu. Wzrósł poziom współpracy jednostek naukowych z przedsiębiorstwami. Można dostrzec to również w zachowaniu studentów, którzy coraz wcześniej rozpoczynają pracę, świadomie planując swoją przyszłość i łącząc w niej wiedzę teoretyczną zdobywaną na studiach z umiejętnościami praktycznymi.

Przewodniczący Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego od początku jej ustanowienia:

- Henryk Kawka (od 1987)
- Jan Chałabis
- Cezary Karcz
- Paweł Okapa
- Krzysztof Jaworski
- Ewa Kamińska
- Roman Dorosz (04.1997 – 1999)
- Henryk Wierzbicki (1999 – 2001)
- Łukasz Chruśliński (2001 – 2002)
- Jarosław Banaś (2002 – 2003)
- Piotr Breś (2003 – 2004)
- Karol Malinowski (2004 – 2005)
- Zygmunt Świć (1.09.2005 – 2006)
- Ksenia Siadkowska (06.2006 – 31.08.2007)
- Dominika Szymoniuk (1.09.2007 – 31.08.2008)
- Paweł Pikur (1.09.2008 – 31.08.2009)
- Paweł Dadej (1.09.2009 – 31.08.2010)
- Arkadiusz Urzędowski (1.09.2010 – 31.08.2011) oraz (1.12.2011 – 13.06.2012)
- Łukasz Furgała (1.09.2011 – 1.12.2011)
- Paweł Gajewski (13.06.2012 – obecnie).

Czy uważa Pan, że są to zmiany na lepsze?

Zdecydowanie tak. Wiele uczelni zagranicznych, z których niewątpliwie czerpiemy, stosuje je od lat i odnosi sukcesy.

Jak postrzega Pan dzisiejszą działalność RUSS?

Bardzo pozytywnie. Pierwszym aspektem jest to, że utrzymujecie dobre nawyki z przeszłości, kontynuując wiele szlachetnych akcji, jak np. Krwawa Impra, czyli zbiórki krwi. Ponadto podjęliście wiele nowych działań na rzecz studentów i Uczelni. Godny uwagi jest również dobry kontakt Samorządu Studenckiego z władzami Uczelni, co znacznie usprawnia współpracę i przepływ informacji.

Czy jako doświadczony samorządowiec ma Pan jakieś rady dla obecnych działaczy?

Najważniejsze jest według mnie podążanie za marzeniami, a także realizacja jako studentów, samorządowców, a także przyszłych pracowników.

Dziękuję bardzo za rozmowę i życzę wielu sukcesów w dalszej karierze akademickiej.

Róża Dzierżak

Krwawa Impra, czyli akcja honorowego oddawania krwi organizowana jest cyklicznie od kilku lat przez Samorząd Studencki PL

Doktorat – nauka – uczelnia

Samorząd Doktorantów Politechniki Lubelskiej został powołany w 2006 roku i jest organizacją reprezentującą wszystkich doktorantów Uczelni.

Jego struktura jest prosta i przejrzysta. Na każdym wydziale, na którym prowadzone są studia doktoranckie, istnieje organ zwany Radą Wydziałową Samorządu Doktorantów, w której skład wchodzi 7 osób. 3 osoby z każdego z tych organów wchodzi w skład Rady Uczelnianej Samorządu Doktorantów.

Członkowie Samorządu Doktorantów Politechniki Lubelskiej (górnym rzędem od lewej: Piotr Billewicz, Tomasz Szuster, Paweł Magryta; środkowym rzędem od lewej: Michał Biały, Dariusz Kuś, Stella Głogowska; dolnym rzędem od lewej: Ksenia Siadkowska, Monika Kulisz, Bożena Malesa, Adam Majczak)

Główne zadania Samorządu to obrona praw doktorantów oraz reprezentowanie ich interesów na Uczelni i poza jej murami. 7 listopada 2009 r. Samorząd Doktorantów Politechniki Lubelskiej przystąpił do Porozumienia Doktorantów Uczelni Technicznych. Głównymi celami tego Stowarzyszenia są: reprezentowanie zrzeszonych środowisk doktorantów uczelni technicznych oraz wymiana informacji i doświadczeń. Nasza koleżanka mgr inż. Monika Kulisz zajmuje obecnie stanowisko wiceprzewodniczącej tej organizacji.

Kolejnym zadaniem, jakie wypełnia Samorząd, jest opinowanie w różnych sprawach związanych z życiem naszej Uczelni. Najczęściej dotyczą one studiów doktoranckich: planów studiów oraz programów nauczania. Jesteśmy odpowiedzialni za przygotowywanie zmian regulaminu studiów doktoranckich, zasad i trybu przyjmowania na te studia, zasad przyznawania stypendiów oraz analizujemy wszelkie inne dokumenty związane bezpośrednio lub pośrednio z doktorantami naszej Uczelni.

Staramy się tworzyć jak najlepsze warunki, które pozwalają na rozwój naukowy doktorantów. Umożliwiamy im kontakt z doktorantami innych uczelni, ośrodkami naukowymi oraz centrami rozwoju nowoczesnych technologii. Wspólnie inicjujemy przedsięwzięcia naukowe, kulturalne i sportowe. Na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej cyklicznie organizujemy Warsztaty Doktoranckie. Impreza ta cieszy się dużym zainteresowaniem. Gościmy na konferencjach przedstawicieli uczelni z całej Polski. Podczas

sesji prezentowane są dziesiątki referatów, które następnie publikowane są w czasopiśmie naukowych.

Nasza działalność powiązana jest z działalnością Samorządu Studentów Politechniki Lubelskiej. Współdziałamy w ramach projektów, imprez kulturalnych i naukowych. Prowadzimy liczne kampanie informacyjne dla studentów pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia w zakresie naborów na studia czy wydarzeń na Uczelni.

Ponieważ Samorząd to tak naprawdę nie tylko uchwały, dokumenty i rozporządzenia, ale przede wszystkim ludzie, którzy go tworzą, pozwoliłem sobie (Tomasz Szuster) zadać kilka krótkich pytań Przewodniczącej – Monice Kulisz i Wiceprzewodniczącemu – Piotrowi Billewiczowi Rady Uczelnianej Samorządu Doktorantów.

Dlaczego przystąpiliście do Samorządu Doktorantów?

Monika: Jestem osobą, która bardzo lubi działać i udzielać się społecznie. Nie potrafię nic nie robić, a chciałam wykorzystać swój zapał, energię i potencjał nie tylko w pracy naukowej.

Piotr: Myślę, że dzięki przynależności do grona Samorządu Doktorantów włączam się w proces kształtowania środowiska doktorantów. Dzięki temu mogę czynnie zmieniać rzeczy, które moim zdaniem powinny zostać poprawione. Warto walczyć o nasze prawa, a praca w Samorządzie daje do tego idealne możliwości.

Jaki wpływ ma Samorząd Doktorantów na sprawy Uczelni?

Piotr: Wydaje mi się, że dużo. Często sami pomagamy opracować dokumenty, które znajdują swoje miejsce w aktach prawnych Uczelni. Wypełniamy swoją rolę dokładnie, ale i sprawnie, zawsze dokładamy wszelkich starań, żeby nasza praca była rzetelna. Taka postawa daje nam silną pozycję w kształtowaniu Politechniki Lubelskiej.

Monika: Samorząd Doktorantów to grupa ludzi, która chce działać wspólnie dla dobra innych doktorantów. Jest nas niewielu, ale czasem udaje nam się zdziałać naprawdę wiele.

Dziękuję Wam za rozmowę.

W rocznicę 60-lecia Uczelni życzymy całej Politechnice Lubelskiej kolejnych lat opatrzonych samymi sukcesami. Życzymy kształcenia dobrze przygotowanych, umiejących radzić sobie z najtrudniejszymi przeciwnościami losu oraz atrakcyjnych dla każdego rynku pracy absolwentów. Mamy nadzieję, że Politechnika Lubelska będzie się wciąż rozwijać, powiększać liczbę studiujących osób, wzbogacać wyposażenie sal i laboratoriów. Życzymy wszystkim pracownikom oraz studentom zrealizowania ich planów zawodowych i prywatnych, jak również wykorzystania potencjału, jaki daje nam nasza Uczelnia.

Tomasz Szuster

Prof. dr hab. inż. Włodzimierz Krolopp

Rektor Politechniki Lubelskiej 1990-1993

Urodził się 24 kwietnia 1928 r. w Zduńskiej Woli, w rodzinie inteligentnej. Studia wyższe na Wydziale Elektrycznym Politechniki Łódzkiej ukończył w roku 1954. Po studiach podjął pracę na stanowisku asystenta w Politechnice Łódzkiej, początkowo w Katedrze

Fizyki, a następnie w Katedrze Miernictwa Elektrycznego.

Od roku 1960 pracował równocześnie jako kierownik zespołu projektowego opracowującego układy pomiarowo-regulacyjne do produkcji włókien sztucznych oraz jako konsultant ds. metrologii w Instytucie Włókiennictwa.

W latach 1962-67 był zatrudniony w Centralnym Biurze Techniki Przemysłu Papierniczego na stanowisku kierownika Wydziału Pomiarów i Automatyki.

W roku 1967 powrócił do pracy w Politechnice Łódzkiej. W Instytucie Techniki Radiacyjnej podjął badania w dziedzinie chemii radiacyjnej i papiernictwa. Współpracował z Wojskową Akademią Techniczną i zespołami naukowymi Wydziału Chemicznego oraz Elektrycznym Politechniki Łódzkiej. W roku 1972 uzyskał stopień doktora nauk technicznych na Wydziale Elektrycznym Politechniki Łódzkiej w zakresie elektrotechniki. Od 1975 r. pracował na stanowisku docenta w Politechnice Świętokrzyskiej, kierując Zakładem Elektrotechniki i Telekomunikacji. Stopień doktora habilitowanego uzyskał w roku 1980 w Wydziale Elektrycznym Politechniki Łódzkiej.

W zakresie pracy naukowej prof. W. Krolopp sporo uwagi poświęcał swoim zainteresowaniom, tj.: automatyzacji i diagnostyce technicznej maszyn papierniczych oraz problematyce nowszej – wykorzystania światłowodów do przesyłu sygnałów pomiarowych i zasilania odbiorników małej mocy, spektrometrii masowej, tworzenia nowych algorytmów cyfrowej obróbki sygnałów pomiarowych w mikroprocesorowych testerach przemysłowych i systemach kontroli jakości wyrobów. Swoimi pracami i rozwiązaniami inżynierskimi zdobył szerokie uznanie i autorytet jako wybitny specjalista w swojej dziedzinie.

Do Politechniki Lubelskiej został przeniesiony służbowo w 1983 r. Pracę podjął w Wydziale Elektrycznym, gdzie pracował jako kierownik Katedry Automatyki i Metrologii.

W latach 1990-1993 prof. dr hab. inż. Włodzimierz J. Krolopp pełnił funkcję rektora Politechniki Lubelskiej. Był to okres ważny dla Uczelni, gdyż: nadal uwarunkowania zewnętrzne – społeczne, polityczne i ekonomiczne silnie wpływały na klimat pracy i stosunki międzyludzkie w społeczności uczelnianej, należało wdrażać ustalenia nowej Ustawy o szkolnictwie wyższym z dnia 12 września 1990 r., która gruntownie zmieniała ustrój szkół wyższych i wreszcie – rozwiązywać bieżące niełatwe

sprawy w warunkach ciągle dość ostro rysującej się polaryzacji poglądów społeczno-politycznych wśród pracowników i studentów. Wiele aktywności kierownictwa Uczelni i w szczególności Rektora W. Kroloppa wymagało uspokajania tych mocno rozchwianych nastrojów tak, aby realizacja procesów kształcenia i prowadzenia badań przebiegały optymalnie.

Wśród działań organizacyjnych warto przypomnieć: utworzenie 41 katedr w miejsce 33 katedr i zakładów funkcjonujących dotąd, likwidację Studium Wyszokolenia Wojskowego, zniesienie stanowiska dyrektora pionu prorektora ds. nauki, wyodrębnienie Sekcji Współpracy z Zagranicą i Rozwoju Kadry z Działu Nauki, ponowne włączenie do struktur Biblioteki Głównej Ośrodka Wynałazczości, utworzenie Zakładu Wydawniczo-Poligraficznego z połączenia Działów Wydawnictw i Zakładu Poligraficznego, włączenie wydziałowych serwisów aparaturowych do Działu Aparatury, zlikwidowanie Działu Administracyjno-Gospodarczego Osiedla Studenckiego i podporządkowanie domów studenckich dyrektorowi administracyjnemu Uczelni, rozwiązanie Brygady Remontowo-Budowlanej i włączenie jej zadań do zadań Działu Techniczno-Inwestycyjnego, zniesienie stanowiska prodziekana ds. nauki oraz zastępców kierowników w: Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, Dziale Spraw Studenckich, Dziale Administracyjno-Gospodarczym oraz Dziale Techniczno-Inwestycyjnym.

Uroczysta 40. inauguracja roku akademickiego Politechniki Lubelskiej

Te i im podobne działania miały charakter usprawniający, ale również oszczędnościowy. Temu ostatniemu celowi służyło także ograniczanie i stopniowa likwidacja tzw. kierunków dyplomowania, czyli specjalizacji. W tych trudnych warunkach żadna ze sfer działalności Uczelni nie osłabła, przeciwnie – Uczelnia wyraźnie się umocniła, zwłaszcza kadrowo. W okresie omawianej kadencji zachęcono do pracy w Politechnice Lubelskiej kilku profesorów posiadających duże doświadczenie przemysłowe oraz kontakty z praktyką.

Bo nic nie daje takiego wyzwolenia jak sport

Obchody Jubileuszu 60-lecia naszej Uczelni dały impuls do spojrzenia wstecz na działalność AZS. Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Politechniki Lubelskiej powstał 12 listopada 1965 roku i od razu rozpoczął aktywną działalność w 6 sekcjach sportowych (dziś jest ich około 20). Oznacza to, że już za dwa lata Klub Uczelniany AZS Politechniki Lubelskiej będzie obchodził swoje 50-lecie istnienia.

Zarząd KU AZS PL zawsze ściśle współpracował i cały czas aktywnie współpracuje ze Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Politechniki Lubelskiej. To dzięki tej współpracy AZS jest teraz dojrzałą i samodzielną organizacją, która stanowi najliczniejszą organizację studencką na Uczelni. Obok wielu sukcesów sportowych i wielu zorganizowanych imprez sportowych, główną zasługą tych dwóch organizacji jest to, że tysiące młodych ludzi zetknęło się z różnymi formami aktywności ruchowej, a wielu z nich stało się pasjonatami sportu, zarażając tą pasją swoje dzieci. Właśnie zaszczepianie w młodzieży chęci do uprawiania sportu, zachęcanie do aktywnego i zdrowego spędzania wolnego czasu to jedne z podstawowych naszych zadań.

Prezesami Klubu Uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego Politechniki Lubelskiej byli: Janusz Domański (1965-1968), Janusz Dudziński (1968-1970), Mieczysław Hasiak (1970-1973), Dariusz Dudak (1973-1975), Witold Zimny (1975-1977), Marek Marzec (1977-1979), Anna Wróbel (1979-1981), Jarosław Urban (1981-1983), Jerzy Karkuć (1983-1985), Tomasz Krawczyk (1985-1986), Adam Dwornicki (1986-1988), Tomasz Klepka (1988-1993), Maciej Kopytek (1993-1996), Marta Fijałka (1996-1999), Michał Błaziak (1999-2002), Marcin Lewczak (2002-2005), Katarzyna Barwińska (2005-2008), Kamil Sochaj (2008-2010), Łukasz Pawlak (2010-2011), Jakub Kańkowski (od 2011). Opiekunami KU AZS ze strony Studium byli m.in.: mgr Jarosław Grocholski (od założenia),

mgr Grzegorz Stefanowski i mgr Stanisław Koprianiuk.

Klub Uczelniany AZS wraz ze Studium Wychowania Fizycznego od lat angażują się także w organizację Juveneraliów Politechniki Lubelskiej. W ramach obchodów w dniach 6-7 maja AZS odbyły się Finały Ligi Mistrzów Politechniki Lubelskiej, która jest największą imprezą sportową na naszej Uczelni. Natomiast od 2003 roku dzień 13 maja jest oficjalnym Świętem Politechniki. W tym czasie organizowane jest Święto Sportu Politechniki Lubelskiej oraz pożegnanie absolwentów-sportowców i nagrodzenie medalistów Akademickich Mistrzostw Polski. Stałym punktem tego dnia są mistrzostwa w piłce plażowej kobiet i mężczyzn o Puchar Rektora Politechniki Lubelskiej. W tym roku zorganizowany został także turniej tenisa ziemnego kobiet i mężczyzn oraz turniej wydziałowy w piłce nożnej mężczyzn.

Jakub Kańkowski

Ci studenci mogą 'przyłać'

Sportowy Klub Kick-Boxing Politechniki Lubelskiej istnieje w Lublinie od 23 kwietnia 1998 roku i kontynuuje tradycje Studenckiego Klubu Kick-Boxing działającego od 1986 roku przy RU ZSP PL na Politechnice Lubelskiej.

Pierwszym prezesem Klubu był Sławomir Serafin, a wiceprezesami Tadeusz Poljański i Leszek Krusiński, który był głównym inicjatorem przemianowania sekcji taekwondo działającej w Politechnice w klub kick-boxingu.

Pierwszy sukces zawodnika z lubelskiego Klubu był udziałem Dariusza Nieznańskiego, który w 1987 roku zajął czwarte miejsce w mistrzostwach Polski w wersji semi-contact i wywalczył brązowy medal w zawodach taekwondo.

krotny Mistrz Polski i zdobywca medali na Pucharze Świata i Mistrzostwach Polski, walczący w każdej formule), **Artur Flis** (zdobywca Pucharu Świata, Mistrz Polski i wielokrotny medalista). Mistrzami Polski i wielokrotnymi medalistami MP byli: **Adam Pietroniuk, Damian Kowalczyk, Grzegorz Adamczyk** (w 2001 roku zdobył pierwszy złoty medal dla klubu w MP). Medale dla Klubu na Mistrzostwach Polski zdobywali: **Marek Soboń, Tomasz Borowiec** (wielokrotny medalista Mistrzostw Polski, zawodnik, który przewalczył 12 rund w walce o tytuł zawodowego Mistrza Europy) oraz **Izabela Borzęcka, Monika Tokarska, Natalia Pietrzyk, Karolina Brodzik, Rafał Budzyński, Krzysztof Floriańczyk, Kamil Luczkiewicz, Piotr Smoczyński, Bartłomiej Kaczorowski, Paweł Adamiec** oraz wielu innych. Większość medalistów była studentami Politechniki Lubelskiej.

Klub kick-boxingu na naszej Uczelni ciągle poszerza swoje kręgi o nowych, utalentowanych zawodników

Klub był organizatorem Mistrzostw Polski (1999, 2001, 2008) w trzech najbardziej znanych formułach. Od wielu lat co roku organizuje zawody kick-boxingu w Lublinie oraz bierze udział w zawodach krajowych i zagranicznych. W klubie najbardziej znani i doświadczeni instruktorzy to: Tadeusz Poljański, Dariusz Siłowy, Kazimierz Piwowarczyk, Robert Siłowy, Artur Flis, Grzegorz Bechta, Jacek Puchacz i Tomasz Borowiec. Zajęcia dla studentów PL odbywają się w sekcji AZS na hali sportowej, a dla zaawansowanych i innych osób na sali gimnastycznej SP nr 21 w Lublinie przy ulicy Zuchów 1. Tam również odbywają się sparingi sędziowane przez swoich sędziów oraz zawodnicy ćwiczą na przyborach. Oprócz sekcji studenckiej w Klubie ćwiczy około 60 osób.

Więcej informacji o treningach i osiągnięciach można znaleźć na naszej stronie www.skkb.pollub.pl, do odwiedzenia której serdecznie zapraszam.

Tadeusz Poljański

Prezesami Klubu byli również: Grzegorz Bechta, Piotr Rakoczy, Sylwester Rokicki i Tadeusz Poljański, który pełni tę funkcję również obecnie. Tadeusz Poljański działał również w Polskim Związku Kick-Boxingu, gdzie przez 3 kadencje był wiceprzewodniczącym Komisji Rewizyjnej. Był również członkiem Zarządu PZKb.

Największy rozwój Klub notował od roku 1989, kiedy Tadeusz Poljański wraz z Maciejem Kaznowskim ukończyli kurs instruktora kick-boxingu i zaprosili do współpracy Henryka Kukiera, Mistrza Europy i wielokrotnego Mistrza Polski w boksie z lat 50. Efektem połączenia technik bokserskich z kopnięciami były pierwsze srebrne medale dla Klubu zdobyte w roku 1990 przez Tomasza Olesiejuka (74 kg).

Najbardziej utytułowani zawodnicy SKKB to absolwenci PL: **Jacek Puchacz** (Mistrz Świata Amatorów Full-contact, zdobywca Pucharów Świata, medalista Mistrzostw Europy i wielokrotny Mistrz Polski i medalista MP), **Rafał Aleksandrowicz** (Mistrz Świata Zawodowców Light-contact, Wicemistrz Europy, Wielo-

Najbardziej utytułowani zawodnicy mają na swoim koncie wielokrotne zwycięstwa w mistrzostwach Polski, Europy i świata

Prof. dr hab. inż. Iwo Pollo

Rektor Politechniki Lubelskiej 1993-1996

Kiedy odszedł od nas Profesor Iwo Pollo, czuliśmy ogromny smutek i żal, że oto straciliśmy nie tylko doskonałego Nauczyciela-Profesora, ale również wspaniałego Człowieka – wielkiego serca i talentu. Człowieka, który swoją życiową postawą i osobowością pełną kultury i taktu był

niedoścignionym wzorem dla pokoleń.

Prof. Iwo Pollo urodził się 9 maja 1927 roku w Delatynie, w rodzinie inteligenckiej. Studia z zakresu technologii chemicznej ukończył w 1954 r. w Wydziale Chemii Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Bezpośrednio po studiach podjął pracę w Fabryce Odczynników Chemicznych, a dwa miesiące później w macierzystej uczelni – na stanowisku asystenta. Pracował bardzo intensywnie naukowo, uzyskując stopień doktora nauk technicznych – w roku 1959, a doktora habilitowanego – w roku 1963. Powołany na stanowisko docenta, pełnił wiele funkcji akademickich, a także doradczych i eksperckich w przemyśle.

W roku 1975 przeniósł się do pracy w Politechnice Lubelskiej (wówczas WSIInż.), gdzie stworzył Katedrę Technologii Chemicznej i objął jej kierownictwo na cały okres pracy w Uczelni. W roku 1976 uzyskał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, zaś w 1991 r. został zatrudniony na stanowisku profesora zwyczajnego. W roku 1978 powierzono mu funkcję dyrektora Instytutu Matematyki, Fizyki i Chemii, a w latach od 1984 do 1990 przez dwie kadencje pełnił funkcję prorektora ds. nauki, zaś w latach 1993-1996 rektora Politechniki Lubelskiej.

W okresie pełnienia tych funkcji szczególną wagę przywiązywał do rozwijania współpracy naukowej z ośrodkami zagranicznymi i krajowymi. Będąc rektorem, rozpoczął budowę obiektu dydaktycznego dla potrzeb Instytutu Inżynierii Ochrony Środowiska. Wiele uwagi poświęcał wdrażaniu zasad samorządności akademickiej, utrwalaniu systemu demokratycznego zarządzania Uczelnią oraz wypracowaniu jej autonomii w możliwie najszerszym zakresie.

Przywiązywał także ogromną wagę do rozwijania współpracy naukowej z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi. To dzięki Jego wspaniałej osobowości, szerokiemu zakresowi zainteresowań intelektualnych, ujmującym sposobie bycia, biegłej znajomości 5 języków, doprowadził do zawarcia dwustronnych umów o współpracy z kilkunastoma renomowanymi ośrodkami zagranicznymi. Działał intensywnie na rzecz wymiany pracowników i poprzez swoje szerokie kontakty międzynarodowe promował cały szereg osób do pracy badawczej w różnych laboratoriach.

Prof. Iwo Pollo był wszechstronnym chemikiem, technologiem – nieorganikiem. Koronną specjalnością, która przyniosła Mu uznanie w kraju i świecie, była chemia i technologia plazmy.

Był inicjatorem i ojcem duchowym jednej z najbardziej prestiżowych cyklicznych konferencji chemii plazmy zwanej HAKONE – „High Pressure Low-Temperature Plasma Chemistry”. Profesor Iwo Pollo był członkiem międzynarodowego Komitetu Naukowego HAKONE.

Te wszystkie zasługi i wielce znaczące osiągnięcia są tylko częścią życia Pana Profesora, który nade wszystko był humanistą o rozległych pasjach charakteryzujących wybitnych ludzi renesansu. We wrażliwym sercu Profesora na zawsze pozostał sentyment do Huculszczyzny i Łemkowszczyzny. Kolekcjonował obrazy i wytwory kultury tych narodowości. Uwielbiał spacerować po górach jako formę aktywnego wypoczynku. Był dumny ze Złotej Odznaki PTTK, mimo że posiadał order i odznaczenia najwyższej rangi. Do ostatnich chwil życia działał w Związku Podhalan i Stowarzyszeniu Kresowiaków.

Wykłady Pana Profesora zamieniały świat wzorów i praw chemicznych w pasjonujące opowieści. Pisał też eseje, limeriki, fraszki. Spod Jego pióra wyszło kilka tomików wierszy poświęconych ukochanym górom.

„Na Kominiarski Wierch” (fragm.)

Droga w lesie rębowym,
na polanach rozrzucone wanty
woda tętniąca w potoku
– czemu właśnie woda
wywołuje tak tkliwe wzruszenie –
zamaszysty chodnik.
Przysłop
oddech pochylonej hali
granica smreków i kosodrzewiny
i już
nieprzebywalna giętkość konarów
żywa powierzchnia wężowa
wpełza cieniowaną zielenią
na próg skalisty.
Wyżej
perć zanikająca
stwarza pod stopami rosnącą przepaść.

Rektor Pollo z rodziną

O Profesorze Iwo Pollo będziemy pamiętać jako o bliskim ludziom uczonym-humaniście, prawym człowieku najwyższego formatu, jednej z największych postaci Politechniki Lubelskiej.

W imieniu wychowanków i współpracowników
Justyna Jaroszyńska-Wolińska

Historia pasji i przyjaźni

- Koło PTTK przy Politechnice Lubelskiej

Jubileusz 60-lecia Politechniki Lubelskiej jest okazją do przedstawienia mało znanego w kręgach pracowników Uczelni, a dotychczas nigdzie nie opisanego fenomenu Koła PTTK przy PL, które w tym roku obchodzi 31-lecie swego powstania. Koło to formalnie nie istnieje już od ponad dwudziestu lat, ale jego dawni członkowie – absolwenci i pracownicy Politechniki wciąż żyją i aktywnie, na miarę swoich możliwości zawodowych i rodzinnych, wspólnie uprawiają turystykę.

Chęć zespołowego uprawiania turystyki górskiej, połączonej z wszechstronnym poznawaniem topografii, przyrody, historii i kultury zwiedzanych terenów, rodziła się w środowisku studentów Politechniki Lubelskiej od połowy lat siedemdziesiątych. Istniejący wówczas Uczelniany Klub Turystyczny „Powsinoga” działający wspólnie z Komisją Turystyki SZSP nie spełniał oczekiwań dużej części studentów PL ze względu na brak profesjonalnej kadry turystycznej. Studenci naszej Uczelni chcieli uprawiać grupową, ale nie masową, turystykę na wysokim poziomie – turystykę, która w środowisku Oddziału Akademickiego PTTK określana była jako „turystyka kwalifikowana”. Stało się to możliwe, gdy kilku studentów PL po odbyciu rocznych kursów prowadzonych przez Studenckie Koło Przewodników Beskidzkich w Lublinie zdobyło górskie uprawnienia przewodnickie.

Rumunia 1983 r., Góry Sybińskie, stoją od lewej: Paweł Surdacki, (za nim Tadek Zaguła), Mariusz Skowronek, Ewa Szklarz (Jarzyna), w środku pasterz z psem, klęczy Krzysztof Domagalski, siedzą z plecakami Wojtek Jarzyna oraz Darek Kanar, z przodu – Jarek Izdebski (fot. J. Montusiewicz)

Narodziny „Solidarności” i powstanie Niezależnego Zrzeszenia Studentów Politechniki Lubelskiej zaowocowało powołaniem na początku 1981 r. Sekcji Turystycznej NZS, której przewodniczącym został Jerzy Montusiewicz. Kolejnym etapem miało być powołanie Akademickiego Klubu Turystycznego PL. Ogłoszenie stanu wojennego w dniu 13 grudnia 1981 r. i zawieszenie działalności wszelkich organizacji studenckich pokrzyżowało te plany, ale nie rozproszyło tworzącego się środowiska turystycznego PL. Spuścizną przedwcześnie zakończonej działalności Sekcji Turystycznej NZS były uprawnienia organizatora turystyki zdobyte przez kilku jej członków. Ponadto, dzięki osobistemu zaangażowa-

niu redakcyjnemu i organizacyjnemu Romka Zaorskiego, przygotowany został „Śpiewnik Turystyczny”, wydany przez Politechnikę Lubelską w ostatnich dniach przed stanem wojennym. Śpiewnik ten, w nakładzie 100 egzemplarzy, uniknął w ostatniej chwili skonfiskowania przez milicję i był przez Romka przechowywany przez pół roku, czekając na lepsze czasy.

Bezpośrednim impulsem do powołania klubu turystycznego na Politechnice był liczny udział studentów naszej Uczelni w XVI edycji corocznego Ogólnopolskiego 1-majowego Rajdu Bieszczadzkiego, organizowanego przez Studenckie Koło Przewodników Beskidzkich w Lublinie. Kilka tras rajdu w 1982 roku prowadzili „ludzie z Polibudy” (Paweł Surdacki, Tadek Zaguła, Tadek Pawłasek, Andrzej Kotyrba). Z powodu braku zgody na przebywanie w strefie nadgranicznej, po kilku dniach wędrówki wojsko nakazało uczestnikom Rajdu opuszczenie tej strefy. Aby przedwcześnie nie kończyć Rajdu, grupy z Politechniki przeniosły się w rejony oddalone od granicy państwowej (jedni w północno-zachodnią część Beskidu Niskiego, inni w Góry Świętokrzyskie).

Studenci z Politechniki, którzy uczestniczyli w rozpędzonym przez władze Rajdzie Bieszczadzkim, zbrali się 6 maja 1982 r. w siedzibie Oddziału Akademickiego PTTK w Lublinie. Dzięki prowadzonym od marca 1982 r. formalnym ustaleniom z władzami Uczelni i OA PTTK oraz przygotowaniom organizacyjnym, spotkanie to, liczące 25 osób, mogło przekształcić się w zebranie założycielskie Koła PTTK przy Politechnice Lubelskiej. Pierwszym prezesem Koła został Krzysiek Gackiewicz, wiceprezesem – Tadek Zaguła, sekretarzem – Jola Racka (Izdebska), skarbnikiem – Ewa Szklarz (Jarzyna), zaś przewodniczącym komisji rewizyjnej – Paweł Surdacki, który pełnił również funkcję opiekuna Koła z ramienia Uczelni. W kolejnych latach funkcję prezesa Koła pełnili studenci Politechniki: Tadek Zaguła (1983), Wiesiek Ratyna (1984), Jarek Pacuk (1985 i 1986), Maciek Kazirodek (1987 i 1988), Grzesiek Szwabowski (1989) i Jacek Pieczonka (1990). W 1991 r. nie powołano już zarządu i formalnie działalność Koła wygasła.

Okres świetności Koła przeżywało w pierwszej połowie lat osiemdziesiątych, kiedy liczba jego członków zbliżyła się do 150 osób. Sztandarową, cykliczną imprezą, w której zwykle uczestniczyło ok. 50-70 osób, był majowo-czerwcowy Rajd Koła PTTK PL w kolejne rejony Beskidów: Beskid Sądecki – 1982 r., Beskid Wyspowy – 1983 r., Beskid Mały – 1984 r., Beskid Żywiecki – 1985 r., Beskid Niski – lata 1986 i 1987, Beskid Śląski – 1988 r., Beskid Sądecki i Pieniny – 1989 r., a ponadto rajdy w Góry Świętokrzyskie – lata 1984-1987 i na Roztocze – lata 1987 i 1988. Członkowie Koła uczestniczyli również w innych rajdach organizowanych przez turystyczne środowisko lubelskie, których trasy prowadzili nasi przewodnicy: 1-majowy Rajd Bieszczadzki i Rajd Beskid Niski (organizowane przez SKPB) czy Rajd Roztocze Wiosną (organizowany przez Koło PTTK przy KUL).

Słowacja 1989 r., Niżne Tatry, Dziumbier (2043 m), od prawej: Agnieszka Montusiewicz, Krysia Krzezińska, Leszek Palica (fot. J. Montusiewicz)

Koło PTTK przy Politechnice Lubelskiej posiadało liczną, profesjonalnie wykształconą kadrę turystyczną. Wśród członków Koła byli: przewodnicy górscy, przodownicy turystyki górskiej, narciarskiej, pieszej i kolarskiej, a także organizatorzy turystyki oraz strażnicy ochrony przyrody. Obozy górskie i trasy rajdowe najczęściej prowadzili: Paweł Surdacki, Jurek Montusiewicz, Tadek Zagała, Wiesiek Ratyna, Tadek Pawłasek, Leszek Palica, Mariusz Skowronek, Andrzej Kotyrba, Artur Kępa, Krzysiek Gackiewicz, Leszek Elert, Darek Gieroba, Jarek Pacuk, Darek Kanar, Maciek Kazirodek, Witek Kita, Grzesiek Szwabowski, Marzena Sobich (Ciesielka), Piotrek Bryczkowski, Marek Sągolewski, Krzysiek Sasaki, Halina Wójcik, Jerzy Chołost i Janusz Dadun.

Koło z dużym rozmachem prowadziło akcję letnią w Polsce i poza jej granicami. Obozy krajowe dla jego członków, a także studentów Politechniki i innych uczelni Lublina prowadzono zazwyczaj w górach, w 1982 – 2 obozy, w 1983 – 2, w 1984 – 2, w 1985 – 2, w 1986 – 6, w 1987 – 3, w 1988 – 1, w 1989 – 2. Były także obozy do Słowińskiego Parku Narodowego (1986) i w Bory Tucholskie (1987), a także dwa spływy kajakowe na rzekach i jeziorach Pojezierza Augustowskiego (1986).

Znaczek akcji letniej Koła

Przygotowanie map i przewodników (trudno dostępnych w księgarniach), sprzętu obozowego (namiotów, kociołków, prymusów i siekier), odzieży turystycznej i tej do zwiedzania miast, a także żywności (obowiązywały przecież kartki na żywność) wymagało dużego doświadczenia i dobrej logistyki. Namioty były zbyt drogie, aby uczestnicy mogli je sobie kupić i należało opracować precyzyjny system przekazywania klubowych namiotów między kolejnymi wyjazdami. Grupy studentów Koła PTTK przy PL mogły liczyć na dofinansowanie z Uczelni oraz dodatkowe kartki na mięso zapewniające konserwy mięsne (między innymi wołowe), które w okresie kryzysu lat osiem-

dziesiątych i reglamentacji żywności umożliwiały uczestnikom przeżycie (stąd wynikała zmiana tekstu jednej z piosenek, zamiast „połoniny” śpiewaliśmy „wołowiny wzywają nas”...).

Koło przygotowywało również wyjazdy poza Polskę. Uczestnicy mieli okazję wędrować po górach i zwiedzać miasta w takich krajach, jak: Rumunia (Karpaty Południowe w 1983 i 1984 r.), Bułgaria (góry Pirin, Riła, a także wybrzeże Morza Czarnego w 1984, 1985 i 1986 r.), Czechosłowacja (grupy górskie leżące na terenie Słowacji w 1984, 1985, 1986 r. – aż 5 obozów!), 1987, 1988, 1989 (2 obozy), 1990 r. oraz czeskie Karkonosze i Góry Izerskie – wyjazd połączony ze zwiedzaniem Pragi – 1987 r. Obozy te na ówczesne czasy stanowiły prawdziwe małe wyprawy. Grupa licząca 12-15 osób wyjeżdżała zazwyczaj na 2 tygodnie w przypadku Czechosłowacji, a na 3-4 tygodnie do Rumunii czy Bułgarii.

Jezioro Krasne 2008 r., od lewej: Ewa i Wojtek Jarzyna, Ania Halička, Lucyna Swatowska, Paweł Surdacki, Wojtek Swatowski (fot. P. Borowski)

W zimie Koło PTTK organizowało wyjazdy narciarskie, a klubowi instruktorzy Polskiego Związku Narciarskiego oraz przodownicy turystyki narciarskiej: Piotrek Bendik, Andrzej Kosmala, Wojtek Klimacki i Jurek Montusiewicz uczyli jazdy na nartach i uprawiania turystyki zimowej. Zimowiska były organizowane zawsze w czasie przerwy sylwestrowej, a trud ich organizacji w kolejnych latach spoczywał na: Arturze Kępie, Krzyśku Gackiewicz, Mariuszu Skowronku, Krysi Krzezińskiej, Piotru Bryczkowskim i Leszku Palicy. Pierwsze zimowisko odbyło się w Porębie Wielkiej (1982/83 r.), a później co roku spotykaliśmy się na różnych stokach: w Koninkach, powtórnie w Porębie Wielkiej, na Hali Miziowej, w Korbielowie (2 razy) i w Żdziarzu na Słowacji. Obozy narciarskie, przy liczbie 30 uczestników na każdym (nie licząc osób przyjeżdżających dodatkowo na noc sylwestrową), były prawdziwymi wyzwaniem organizacyjnymi, szczególnie jeśli chodzi o zgromadzenie nart i butów narciarskich w stosownych rozmiarach. Na pierwszych obozach mało kto, poza kadrą instruktorską, miał swój własny sprzęt narciarski. Ale zawsze organizatorzy potrafili go pozyskać dla wszystkich uczestników. W 1987 r. odbył się też rajd narciarski (organizatorzy Jurek Montusiewicz i Paweł Surdacki), podczas którego uczestnicy wędrowali wzdłuż grzbietu Gorców.

Członkowie i sympatycy Koła spotykali się na otwartych zebraniach w każdy czwartek roku akademickiego. Zebrania odbywały się najpierw w sali klubu „Kazik” mieszczącego się ówczesnie w „Oxfordzie” (obecnie sala nr 15), a następnie w sali Domu Studenckiego nr 3. Poza omawianiem spraw bieżących i plano-

waniem nowych wyjazdów turystycznych, organizowane były pokazy przeźrocy i fotografii z rajdów oraz obozów wędrownych, a nawet kurs gry na gitarze. Spotkaniom towarzyszyło wspólne śpiewanie piosenek turystycznych przy dźwiękach gitar i fletów.

Bulgaria 1984, góry Piryn, od prawej: Jurek Montusiewicz, Henio Szyba, Hubert Pietras (fot. W. Ratyna)

Życie Koła było urozmaicane balami karnawałowymi, które odbywały się zawsze pod koniec stycznia, jeszcze przed rozpoczęciem sesji zimowej. Na czas balu rezygnowaliśmy ze swetrów, koszul flanelowych, dżinsów oraz turystycznego obu-

Wydaje się, że tak. Koło PTTK było nietypową organizacją, która nie działając w głównym nurcie Politechniki, trwale wpisała się w życiorys tych, którzy mieli okazję w niej uczestniczyć. Z perspektywy czasu możemy powiedzieć, że Koło było dla nas ucieczką od codziennej szarości tamtych czasów, dostarczyło radości poznawania gór, smaku przygody, uczyło dyscypliny i zasad współżycia w trudnych warunkach, stanowiło także źródło długoletnich przyjaźni. Było również swoistym fenomenem – połączyło ponad 30 małżeństw, które trwają do dziś. Poznawaliśmy się w trudnych warunkach, gdy byliśmy zmęczeni wędrowką, a pogoda się załamywała, gdy brakowało jedzenia, a ognisko musiało zapłonąć w ulewnym deszczu. Widzieliśmy postawy koleżanek i kolegów, gdy brakowało sił, gdy ktoś zachorował, a także w niewygodach podróży i noclegów w namiotach, szałasach pasterskich czy stodołach. To wszystko spowodowało, że poznaliśmy się naprawdę. Wiemy, jacy jesteśmy – bez oszukiwania i udawania kogoś innego.

Tamte przyjaźnie przetrwały próbę czasu – wciąż spotykamy się na imieninach i ogniskach. Wspólnie wyjeżdżamy na górskie wędrowki czy narciarskie szaleństwa. W latach 1992 i 1997 zorganizowaliśmy jubileuszowe spotkania (10. i 15. rocznica powstania Koła) w ośrodku wypoczynkowym nad jeziorem Krasne, prowadzonym przez członka Koła Leszka Palicę. W roku 2002 z inicjatywy Wojtka Jarzyny spotkaliśmy się na

Bieszczady 2010 r., członkowie Koła PTTK PL wraz z rodzinami na szczycie Tarnicy - 1346 m (fot. T. Cywiński)

wia, przebierając się stosownie do okoliczności: koleżanki – w suknie balowe, a koledzy – w garnitury (pod szyją obowiązkowo krawat albo muszka). Tańce, konkursy, dobra muzyka, własne przekąski i napoje, a przede wszystkim chęć wspólnego spędzania czasu były gwarancją dobrej zabawy do białego rana.

Działalność Koła dokumentowana była w kronice, prowadziliśmy też bibliotekę map i przewodników. Ciekawym i ważnym zwyczajem było przygotowywanie znaczków dla uczestników każdego z rajdów i obozów, które stawały się ich znakiem rozpoznawczym, a dziś są cennymi pamiątkami.

Można dziś zapytać, co pozostało po formalnie nieistniejącym od ponad dwudziestu lat Kole PTTK przy PL. Czy to tylko historia – wspomnienia młodzieńczych wędrowek i spotkań? Czy warto o tym pisać?

balu karnawałowym w nowym klubie „Kazik”. Ostatnio, dzięki zaangażowaniu Romka Ząbka, Pawła Surdackiego, Jurka Montusiewicza oraz Marzeny Ciesielki, odbyły się wielodniowe rajdy Koła w Bieszczadach (2010 r.) i w Gorcach (2012 r.), a kolejny organizowany jest w tym roku w rejonie Babiej Góry. Spotkania, które mają już obecnie charakter rodzinny, gromadziły za każdym razem ponad 50 osób zjeżdżających się z różnych stron Polski, by znowu wspólnie chodzić po górach.

Czas przynosi różne doświadczenia. I choć przyszło nam z żalem pożegnać kolegów Wiesia Ratynę i Marka Sągolewskiego, którzy już odeszli na „połoniny niebieskie”, wiemy, że tylko od nas zależy, czy pasja i przyjaźń będą trwały nadal.

Anna Halicka, Jerzy Montusiewicz, Paweł Surdacki

W trosce o środowisko

Historia Wydziału Inżynierii Środowiska

Wydział Inżynierii Środowiska (WIŚ) jest jednym z najmłodszych Wydziałów na Politechnice Lubelskiej. Zapotrzebowanie na poszerzenie wiedzy w tej dziedzinie owocowało powołaniem do życia Zakładu Chemii i Technologii Środowiska w 1984 roku, od którego wywodzi się WIŚ. Zakład ten został utworzony przez Rektora prof. doc. dr. hab. inż. Andrzeja Werońskiego. Od początku istnienia Zakładu funkcję kierownika pełnił prof. dr hab. Lucjan Pawłowski.

W roku 1985, w związku ze zmianami organizacyjnymi, Zakład został przemianowany na Zakład Technologii Wody i Ścieków. Pracownicy Zakładu aktywnie uczestniczyli w konferencjach, jak również wykorzystywali wszelkie możliwości zagranicznych wyjazdów naukowych. Kadra naukowa odwiedziła służbowo m.in.: Australię, Belgię, Austrię, USA, Norwegię, Włochy czy Węgry. Następnie w roku 1987 Zakład został przekształcony w Katedrę Technologii Wody i Ścieków. Siedzibą Katedry był budynek Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej. W związku ze zmianą tematyki badawczej, jak i rozszerzeniem działalności edukacyjnej w 1995 r. Katedra zmieniła nazwę na Katedrę Inżynierii i Ochrony Środowiska. W 1996 r. wraz z rosnącą liczbą studentów i zapotrzebowaniem na odpowiednie miejsce do prowadzenia badań nad zapobieganiem degradacji środowiska zostały podjęte decyzje o wybudowaniu gmachu na rzecz ochrony środowiska. Budynek został przekazany do użytku w 2001 roku. Obecnie jest to główny gmach WIŚ.

Wydział Inżynierii Środowiska, ul. Nadbystrzycka 40B

W 1999 roku Katedra została przekształcona w Instytut Inżynierii Środowiska wraz z podziałem na cztery zakłady: Zakład Technologii Wody, Ścieków i Odpadów, Zakład Ochrony Powierzchni Ziemi, Zakład Zrównoważonego Rozwoju i Zakład Fizyki Środowiska. W czerwcu 1999 roku odbyły się pierwsze obrony prac magisterskich na kierunku ochrona środowiska.

W tym samym roku zostało powołane do życia Koło Absolwentów Ochrony Środowiska, mające na celu ułatwienie kontaktów koleżeńskich i zawodowych. Stworzony został również bank informacji o absolwentach.

W grudniu 2004 roku zgodnie z Zarządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu został utworzony Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej. Przygotowania do tego ważnego kroku zostały poczynione już w kwietniu 2004 roku uchwałą Rady Instytutu Inżynierii Środowiska o wystąpienie z wnioskiem o utworzenie samodzielnego Wydziału Inżynierii Środowiska. Decyzja ta została jednogłośnie poparta uchwałą Rady Wydziału Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej. Znaczącym atutem było posiadanie własnego nowoczesnego obiektu. Już w rok po utworzeniu nowy Wydział uzyskał prawa doktoryzowania w dyscyplinie inżynieria środowiska.

W 2007 roku zostało oddane do użytku nowe skrzydło budynku WIŚ. W tej części gmachu znajduje się audytorium multimedialne, nowe pomieszczenia dydaktyczne i laboratoria Wydziału.

Od początku swej działalności zespół pracowników WIŚ był grupą interdyscyplinarną, w ramach której wspólne badania i działalność dydaktyczną prowadzili inżynierowie środowiska i inżynierowie sanitarni, chemicy, biologzy, a nawet filozofowie przyrody. Z biegiem lat zespół rozwijał się, kolejni pracownicy zdobywali stopnie naukowe, awansowali, przyjmowano nowych, w tym własnych absolwentów specjalności inżynieria środowiska, którą wprowadzono jako kierunek dyplomowania na Wydziale Inżynierii Budowlanej i Sanitarnej. Rozwijał także szeroką działalność naukową, wdrożeniową i popularyzacyjną.

Pracownicy Wydziału Inżynierii Środowiska

Obecnie na Wydziale pracuje 65 osób, w tym: 14 profesorów, 16 adiunktów, 1 starszy wykładowca, 14 asystentów, 2 specjalistów, 11 pracowników administracyjnych i 7 pracowników technicznych.

Zaplecze laboratoryjno-aparaturowe

Celem realizacji zadań badawczych dla potrzeb projektów UE, KBN, MNiSW i NCBiR oraz badań własnych pracowników – habilitacji, doktoratów etc., w Instytucie zorganizowano nowoczesne Centralne Laboratorium obsługujące wszystkie zespoły. Centralne Laboratorium zajmuje łącznie powierzchnię około 400 m² oraz dodatkowo ok. 70 m² powierzchni magazynowej z podziałem na magazyny odczynników chemicznych

i szkła laboratoryjnego. Magazyny odczynników wyposażone są w specjalny system wentylacji, zabezpieczeń i śluz wejściowych. Całkowite nakłady poniesione do chwili obecnej na urządzenie Laboratorium przekroczyły 10 mln zł. Aparatura w Laboratorium jest stale uzupełniana i unowocześniana.

W strukturze Centralnego Laboratorium wydzielono:

- Laboratorium Analiz Środowiskowych (LAŚ).
- Laboratorium Badawczo-Projektowe (LBP).

Chemicy w laboratorium. Od lewej: mgr Marta Kołodyńska, Joanna Domin, mgr inż. Bartłomiej Rut, mgr Danuta Lasota, mgr Edyta Wojtaś, dr hab. Marzenna R. Dudzińska, prof. PL, dr hab. inż. Jacek Czerwiński, prof. PL

Laboratorium Analiz Środowiskowych to szereg pracowni aparaturowych przeznaczonych do pomiarów stężeń substancji oznaczanych w próbkach środowiskowych. Laboratorium to jest oddzielone od reszty budynku ze względu na charakter prowadzonych analiz, poziom detekcji oraz powtarzalność uzyskiwanych wyników. W Laboratorium Analiz Środowiskowych pomiary zanieczyszczeń na poziomie śladowym w próbkach wody, gleby, osadów etc. wykonywane są przez zespół wysoko wykwalifikowanych pracowników technicznych (przy opracowywaniu nowych metod analitycznych zaangażowani są także pracownicy naukowo-dydaktyczni ze stopniem doktora i doktora habilitowanego).

Aparatura w pracowniach pracująca w systemie ciągłym (systemy GC-MS, HPLC, HPLC-MS oraz ICP-OES) jest zabezpieczona prądowo poprzez zasilacze awaryjne umożliwiające w razie awarii zakończenie serii analiz i bezpieczne wyłączenie sprzętu. Wybrane pracownie posiadają klimatyzację, aby zabezpieczyć optymalne warunki pracy aparatury naukowo-badawczej.

W ramach Laboratorium Analiz Środowiskowych wydzielono następujące pracownie:

1. Pracownia chromatograficzna,
2. Pracownia metod spektralnych,
3. Pracownia biologii molekularnej,
4. Pracownia metod klasycznych,
5. Pracownia kalorymetryczna,
6. Pracownie preparatyki próbek:
 - pracownia wstępnego przygotowania próbek,
 - pracownia preparatyki na poziomie mikro i nano,
 - wydzielona pracownia preparatyki dioksyn i związków dioksynopodobnych.

W pomieszczeniach LBP pracownicy naukowo-dydaktyczni z poszczególnych zespołów, uczestniczący w realizacji projektu, przeprowadzają eksperymenty z zakresu technologii wody, ścieków i osadów, metod utylizacji odpadów, technik cieplnych, biologii osadu czynnego, jakości powietrza wewnętrznego itp.

Laboratorium Badawczo-Projektowe to szereg pomieszczeń oddzielonych od pracowni dydaktycznych, jakkolwiek w niektórych pracach uczestniczą magiŝtranci inżynierii środowiska.

W chwili obecnej w Laboratorium Badawczo-Projektowym działają następujące pracownie:

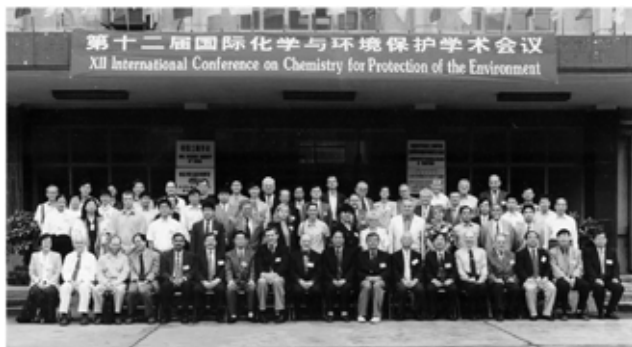
1. Pracownia technologii i biotechnologii ścieków i osadów,
2. Pracownia inżynierii powietrza wewnętrznego,
3. Pracownia niekonwencjonalnych źródeł energii,
4. Pracownia zaawansowanych technik utleniających w inżynierii środowiska,
5. Pracownia technik cieplnych,
6. Pracownia niekonwencjonalnych metod jonowymiennych,
7. Pracownia mechaniki ośrodków porowatych,
8. Pracownia wod.-kan.,
9. Pracownia biologii, biochemii i mikrobiologii środowiska,
10. Pracownia wspomaganie komputerowe prac projektowych.

Informatycy. Od lewej: dr Ryszard Gierżatowicz, mgr Marek Mędrdek, prof. dr hab. Henryk Sobczuk, dr inż. Grzegorz Łagód, dr inż. Zbigniew Suchorab, dr inż. Jerzy Michalczuk

Konferencje, sympozja i warsztaty

Najbardziej znana jest seria Międzynarodowych Konferencji „Chemistry for the Protection of the Environment”, zapoczątkowana współpracą prof. Lucjana Pawłowskiego i dr. Wiliama Lacy z EPA, USA w 1986 roku w Lublinie w czasie 1. konferencji nt. fizykochemicznych metod w utylizacji wody i oczyszczaniu ścieków. Duże zainteresowanie uczestników spowodowało rozszerzenie zarówno tematyki, jak i wymiaru geograficznego. Od 1979 roku Konferencje odbywają się regularnie, co dwa lata, w tym co druga w Lublinie, a co druga w wiodących ośrodkach, najpierw europejskich, a potem światowych (w tym np. w Chinach, w Egipcie, USA, w Japonii). Obecnie Konferencja ma już długą tradycję i trwałą pozycję międzynarodową w środowisku naukowym.

XII Międzynarodowa Konferencja „Chemistry for the Protection of the Environment” w Chinach – wrzesień 1999

W 2000 roku Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska przy współpracy z Komitetem Inżynierii Środowiska PAN oraz Komitetem „Człowiek i Środowisko” przy Prezydium PAN zorganizował sympozjum „Zrównoważony Rozwój”. Sympozjum zgromadziło wybitnych naukowców zajmujących się zrównoważonym rozwojem z perspektywy nauk technicznych, ekologiczno-przyrodniczych, ekonomicznych i społecznych. Sympozjum przerodziło się w coroczną konferencję, która gromadzi wybitnych przedstawicieli poszczególnych gałęzi nauk w Polsce. Założonym zadaniem jest dyskusja wokół warunków rozwoju zrównoważonego, determinujących możliwości realizacji tej idei. W obradach bierze udział około 30 osób reprezentujących główne ośrodki naukowe w Polsce.

W 2002 roku Politechnika Lubelska była gospodarzem I Ogólnopolskiego Kongresu Inżynierii Środowiska. Kolejne Kongresy odbywały się w latach 2005, 2010 i 2012. Oprócz WIŚ organizatorem jest Komitet Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk. W Kongresie uczestniczy ponad dwustu naukowców z polskich politechnik, instytutów badawczych, w tym PAN, oraz z instytutów inżynierii środowiska uniwersytetów przyrodniczych. Tematyka Kongresu obejmuje teoretyczne i praktyczne aspekty inżynierii środowiska. Prezentowany jest na niej dorobek polskich środowisk naukowych wygenerowany w ostatnich latach.

Na Wydziale od 2003 r. organizowana jest cykliczna konferencja kół naukowych oraz młodych pracowników nauki, organizowana pod nazwą „Symposium Zastosowań Nowoczesnych Techniki w Inżynierii Ochrony Środowiska”. Ideą przewodnią i celem Symposium jest promowanie i rozpowszechnianie rozwiązań inżynierskich związanych z najnowszymi technikami stosowanymi w inżynierii środowiska oraz ułatwienie wymiany informacji między kołami naukowymi. Dotyczy to zarówno studentów działających w kołach naukowych Politechniki Lubelskiej, jak i gości z kraju i zagranicy. Podczas Symposium studenci, członkowie kół naukowych oraz pracownicy Uczelni mogą zaprezentować wyniki swoich badań i opracowań naukowych czy też projektów inżynierskich w postaci posterów i referatów – zwykle w formie prezentacji multimedialnych.

Od 2004 roku organizowany jest workshop „Pathways of pollutants and mitigation strategies of their impact on the ecosystems” pod patronatem Sieci Naukowej, która jest koordynowana przez Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska Politechniki Lubelskiej. Od początku działalności Sieci jej koordynatorem pozostaje Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska, a kierownikiem dr hab. Marzenna R. Dudzińska, prof. PL.

Na Konferencji prezentowane są wyniki badań prowadzonych w zakresie powstawania, migracji i przemian zanieczyszczeń w środowisku. W Konferencji co roku uczestniczy około 50 osób, w tym około 10 gości zagranicznych.

Walne zgromadzenie członków założycieli Naukowej Sieci Tematycznej „Pathways of pollutants and mitigation strategies of their impact on the ecosystems”

Współpraca międzyuczelniana i międzynarodowa

Współpraca międzyuczelniana oparta jest na realizacji kilku zamawianych projektów badawczych o tematyce niezwykle ważnej w skali krajowej i ogólnoswiatowej.

Współpraca międzynarodowa WIŚ oparta jest na udziale w międzynarodowych programach badawczych, na bilateralnych umowach międzynarodowych. W zakresie dydaktyki Wydział ma podpisane umowy o współpracy i wymianie studentów i pracowników z 11 uczelniami. Prowadzona wymiana jest wymianą dwustronną, gdyż zagraniczni studenci Erasmusa uczestniczą w zajęciach w języku angielskim prowadzonych na Wydziale Inżynierii Środowiska PL. Współpraca ta obejmuje międzynarodowe programy badawcze finansowane przez UE (m.in. projekt MOWOM, projekt badawczy GRD-CT-1999-11149), międzynarodowe programy badawcze finansowane z innych środków (m.in. projekt badawczy BMBF 4126/R01/R03, międzynarodowy projekt badawczy: Safe and Sustainable Management of Municipal Solid Wastes in Bangladesh through the Practical Application of WasteSafe Proposal (WasteSafe-II) ASIE/2006/122-432), bilateralne umowy międzynarodowe (m.in. z: Saga University, Ukrainą, Państwowym Uniwersytem Gospodarki Wodnej i Zasobów Przyrody, Rivne, Republiką Czeską, Republiką Federalną Niemiec, Christian Albercht Universität zu Kiel, Niemcy, Chińską Republiką Ludową, Chińską Akademią Nauk, Nanjing /Zhejiang Forest University, Linan City, Republiką Indii, Danią, Królestwem Danii); współpracę bezumowną (m.in. z: Norwegią – The Norwegian Crop Research Institute, Anglią – University of Exeter, Water Research Centre, Francją, Rosyjską Akademią Nauk w Puszczo k. Moskwy, Japonią – Sophia University, Tokio).

Współpraca Wydziału Inżynierii Środowiska z ośrodkami naukowymi na świecie

Międzynarodowe programy dydaktyczne

Wydział prowadzi aktywną politykę promocji wyjazdów własnych studentów do wszystkich krajów unijnych, a także do Japonii. Szczególnie preferowane są wyjazdy na V roku studiów, w czasie których studenci studiują i jednocześnie wykonują prace magisterskie za granicą. Dla wyjeżdżających studentów tworzone są specjalne programy indywidualne, zapewniające zaliczenie semestru na Wydziale i gwarantujące zarazem spełnienie minimum programowego.

Kilkunastu studentów po ukończeniu studiów podjęło studia doktoranckie na uczelniach zagranicznych, na których wcześniej studiowali co najmniej jeden semestr.

W ocenie Politechniki z Cottbus tamtejsi studenci najlepiej oceniają zajęcia na Politechnice Lubelskiej ze wszystkich współpracujących uczelni.

Strategicznemu celowi Wydziału służy również odpowiednie kształcenie kadry naukowo-dydaktycznej. Każdy nauczyciel akademicki przed awansem na adiunkta zobligowany jest do uzyskania międzynarodowego certyfikatu ze znajomości języka angielskiego TOEFL. Pracownicy, jak i studenci, mogą zdawać ten egzamin w akredytowanym centrum egzaminacyjnym istniejącym przy Wydziale.

Programy wymiany międzynarodowej, w których uczestniczy WIŚ, to: Socrates-Erasmus (LLP Erasmus), Program CE-EPs, Uniwersytet Bałtycki i Salzburg Seminar.

W ramach programu Socrates-Erasmus Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej ma podpisane umowy o współpracy i wymianie studentów i pracowników z 10 uczelniami.

Współpraca Wydziału Inżynierii Środowiska z ośrodkami naukowymi w Europie

W ramach programu CEEPUS Instytut Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej jest jednym z partnerów Sieci H-127, grupującej 15 partnerów z krajów CEEPUS.

Program Uniwersytetu Bałtyckiego powstał w 1991 r., jego centrum mieści się w Uppsali w Szwecji. Jest to próba nawiązania studenckiej współpracy na rzecz ochrony środowiska pomiędzy różnorodnymi ośrodkami akademickimi w ramach UE i poza Wspólnotą. W zajęciach na Politechnice Lubelskiej, oprócz polskich studentów, biorą udział także studenci z Politechniki Branderburskiej z Cottbus w Niemczech.

W 2006 roku nawiązano kontakty z Salzburg Seminar – fundacją koordynującą Senior Lawyer Program. W ramach współpracy od 2007 roku na Wydział przyjeżdżają emerytowani prawnicy amerykańscy, którzy prowadzą zajęcia w języku angielskim z prawa ochrony środowiska (Environmental Law). Są to zajęcia fakultatywne w ramach przedmiotów do wyboru dla IV roku inżynierii środowiska.

Współpraca z instytucjami z regionu

Wydział podpisał długoterminowe umowy o współpracy z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska w Lublinie i Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie. W ramach tej współpracy prowadzone są badania naukowe (zagospodarowanie odpadów i osadów ściekowych). Na Wydziale opracowywane są nowe metody pomiarowe. Współpraca obejmuje także laboratoria analityczne. Badania nad zagospodarowaniem odpadów

i osadów ściekowych prowadzone są także we współpracy z przedsiębiorstwami gospodarki komunalnej w Puławach i Łęcznej.

Długoletnia współpraca z cementowniami: Ożarów i Rejowiec – Grupa „Ożarów” S.A. zaowocowała wdrożeniem technologii współspalania odpadów w piecach cementowych, w procesie wypału klinkieru (wyróżnienie „Lider Polskiej Ekologii” w II edycji konkursu Ministra OŚZNiL).

Współpraca, szczególnie w zakresie wykonywania analiz i ekspertyz, została także nawiązana z Zakładami Azotowymi S.A w Puławach, Spółką Vet-Agro Sp. z o.o. i Spółką CORMAY S.A.

Realizacja projektów badawczych zamawianych wymaga współpracy z zakładami przemysłowymi i owocuje licznymi zgłoszeniami patentowymi (w 2012 roku 66. krajowymi zgłoszeniami patentowymi oraz 21. europejskimi zgłoszeniami patentowymi).

Katarzyna Tęcza, Sławomira Dumala

Prof. dr hab. inż. Kazimierz Szabelski

Rektor Politechniki Lubelskiej 1996-2002

Honorowy Profesor Politechniki Lubelskiej

Mówi się o Panu Rektorze, że był Pan prekursorem humanizacji studiów technicznych na naszej Uczelni. W jaki sposób ta idea znalazła odzwierciedlenie w systemie kształcenia i tradycji akademickiej?

Aby odpowiedzieć na to pytanie, muszę cofnąć się do czasów licealnych, kiedy w mojej szkole na wysokim poziomie prowadzone były lekcje z matematyki, ale również z języka polskiego i łaciny. Później, już jako nauczyciel, prowadząc rozmowy ze studentami, dowiedziałem się, że potrzebują oni obok wiedzy technicznej także humanistyczną. W taki sposób zrodziła się koncepcja, aby przy tworzeniu programów studiów (takie uprawnienia otrzymała Uczelnia w 1973 r.) „nasaczyć” je elementami humanistycznymi. Dlatego wprowadzono zajęcia fakultatywne z historii literatury polskiej. Wykładał je, notabene piękną polszczyzną, uczeń prof. Juliusza Kleiner – wybitnego historyka literatury polskiej. Natomiast zajęcia dodatkowe z muzyki prowadził prof. Adam Natanek, dyrektor Filharmonii Lubelskiej. Zadania w zakresie humanizacji studiów leżały w gestii specjalnie w tym celu utworzonego Zakładu Metod i Technik Nauczania. Moje zasługi na tym polu działalności dydaktyczno-organizacyjnej zostały docenione przez Ministra Szkolnictwa Wyższego, który powołał mnie na członka Zespołu Dydaktycznego kontrolującego wszystkie uczelnie techniczne w kraju. Ponadto duże znaczenie przywiązywałem do tradycji akademickich. Z mojej inicjatywy wprowadzono do zwyczajów akademickich język łaciński.

Tę koncepcję z powodzeniem realizował Pan Rektor poprzez kulturę studencką. Był Pan m.in. inicjatorem utworzenia Chóru Akademickiego.

Studiując na Politechnice Warszawskiej, byłem baczny obserwatorem życia akademickiego oraz aktywnym uczestnikiem kultury studenckiej. Jako Prorektor i Rektor Uczelni tworzyłem i rozwijałem różne formy aktywności kulturalnej studentów. Powstawały zespoły i kluby studenckie, utworzyłem Chór Akademicki, który osiągnął poziom profesjonalnego zespołu wykonującego pieśni ludowe różnych kultur, utwory sakralne, jazzowe oraz dzieła oratoryjne. Od 25 lat dyrygentem Chóru jest prof. Elżbieta Krzemińska. To przede wszystkim dzięki Niej zespół osiągnął tak wysoki poziom artystyczny.

Jako rektor PL pozostawił Pan 4 inwestycje, w tym obecny Rektorat Uczelni. Nie było wtedy dofinansowania z Unii Europejskiej, skąd więc pochodziły środki na ich realizację?

W okresie mojego „rektorowania” rzeczywiście powstały 4 inwestycje: gmach Inżynierii Środowiska, łącznik między Wydziałem Zarządzania a Inżynierii Środowiska, obiekt zwany Spichlerzem oraz budynek, w którym obecnie znajduje

się Rektorat. Ten ostatni był ruiną wymagającą generalnego remontu. Żeby go rozpocząć, należało wykwaterować kilkanaście rodzin. Udało się to dzięki ówczesnemu Prezydentowi Miasta Lublin mgr. Pawłowi Bryłowskiemu. Obiecałem wtedy władzom miasta utworzenie kierunku studiów architektura. W tym celu nawiązałem kontakt m.in. z prof. Wiktorem Zinem. Dzisiaj Uczelnia może pochwalić się kształceniem w zakresie architektury i urbanistyki.

Wracając do Pani pytania, skąd pochodziły pieniądze, odpowiadam, że z naszego ministerstwa. Nie było łatwo, ponieważ wnioski o przyznanie środków finansowych składały prawie wszystkie uczelnie, a było ich wówczas ponad sto. Ponadto musiałem je mocno uzasadniać, w tym celu składałem wizyty u ministrów. Uzbrojony w nowe argumenty udawałem się do nich ponownie, jak się okazuje skutecznie. Nie ukrywam, że w zdobywaniu pieniędzy pomogła mi znajomość ministerialnych procedur finansowych, którą wyniosłem z członkostwa (z wyboru) w Prezydium Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Za kadencji Pana Rektora wprowadzona została decentralizacja finansów uczelni. Politechnika Lubelska była wtedy jedną z pierwszych uczelni w kraju i jedyną w Lublinie, gdzie taki system zaczął obowiązywać.

Obejmując funkcje rektora, nie wiedziałem, że stan finansowy Uczelni jest fatalny. Planowany deficyt finansowy wynosił 7 mln zł w skali roku. Groziło to zapaścią finansową Uczelni. W związku z tym przyjrzałem się dokładnie zarządzaniu finansami, po czym postanowiłem dokonać ich decentralizacji. Sam opracowałem jej zasady, które potem zatwierdził Senat. Obowiązują one do dziś.

Co Pan Rektor uważa za najważniejsze osiągnięcie obu kadencji rektorskich?

O inwestycjach i decentralizacji już mówiłem. Do tego należy dodać uzyskanie praw habilitowania przez Wydział Mechaniczny oraz ówczesny Wydział Elektryczny. Jednak najpierw trzeba było spełnić warunki formalne związane m.in. z liczbą zatrudnionych profesorów i doktorów habilitowanych, liczbą obronionych prac doktorskich. Okazało się, że warunki te nie są wystarczające. Mówiono nam oraz innym politechnikom powstałym po 1972 r., iż takie uprawnienia są nam niepotrzebne. Argumentowano to tym, że przecież przewody habilitacyjne możemy przeprowadzać w innych uczelniach technicznych już dawno istniejących. Musiałem zatem odbyć wiele rozmów z członkami Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej ds. Stopni i Tytułu Naukowego, przekonując ich do naszego stanowiska. Udało się i w ten sposób Politechnika Lubelska stała się w pełni uczelnią akademicką. W ślad za nami poszły inne politechniki powstałe po 1972 r.

Bardzo dziękuję Panu Rektorowi za rozmowę.

Rozmawiała Iwona Czajkowska-Deneka

Muzyka duszy i serca

Akademicki Chór Politechniki Lubelskiej powstał w styczniu 1975 roku z inicjatywy ówczesnego prorektora prof. Kazimierza Szabelskiego. Pierwszym dyrygentem został Tadeusz Chyła. Następnie funkcję tę pełnili: Ryszard Komorowski, Henryk Pogorzelski i powtórnie Tadeusz Chyła. Od 1987 r. do chwili obecnej dyrygentem i kierownikiem artystycznym jest ad. II st. Elżbieta Krzemińska, prof. nadzw. Członkami Chóru są studenci, absolwenci i pracownicy Politechniki Lubelskiej i innych uczelni Lublina.

„Chór był początkowo męskim zespołem. W jego skład wchodził studenci, ale i wykładowcy oraz inni pracownicy Politechniki. Nudne? Skądże znowu – połączenie męskiego głosu z inteligencją umysłu ścisłego to potęga takiego zespołu. Tej sile przybyło w ciągu lat koloru i wdzięku, kiedy wraz ze zmianami proporcji damsko męskich na Politechnice przybywało w chórze śpiewaczek. Teraz to w pełni zespół mieszany.”

(Marcin Opaliński)

Co śpiewamy i czy odnosimy jakieś sukcesy? W repertuarze Zespołu znajdują się pieśni ludowe różnych kultur, utwory sakralne, jazzowe oraz dzieła oratoryjne. Akademicki Chór Politechniki Lubelskiej nagrał dotychczas trzy, wysoko oceniane, płyty kompaktowe.

Chór odnosi także sukcesy na renomowanych festiwalach w kraju i za granicą: Academia Cantat '89, Eurotreff '89 i '94 (Niemcy), Cant Coral '90 (Hiszpania), Oskarshamn '93 (Szwecja), Riva del Garda '96 (Włochy) – Złoty Dyplom, Nagroda Specjalna dla Dyrygenta, Rodos '98 (Grecja) – Brązowy Medal, Grado '01 (Włochy) – Złoty Dyplom, I Miejsce w kategorii chórów mieszanych i Nagroda dla Najlepszego Dyrygenta, XVI Polifonica Oristanese '03 (Włochy), XI Międzynarodowy Festiwal Chórów Uniwersyteckich '05 – Coimbra (Portugalia), II Międzynarodowy Festiwal Pieśni Adwentowej i Bożonarodzeniowej w Bratysławie (Słowacja) '07 – Złote Pasma i Nagroda dla Najlepszego Dyrygenta, I Międzynarodowy Festiwal Chóralny „Cantate Croatia” '09 – Pula (Chorwacja). Zespół odwiedził z koncertami większość krajów Europy, m.in.: Słowację (Koszyce), Holandię (Enschede), Węgry (Miskolc, Komarno), Hiszpanię (Zaragoza, Barcelona), Austrię (Wiedeń), Niemcy (Wolfenbüttel, Hanower, Heidelberg, Münster), Francję (Calais, Marsylia), Walię (Carmarthen, Cardiff), Wyspy Kanaryjskie (Las Palmas), gdzie zawsze spotykał się z gorącym przyjęciem publiczności.

Od początku swego istnienia Chór bierze udział w życiu kulturalnym Uczelni oraz miasta. Współpraca z orkiestrą Filharmonii Lubelskiej, Bałtyckiej i Toruńską Orkiestrą

Kameralną zaowocowała wykonaniami m.in. następujących dzieł: Stabat Mater G. Rossiniego, IX Symfonia L. van Beethovena, Gloria A. Vivaldiego, Te Deum M.A. Charpentiera, Stabat Mater i Msza Nelsonska J. Haydna, Wachet auf i Weihnachtsoratorium J. S. Bacha, Carmina Burana C. Orffa, II i VIII Symfonia G. Mahlera, Msza Koronacyjna i Requiem W. A. Mozarta, Messa di Gloria G. Pucciniego, Exodus, Angelus i Missa pro pace W. Kilara, Mesjasz J. F. Haendla. Bardzo dobre recenzje z wykonań tych utworów wynikają ze znakomitych interpretacji m.in. takich dyrygentów, jak: sir David Willcocks, Laszlo Heltay, Krzysztof Missona, Włodzimierz Szymański, Zygmunt Rychert, Jerzy Salwarowski, Tadeusz Wojciechowski, Marek Pijarowski, Ruben Silva.

Największym atutem Chóru, poza wysokim poziomem artystycznym, jest więc między śpiewakami, którzy po latach wspólnego tworzenia piękna pozostają ze sobą w przyjaźni.

Dariusz Kopiński

Elżbieta Krzemińska – jest absolwentką Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie oraz podyplomowych studiów przy Akademii Muzycznej w Bydgoszczy w zakresie chór-mistrzostwa i emisji głosu. Uczestniczyła w Letniej Akademii Muzyki Dawnej w Wilanowie pod kierunkiem Dirkianna Horringe'a w zakresie prowadzenia zespołów wokalnych, a także ukończyła kurs mistrzowski pod kierunkiem sir D. Willcocksa i Michaela Glassera w zakresie chóralistyki i w zakresie emisji głosu pod kierunkiem Ruth Holton. Pracuje na stanowisku profesora nadzwyczajnego na Wydziale Artystycznym w Instytucie Muzyki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, gdzie prowadzi klasę dyrygentury chóralnej. Od 1987 r. kieruje Akademickim Chórem Politechniki Lubelskiej. Pod jej dyktando zespół przygotował ok. 300 koncertów muzyki a cappella i oratoryjno-kantatowej w Polsce i wielu krajach europejskich. Jest zapraszana do jury konkursów i festiwali chóralnych. Dwukrotnie brała udział w pracach Kapituły przyznawania Nagrody Artystycznej Miasta Lublina. Została odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi RP, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem Zasłużonego dla Lublina, Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury oraz Nagrodą Prezydenta Miasta Lublina za działalność artystyczną i kulturalną.

- taneczna marka Politechniki Lubelskiej

Pierwsza i jednocześnie najstarsza studencka grupa artystyczna oficjalnie rozpoczęła swoją działalność 1 kwietnia 1970 roku. Założycielami Zespołu są mgr Zenobia Stepowicz – pierwszy kierownik artystyczny i choreograf oraz ówczesni studenci Wyższej Szkoły Inżynierskiej Krystyna Majdan i Wiktor Żczyński. Od 1991 roku funkcję kierownika artystycznego i choreografa pełni Piotr Robert Mochol, absolwent Wydziału Mechanicznego PL.

O działalności GAMZY napisano już wiele artykułów, wydrukowano kilka folderów i wydawnictw okolicznościowych, a także album „GAMZA w obiektywie 1970-2010”. Osoby zainteresowane poszczególnymi wydarzeniami mogą o nich przeczytać na nowej stronie internetowej <http://gamza.pl>.

Nie będę zatem po raz kolejny przytaczał ważnych wydarzeń, przedsięwzięć, koncertów, akcji charytatywnych czy zgrupowań i szkoleń tanecznych. Sukcesy GAMZY mówią same za siebie, a najlepszym dowodem na to jest niesłabnąca popularność, wierna publiczność i setki studentów, którzy każdego roku zgłębiają tajniki tańca pod okiem doświadczonych trenerów.

Przed nami jednak duże wydarzenie, jakim jest Jubileusz 60-lecia Politechniki Lubelskiej. Dla Formacji Tańca Towarzyskiego GAMZA, która już 43 lata tańczy dla swojej Uczelni, to już ponad tysiąc koncertów i pokazów, niezliczona, ale na pewno kilkutyśniczna rzesza tańczących studentów i osób, które uczestniczyły w zajęciach i okazjonalnych artystycznych przedsięwzięciach.

A co do tej pory wydarzyło się w ramach Jubileuszu Politechniki Lubelskiej?

22 stycznia 2013 r. już po raz 22 publiczność zgromadzona w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie uczestniczyła w Charytatywnym Koncercie Noworoczno-Karnawałowym. Było to wydarzenie na miarę ogromnego widowiska artystycznego. Wspólnie z Zespołem Pieśni i Tańca Uniwersytetu Przyrodniczego JAWOR tancerze Formacji GAMZA zaprezentowali nowe choreografie tańców standardowych i latynoamerykańskich. Wydarzeniem niecodziennym była prezentacja efektów projektu społecznego „INTEGRACJA POPRZEZ TANIEC”. W wydaniu GAMZY osiąga on wielorakie znaczenie. To integracja środowiska akademickiego z osobami niepełnosprawnymi, integracja studentów lubelskich uczelni, a także współpraca samorządów studenckich i władz uczelni przy projektowaniu widowisk tanecznych.

25 stycznia 2013 r. odbyła się natomiast III edycja „Tańca z VIP-ami”. Organizatorami tego tanecznego show są „Dziennik Wschodni” i „Moje Miasto Lublin”. Tym razem udział w pro-

gramie wzięło siedmiu tancerzy GAMZY oraz czterech Szkoły Tańca „Zamek” – Aneta i Łukasz Pawlak. Gala Finałowa „Tańca z VIP-ami” okazała się widowiskowym pokazem tańca, a jednocześnie wielkim sukcesem par współtworzonych przez tancerzy GAMZY. Zgromadzona publiczność, rezultatem 170 głosów, przyznała pierwsze miejsce Justynie Marciniak – mistrzyni świata w karate tradycyjnym i tancerzowi Formacji GAMZA Pawłowi Żytko. W głosowaniu jury pierwsze miejsce zajęli podkomisarz Wioletta Wodnicka z Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz Marcin Górny, także tancerz Formacji GAMZA. Specjalna nagroda jurorów trafiła do Anny Chołoty – właścicielki sieci salonów fryzjerskich i kosmetycznych, która zatańczyła z Ruslanem Pisotkim, tancerzem Formacji GAMZA, bardzo zmysłową i energetyczną rumbę. Potrójne złoto – to pierwszy taki wynik w historii charytatywnego tanecznego show pod patronatem

władz miasta i województwa. 2 lutego 2013 r. to z kolei wielkie wydarzenie dla tancerzy ze wszystkich grup Formacji GAMZA. XIII Wewnętrzny Turniej Tańca Towarzyskiego wyłonił kolejnych medalistów grup początkujących, kontynuujących i zaawansowanych. Impreza jak zawsze ma na celu rozegranie bezstresowej rywalizacji turniejowej dla studentów na różnych poziomach tanecznego zaawansowania. 9 lutego 2013 r. kolejny duży taneczny pokaz. Mali pacjenci Kliniki Hematologii, Onkologii i Transplantologii Dziecięcej w Lublinie oraz Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci z Chorobami Krwi cieszyli się z faktu powrotu do zdrowia. Spotkanie odbyło się pod hasłem II Lubelskiego Spotkania Dzieci Wyleczonych z Chorób Nowotworowych. Zwycięstwo w zmaganiu się z trudnym przeciwnikiem, jakim jest choroba nowotworowa, Formacja Tańca Towarzyskiego Politechniki Lubelskiej GAMZA uczciła w towarzystwie dwóch innych utalentowanych lubelskich formacji tanecznych. Na scenie zaprezentowali się również Zespół Tańca Nowoczesnego UDS oraz Zespół Pieśni i Tańca LUBLIN im. Wandy Kaniorowej. 13 kwietnia 2013 r. GAMZA na zaproszenie Marszałka Województwa Lubelskiego Krzysztofa Hetmana zaprezentowała swoje taneczne umiejętności podczas Gali AMBASADOR LUBELSZCZYŃNY.

Piotr Robert Mochol

Prof. dr hab. inż. Józef Kuczmaszewski Rektor Politechniki Lubelskiej 2002-2008

Pełnił Pan funkcję Rektora Politechniki Lubelskiej w okresie zmian systemu prawnego dotyczącego szkolnictwa wyższego w Polsce. Był to niewątpliwie trudny okres zarówno dla władz Uczelni, jak i całego środowiska akademickiego.

Przypomnę, że nie tylko był to okres ważnych zmian w systemie prawnym dotyczącym szkolnictwa wyższego. W 2005 roku weszła w życie nowa ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym, ale także Polska wstąpiła do UE, to istotnie zmieniło priorytety Uczelni na kolejne lata. Rzeczywiście, opracowaliśmy wówczas wiele fundamentalnych dla kultury prawnej Uczelni dokumentów. Były to przede wszystkim: Regulamin organizacyjny PL, Instrukcja kancelaryjna, Misja PL, Wytyczne dla podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie wypełniania ich podstawowych funkcji, Regulamin SWFiS, Regulamin SJO, Regulamin Biblioteki oraz regulaminy powstałych nowych podmiotów, tj. Centrum Innowacji i Zaawansowanych Technologii, Inkubatora Przedsiębiorczości, Muzeum PL. Także pakiet prawny dla studentów i doktorantów. To bardzo porządkowało nasze działania, wszystkie jednostki organizacyjne miały odąd jasno zdefiniowane zadania i narzędzia do ich realizacji. Był to niewątpliwie okres niełatwy, ale nigdy nie jest łatwo. Ważne, żeby jak najpełniej określać i wykorzystywać szanse, jakie w danych warunkach się pojawiają.

Jeśli mówimy o szansach, to niewątpliwie pojawiły się one wraz z wstąpieniem Polski do UE.

To prawda i te szanse nasza Uczelnia w pełni wykorzystwała. Obok intensywnego i skutecznego zabiegania o środki krajowe, przystąpiliśmy do przygotowywania projektów do Programu Operacyjnego „Rozwój Polski Wschodniej”. Może warto przypomnieć, że dzięki wsparciu, przede wszystkim naszego ministerstwa, udało nam się w tym okresie dostosować domy studenckie do wymogów przeciwpożarowych, nadbudować kondygnację na części niskiej Wydziału Zarządzania, wybudować Centrum Doskonałości „Aspect”, aulę dla WIŚ, rozpocząć wielką przebudowę ciągów pieszych i jezdnych wewnątrz kampusu, porządkować tzw. tereny zielone, budując korty tenisowe, boiska do piłki nożnej i siatkówki plażowej. Wyremontowaliśmy Dom Wypoczynkowy w Kazimierzu Dolnym i reprezentacyjną aulę im. S. Podkowy w Wydziale Mechanicznym, w wielkim zakresie unowocześniliśmy infrastrukturę informatyczną Uczelni. Ze środków UE i wkładu własnego, sfinansowanego przez ministerstwo, przeprowadziliśmy na wielką skalę termomodernizację ośmiu największych obiektów Uczelni. To diametralnie zmieniło jej wygląd oraz

warunki pracy naszych pracowników. Jednocześnie intensywnie pracowaliśmy nad nowymi projektami w ramach Programu Operacyjnego „Rozwój Polski Wschodniej”. Staliśmy się największym beneficjentem tego programu w Lublinie, uzyskaliśmy aż trzy duże projekty. Miałem wielką satysfakcję, że pozostawiam następnemu rektorowi naprawdę wielkie pieniądze na inwestycje. Były to projekty: Centrum Innowacji i Zaawansowanych Technologii (aktualnie w budowie), Wschodnie Centrum Architektury, początkowo pomyślane jako element rewitalizacji Pałacu Sobieskich przy ul. Bernardyńskiej, a następnie, decyzją już kolejnego rektora, przeniesione na ul. Nadbystrzycką, oraz modernizacja obecnego Wydziału Budownictwa i Architektury.

Podczas głównych uroczystości rocznicowych 50-lecia Uczelni ogłoszona została Misja PL. Zanim ją Pan odczytał, powiedział Pan Rektor, że to szczególny dokument i dlatego ogłaszamy go w tak szczególnym dniu. Dlaczego jest on tak wyjątkowy?

Mam wielki sentyment do tego dokumentu, tworzyłem jego pierwszą wersję, później z moimi poprzednikami na funkcji rektorskiej i Senatem Uczelni opracowaliśmy jego ostateczną postać. Codziennie towarzyszył mi w pracy, był zawieszony na ścianie tuż przy biurku rektorskim. Bardzo zachęcam wszystkich, pracowników i studentów, przeczytać go uważnie i w skupieniu, a później rozważyć głęboko i odpowiedzialnie, jak to szczególne posłannictwo publiczne realizujemy. Cóż warta jest Misja Uczelni bez indywidualnego poczucia misji każdego członka akademickiej społeczności. Wydaje mi się, że w tym nieustannym pędzie, w jakim musimy funkcjonować, i nasilającymi się niestety w naszej społeczności patologiami, Misja staje się jeszcze bardziej wyjątkowym dokumentem i jest potrzebna jak nigdy dotąd. Uczelnia nam pięknieje, zarządzamy coraz większym majątkiem. To cieszy, ale myślę, że budowanie jedności, silnej identyfikacji pracowników i studentów z Uczelnią oraz wielka odnowa moralna powinny być teraz najważniejszymi celami dla władz Uczelni. Może nie dla wszystkich jest to wyjątkowy dokument, może niektórzy widzą w nim anachronizm, przeżytek, coś niedziśszego, dla mnie osobiście to opoka, na której staram się budować mój świat akademickich wartości.

Bardzo serdecznie dziękuję Panu Rektorowi za rozmowę.

Rozmawiała Iwona Czajkowska-Deneka

9 marca 2008 r. prof. Józef Kuczmaszewski otrzymał Krzyż *Pro Ecclesia et Pontifice*. Odznaczenie przyznał papież Benedykt XVI na wniosek biskupa diecezjalnego. Krzyż ustanowił w 1888 r. papież Leon XIII. Jest on przyznawany osobom świeckim w dowód uznania dla postawy moralnej i zaangażowania w pracę na rzecz dobra wspólnego.

TAIP PL – menedżer nauki i kultury, ambasador w przemyśle i gospodarce

Pierwszym latem funkcjonowania Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej towarzyszyło wiele trudności, w tym przede wszystkim brak odpowiedniej bazy dydaktycznej i laboratoryjnej. Wychowankowie i pracownicy Uczelni, ze wsparciem władz miasta i województwa zainicjowali powołanie stowarzyszenia, które miało wspierać materialnie i organizacyjnie lubelską uczelnię techniczną. W dniu 1 stycznia 1961 r. powołano Towarzystwo Przyjaciół Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej. Tymczasowym prezesem został wówczas Zdzisław Różycki, a od 15 grudnia 1961 r. był nim Mieczysław Martyn.

Od początku swojego istnienia Stowarzyszenie prowadziło działania, które miały uratować Uczelnię i wspomóc ją w późniejszym rozwoju. Inicjatywa pomocy WSiInz. zyskała powszechne uznanie społeczności Lublina oraz przedsiębiorstw przemysłowych, m.in.: Fabryki Samochodów Ciężarowych w Lublinie, Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku, Kraśnickiej Fabryki Wytwarzania Metalowych i Zakładów Elektro-Maszynowych EDA w Poniatowej. Pod koniec lat sześćdziesiątych Towarzystwo liczyło 1450 członków – osób fizycznych oraz 234 przedsiębiorstwa i instytucje, czyli tzw. członków wspierających.

Wśród świadczonej na rzecz Uczelni pomocy były:

- wsparcie remontu zabytkowego Pałacu Sobieskich przy ul. Bernardyńskiej 13,
- wyposażenie utworzonych sal dydaktycznych i laboratoriów przez zakłady przemysłowe Lubelszczyzny,
- pomoc finansowa w zakupie księgozbioru dla biblioteki oraz aparatury, maszyn i urządzeń do laboratoriów,
- ufundowanie sztandaru, insygniów rektorskich i dziekańskich oraz strojów dla Senatu,
- wsparcie rozwoju kulturalnego, sportu i turystyki oraz innych kół zainteresowań,
- pomoc studentom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Zmiana nazwy:

- 1961 – Towarzystwo Przyjaciół Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej
- 1972 – Towarzystwo Absolwentów i Przyjaciół Wyższej Szkoły Inżynierskiej
- 1978 – Towarzystwo Przyjaciół Politechniki Lubelskiej
- 2001 – Towarzystwo Absolwentów i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej

Rozmowa z Panem Wiesławem Sikorą – Honorowym Prezesem Towarzystwa Absolwentów i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej oraz Panem Stanisławem Czubą – aktualnym Prezesem Zarządu Towarzystwa.

W 2001 roku została dokonana rejestracja stowarzyszenia Towarzystwo Absolwentów i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej. Jaka była geneza reaktywowania działalności

Towarzystwa Przyjaciół, początkowo Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej, następnie Wyższej Szkoły Inżynierskiej i wreszcie Politechniki Lubelskiej?

Wiesław Sikora – W latach 80. dochodziło do dużych zmian społeczno-gospodarczych. Ówczesne Towarzystwo Przyjaciół PL stanowili głównie członkowie zbiorowi, instytucje i przedsiębiorstwa Lubelszczyzny. Szerokie zmiany personalne w administracji, instytucjach i przedsiębiorstwach – a to ich szefowie uczestniczyli w pracach Towarzystwa – spowodowały, że Stowarzyszenie coraz bardziej ograniczało swą działalność, a wręcz jej zaniechało. Niemal całkowicie zanikała więź Uczelni z jej absolwentami.

Problem ten jako pierwsza w 2000 roku zauważyła ówczesna Prorektor ds. Nauki prof. Ewa Bojar, która uznała za konieczne ponowne stworzenie formuły bliskiego współdziałania Uczelni z rodzącym się środowiskiem biznesowym. Zaprosiła w tym celu grupę absolwentów Uczelni, którzy w nowych warunkach sprawowali kierownicze stanowiska w biznesie, do dyskusji nad realnymi możliwościami wzajemnego korzystnego dla obu stron współdziałania. W wyniku wymiany poglądów na kilku spotkaniach i pełnego poparcia potrzeby znalezienia organizacyjnej formuły jednoczącej absolwentów wokół działalności Uczelni i czerpania z tego obopólnych korzyści padł wniosek, by ponownie powołać stowarzyszenie skupiające absolwentów Politechniki Lubelskiej, oparte głównie na członkostwie indywidualnym absolwentów oraz przyjaciół, bo ich zawsze dobrze mieć wokół siebie....

Nas – absolwentów – ujęła otwartość, oczekiwanie i wręcz dążenie do wykorzystania potencjału naukowo-badawczego Politechniki przez lubelski biznes, czy też oferta realizacji prac doktorskich, magisterskich i inżynierskich zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami przedsiębiorstw.

Pan Wiesław Sikora, pierwszy prezes nowo zarejestrowanego Towarzystwa, był wtedy dyrektorem regionalnym Polkomtel S.A., a kim byli pozostali założyciele Towarzystwa Absolwentów i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej i pierwsi jego członkowie?

W. Sikora – Wśród nich byli m.in.: Marek Maj – prezes Lubelskich Zakładów Tytoniowych, Tadeusz Karczmarczyk – wiceprezes firmy LUBZEL, Witold Matacz – prezes INTERBUD-u, Krzysztof Wróblewski – prezes POLMOS-u, Stanisław Czuba – prezes Nałęczowianki, Krzysztof Gaj – przedsiębiorca budowlany, Edward Kostrubiec – prezes KOMECH-u, Edward Kustra – wiceprezes SM Felin, Zenon Marczuk – właściciel firmy konsultingowej, Bolesław Stanisławski – dyrektor Gazowni, Tadeusz Sałata z Cementowni Chełm, Krzysztof Kuśmicki – dyrektor Urzędu Marszałkowskiego, Marta Bijas – sekretarz Rektora i Mieczysław Hasiak – Kanclerz Politechniki Lubelskiej. Byli również profesorowie Politechniki: Ewa Bojar, Marek Opielak, Józef Kuczmaszewski, Henryk Komsta, Waldemar Wójcik czy Andrzej Wacławodarczyk.

Jakie cele postawiło przed sobą Stowarzyszenie i co udało się zrealizować?

Stanisław Czuba – Mówiąc najprościej – działanie na rzecz Politechniki, niesienie pomocy młodzieży studiującej i rozwijanie więzi absolwentów z Uczelnią.

Towarzystwo nagradza najzdolniejszych studentów Politechniki Lubelskiej stypendiami

Chcemy promować Politechnikę w społeczności lokalnej – w kraju i za granicą, popularyzować jej działalność i osiągnięcia, wspomagać w rozwoju jej bazy materialnej i udzielać pomocy we wszystkich innych istotnych sprawach. Tym celom służą takie inicjatywy, jak: znaczne wsparcie finansowe remontu reprezentacyjnej auli im. St. Podkowy, coroczny konkurs na Wybitnego Absolwenta, fundowanie stypendiów dla najlepszych studentów z każdego wydziału czy wspieranie finansowe sympozjów i konferencji organizowanych przez koła naukowe Uczelni. Organizujemy również co pięć lat Jubileuszowe Zjazdy Absolwentów – w tym roku po raz trzeci. Chcemy, by oprócz odnowienia kontaktów towarzyskich między absolwentami, Zjazd był również okazją do zacieśnienia ich więzi z Uczelnią. Liczymy na to, że dzięki tym kontaktom osiągnięte mogą zostać również cele biznesowe.

Wśród naszych absolwentów są osoby, które odniosły szczególne sukcesy zawodowe. Towarzystwo w tym roku organizuje już IV edycję Wybitnego Absolwenta Politechniki Lubelskiej.

St. Czuba – To nasza najnowsza inicjatywa. Chcemy w ten sposób uhonorować osoby nieprzeciętne, których działalność odznaczyła się w szczególności dla Uczelni oraz wpłynęła na ich osobistą pozycję zawodową oraz sukcesy firm, z którymi są związani. Nie jest to łatwy wybór, gdyż mamy wielu naprawdę znakomitych i znanych absolwentów, a co roku wybieramy tylko jedną osobę.

Dotychczasowymi laureatami zostali: Zbigniew Zdunek, założyciel i długoletni dyrektor Multivac-u, Jacek Woźniak, twórca i właściciel firmy ELMAX oraz Grzegorz Dębiec – prezes Transhurtu, pomysłodawca i twórca znanej galerii handlowej OLIMP.

Chcemy tegorocznemu laureatowi wręczyć statuetkę Wybitnego Absolwenta podczas Jubileuszowego Zjazdu Absolwentów, Pracowników i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej,

który odbędzie się 21 czerwca z okazji 60-lecia naszej Alma Mater.

Wspomniano już o Jubileuszu Uczelni. Proszę powiedzieć, w jaki sposób zamierzacie Państwo włączyć się w obchody 60-lecia Politechniki Lubelskiej?

W. Sikora – Dla Towarzystwa Absolwentów i Przyjaciół PL każdy kolejny „okrągły” Jubileusz Uczelni to okazja do zorganizowania spotkania koleżanek i kolegów z okresu studiów, naocznego potwierdzenia, jak szybko i okazale modernizuje się i rozwija baza Uczelni, ale także spotkania z naszymi profesorami i mistrzami.

To znakomita okazja do promocji Uczelni w regionie i potwierdzenia znaczącej roli absolwentów w rozwoju Lublina i województwa, bo przecież znakomita część absolwentów to aktualne kadry właścicielskie i zarządzające firm i przedsiębiorstw. To wreszcie okazja przedstawienia przedsiębiorcom i pracodawcom potencjału naukowo-badawczego Uczelni, który powinien być w coraz większym stopniu wykorzystywany i wdrażany przez lubelski biznes.

St. Czuba – Ważnym punktem obchodów 60-lecia będzie organizowany już po raz trzeci Zlot Absolwentów, Pracowników i Przyjaciół PL, który organizujemy w dniu 21 czerwca br.

Będzie to znakomita okazja do odwiedzin macierzystych wydziałów, spotkania się z ich władzami i porozmawiania o tym, jak utrzymywać więzi biznesowe i korzystać z nich. Kulminacyjnym punktem tego dnia będzie wielki piknik na terenach sportowych, gdzie przy grillu i kufelku piwa oraz muzyce, wspomnień i rozmów nie będzie końca... A przypomnę, że pięć lat temu w Zlocie brało udział ponad 900 uczestników.

Rozmawiała Milena Jagiełło-Okoni

Statutowe cele Towarzystwa Absolwentów i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej

- Zbliżanie społeczeństwa i społeczności lokalnej do spraw Politechniki Lubelskiej, jej pracowników i studentów oraz przyczynianie się do wszechstronnego rozwoju Uczelni i kreowanie jej pozytywnego wizerunku.
- Krzewienie tradycji Politechniki Lubelskiej oraz popularyzacja jej działalności i osiągnięć w społeczeństwie i społeczności lokalnej.
- Promowanie Politechniki Lubelskiej w społeczności lokalnej, w kraju i za granicą.
- Niesienie pomocy Politechnice Lubelskiej w rozwoju jej bazy materialnej oraz udzielanie pomocy we wszystkich innych, istotnych dla jej rozwoju sprawach.
- Niesienie pomocy młodzieży studiującej i udzielanie jej wsparcia finansowego w prowadzonej działalności naukowej, kulturalnej i sportowej.
- Umacnianie i rozwijanie więzi absolwentów i przyjaciół Politechniki Lubelskiej z Uczelnią.

Studencka kariera

Biuro Karier Politechniki Lubelskiej działa w strukturze Uczelni od września 2002 r. i od tej pory sukcesywnie się rozwija, wzmacniając swoją rolę jako ogniwo łączące Uczelnię, jej studentów i absolwentów z rynkiem pracy. Niewiele osób zna jednak jego historię, która nie jest z pewnością tak imponująca, jak historia naszej Uczelni, ale liczy już niemal 11 lat!

Zanim Biuro pojawiło się na Uczelni i wtopiło w jej strukturę, pomysł na nie zrodził się w głowie jednej ze studentek kierunku zarządzanie i marketing. Działając przy samorządzie i organizując szkolenia dla studentów i spotkania z przedstawicielami przedsiębiorstw, przekonała się ona, że istnieje zapotrzebowanie na tego typu działania. Był to czas, kiedy na uczelniach powstawały pierwsze biura karier, zaś w Lublinie działały dwa – na UMCS i KUL. Odwiedzając je i obserwując ich działalność, w głowie studentki zaczął się rodzić pomysł utworzenia takiego biura na Politechnice Lubelskiej. Na temat pracy magisterskiej wybrała więc zaprojektowanie Biura Karier na Politechnice Lubelskiej, materiały zbierając m.in. podczas praktyk w prężnie działającym biurze katowickiej GWSH. Był to czas (2001 r.), kiedy inżynierowie byli coraz bardziej poszukiwani na rynku, także przez firmy headhunterskie, więc trudno było przekonać niektóre osoby, że Biuro Karier na PL będzie potrzebne. W sens jego istnienia uwierzył jednak ówczesny Rektor – prof. Kazimierz Szabelski, i od września 2002 r. Biuro z jedynym pracownikiem – już absolwentką Moniką (obecnie Jakubiak) zaczęło swoją działalność. Początki Biura były trudne – funkcjonowało ono w ciemnym, jednopokojowym pomieszczeniu, za cały sprzęt mając biurko i komputer zakupione przez samorząd studencki. Jednak dzięki pozyskiwanym grantom na rozwój działalności, a następnie projektom z EFS, udało się Biuro rozwinąć i zatrudnić kolejnych pracowników. W działalność Biura od początku włączali się aktywnie studenci – wolontariusze, którzy nadal zaangażowani są do realizacji jego zadań, zatrudniającego aktualnie czterech etatowych pracowników.

Do głównych zadań Biura Karier należy pozyskiwanie informacji na temat aktualnych wymagań i potrzeb potencjalnych pracodawców oraz przekazywanie ich studentom i absolwentom Uczelni. Doradcy zawodowi stymulują także młodych ludzi do podejmowania aktywności zmierzających do zdobycia interesującej pracy. Kluczowym zadaniem pracowników Biura jest uświadomienie studentom i absolwentom, że poszukiwanie pracy też jest pracą, której nikt nie wykona lepiej, skuteczniej oraz z większym zaangażowaniem niż sam zainteresowany. W tym celu pracownicy Biura prowadzą poradnictwo zawodowe, warsztaty i szkolenia, gromadzą i udostępniają oferty pracy, informacje o pracodawcach i sytuacji na rynku pracy, organizują praktyki i programy stażowe.

Działalność Biura Karier ma na celu nie tylko wsparcie studentów rozpoczynających karierę zawodową, ale także intensyfikację współpracy Uczelni z pracodawcami. Służą jej spotkania z firmami, projekty unijne, panele dyskusyjne z udziałem pracodawców, konferencje i targi pracy. Te ostatnie zyskują coraz większe zainteresowanie zarówno studentów, jak i przedsiębiorców.

Na Politechnice Lubelskiej zorganizowano 13 edycji targów pracy „Inżynier na rynku pracy”

Co roku Uczelnię odwiedza kilkudziesięciu wystawców prezentujących oferty pracy, staży i praktyk skierowane w szczególności do młodych inżynierów. Zaproszenia na spotkania kierowane są nie tylko do dużych korporacji, zatrudniających po kilkuset pracowników. Coraz częściej na uczelni prezentują się także mniejsze firmy, których założycielami i pracownikami są absolwenci Politechniki Lubelskiej. Przedsiębiorcy, którzy czują się związani z Uczelnią, chętniej zatrudniają swoich młodszych „kolegów po fachu”. Wiedzą, jak wygląda ich proces kształcenia i doceniają posiadane przez nich kwalifikacje. Wartością dodaną takich spotkań jest możliwość zaprezentowania ścieżek karier absolwentów Uczelni obecnym studentom.

Co roku we wrześniu Biuro Karier organizuje wyjazdy integracyjne dla studentów zakwalifikowanych na pierwszy rok studiów w PL, w 2012 r. odbył się jubileuszowy 10. „Adapciak”.

Uczestniczy pierwszego „Adapciaka” (2003 r.)

Pracownicy Biura angażują się także w opracowywanie i realizację projektów unijnych, dzięki którym możliwa jest realizacja szkoleń, warsztatów czy staży dla studentów.

Monika Jakubiak

Prof. dr hab. inż. Marek Opielak, dr h.c. Rektor Politechniki Lubelskiej 2008-2012

Czy zaczynając swoją karierę zawodową, przypuszczał Pan, że w przyszłości będzie pełnił funkcję rektora? A może to był właśnie cel Pana kariery?

Na początku nie myślałem, żeby kandydować na takie wysokie stanowisko. Ta myśl przyszła już po wielu latach pracy na Politechnice. Najpierw zostałem Prorektorem ds. Ogólnych i wówczas zrodziła się myśl, że mógłbym wykorzystać moje doświadczenie i podjąć wyzwania związane z pełnieniem funkcji rektora Politechniki Lubelskiej.

Znaczna część Pana życia związana jest z naszą Uczelnią. Jak Pan ocenia jej rozwój na przestrzeni tych wszystkich lat?

Ten rozwój widać w każdej sferze działalności Uczelni. Wiele lat temu, kiedy rozpoczynała swoją działalność jako Wieczorowa Szkoła Inżynierska, borykała się z problemem lokalowym, a obecnie posiada rozbudowany, nowoczesny kampus. To samo dotyczy kadry naukowej czy studentów – ich liczba znacząco wzrosła. Politechnika oferuje obecnie kilkanaście kierunków studiów, studia podyplomowe. Ta ewolucja następuje cały czas, i to mnie bardzo cieszy.

Poza tym ogromną satysfakcję daje mi poczucie, że również ja mam swój udział w rozwoju naszej Politechniki Lubelskiej. Wszystkie cele, które założyłem sobie na początku kadencji rektorskiej udało mi się zrealizować. Jestem dumny między innymi z: ukończenia Wschodniego Innowacyjnego Centrum Architektury, budowy Centrum Innowacji i Zaawansowanych Technologii, utworzenia prestiżowych kierunków studiów, jak: transport, bioinżynieria medyczna i wielu innych inicjatyw.

Wmurowanie aktu erekcyjnego pod budowę Centrum Innowacji i Zaawansowanych Technologii przez Rektora prof. Marka Opielaka

Odnosił Pan duże sukcesy na polu naukowym, jednak jako Rektor wielokrotnie podkreślał Pan, że czuje się bardziej menedżerem niż naukowcem. Te osobiste stwierdzenia wyraźnie łączą się z obecnymi tendencjami – anglosaskim systemem szkolnictwa wyższego. Według tego modelu rektor ma przede wszystkim zarządzać.

W polskich warunkach nie da się przenieść bezkrytycznie modelu, w którym rektor nie musi pochodzić ze środowiska naukowego, może być wybrany na drodze konkursu spośród np. menedżerów. Jednak ta sytuacja powoli się zmienia – rektor polskiej uczelni – tak jak menedżer firmy – coraz częściej musi podejmować decyzje biznesowe, zarządzać uczelnią jak komercyjnym przedsiębiorstwem.

Podejmując wyzwanie sprawowania funkcji rektora, musiałem być menedżerem. Na ten czas odłożyłem częściowo pracę naukową – zarządzanie tak dużą instytucją jest bardzo czasochłonne. Poświęciłem swoją uwagę na sprawy kierowania Uczelnią. W trakcie tych kilku lat podejmowałem decyzje dotyczące kadry, inwestycji, edukacji studentów. To duża odpowiedzialność, bo odpowiedzialność za tysiące pracujących i studiujących tu osób.

W Pana kluczowych działaniach widać było nadrzędną rolę bezpieczeństwa finansowego Politechniki i administracji.

W ciągu kilkudziesięciu lat wzmoczonego rozwoju szkolnictwa wyższego zmieniły się zasady finansowania uczelni publicznych, wysokość dotacji. Dodatkowo sytuacja społeczna i gospodarcza kraju sprawia, że sprawy bezpieczeństwa finansowego stanowiły priorytet każdego z działań. Zachwianie gospodarki materialnej mogłoby bardzo niekorzystnie wpłynąć na funkcjonowanie Politechniki. Stąd dużą uwagę poświęciłem na zdobycie zewnętrznych środków, np. z funduszy unijnych.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego zaleca szkołom wyższymi pozyskiwanie środków finansowych pochodzących także ze współpracy z przemysłem oraz komercjalizację nauki.

Zgadzam się z tym. Współpraca z przemysłem jest istotnym czynnikiem warunkującym rozwój Uczelni. Uważam, że nowe kierunki, programy nauczania, a dalej prace dyplomowe powinny być przygotowywane właśnie pod kątem przemysłu. Obecnie przepisy stwarzają możliwość powierzenia wykładów również praktykom zatrudnionych w przemyśle i z tej możliwości – moim zdaniem – każda uczelnia techniczna powinna skorzystać.

Jesteśmy uczelnią techniczną, a więc prowadzimy szereg badań, których wyniki mogą być potem wykorzystywane w przemyśle. Na naszej Uczelni mamy jednostki, które zajęły się tymi aspektami działalności, np. Biuro Rozwoju, Promocji i Kooperacji. Komercjalizacja nauki jest obecnie koniecznością.

Rolą rektora jest zadbanie o nawiązywanie i utrzymywanie tych kontaktów, dlatego przywiązywałem dużo uwagi temu aspektowi działalności Politechniki.

Serdecznie dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała: Milena Jagiełło-Okoń

Od gimnastyki artystycznej do Grupy Tańca Współczesnego

Grupa Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej powstała z istniejącego od 1977 r. studenckiego zespołu nowatorskich form tanecznych. W latach 70. była to sekcja gimnastyki artystycznej kobiet powołana przez Danutę Welcz przy Studium Wychowania Fizycznego. W roku 1975 do sekcji dołączyła Hanna Palichleb (później Strzemiecka), która w 1982 roku podjęła pracę instruktora tańca w swojej dawnej grupie, przyjmując nową nazwę „Pandora”, realizując choreografie coraz częściej oparte na charakterze abstrakcji tańca współczesnego. W roku 1988, kiedy Hanna Strzemiecka wyjechała do Stanów Zjednoczonych zespół był prowadzony przez Annę Smagę i Andrzeja Zbroję, którzy wprowadzili do zajęć tap dance.

W listopadzie 1993 r. kierownictwo grupy ponownie przejęła Hanna Strzemiecka, wtedy już w pełni świadomie opierając swą pracę na technikach i zasadach kompozycji tańca współczesnego.

Grupa Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej w tej formie teatru tańca dość szybko została dostrzeżona przez polskie środowisko taneczne i zagranicznych krytyków tańca. Strzemieckiej udało się stworzyć własny niepowtarzalny styl, który dotyczył zarówno intelektualnej, jak i emocjonalnej natury człowieka, tak tancerza, jak i widza. Choreograficzny styl opierał się na logicznej konstrukcji spektakli, indywidualizacji postaci, zestawieniu lirycznego ja kobiety z silną ekspresyjnością mężczyzn. Od 1996 roku twórcza droga Grupy zaczęła nabierać rozpędu. I nagroda dla spektaklu „Puste ulice” na Międzynarodowych Prezentacjach Współczesnych Form Tanecznych w Kaliszu oraz jednocześnie specjalna nagroda za choreografię dla Strzemieckiej jako największej indywidualności Prezentacji otworzyły przed Zespołem drzwi do świata tańca ogólnopolskiego i międzynarodowego.

W kolejnych latach kolejne nagrody i wyróżnienia spektakli GTW PL: II nagroda „W tej anizotropii po prostu byliśmy” – Kalisz 1997, „Głosy” – I nagroda, jedna z dwóch równorzędnych na VII Międzynarodowych Prezentacjach Współczesnych Form Tanecznych w Kaliszu (1999 r.); spektakl „Godziny, lata...” – nagroda za poszukiwania teatralne na Internationale Universitaire Theatre Festivale w Monastirze, Tunezja (2000 r.); „16 asymptota” – wyróżnienie za czystość ruchu i dobór muzyki na IV Studenckim Ogólnopolskim Festiwalu Teatralnym „Theatrum Orbis Terrarum” w Olsztynie (2004 r.) oraz Certyfikat Jakości za Kompozycję na Ogólnopolskim Festiwalu Tańca Współczesnego „POLEMIQI” w Warszawie (2004 r.); „Piejo, dziobio, gdaczo...” – wyróżnienie za perfekcyjne środki wyrazu i humor w spektaklu na V Jubileuszowym Studenckim Ogólnopolskim Festiwalu Teatralnym „Theatrum Orbis Terrarum” w Olsztynie (2006 r.) oraz Certyfikat Jakości za Inscenizację na Ogólnopolskim Festiwalu Tańca Współczesnego „POLEMIQI” w Warszawie (2006 r.); nagrody indywidualne dla tancerzy, a także nagrody wynikające ze współpracy Grupy Tańca Współczesnego PL i utworzonego przez Hannę Strzemiecką wraz z tancerzami GTW PL Lubelskiego Teatru Tańca; „Traktat optyczny” – nagroda na XIV International Festival Modern Choreography Witebsk, Białoruś (2001 r.); „Akrobaci, kwiaty i księżyc pomiędzy” – II nagroda na XI Międzynarodowych Prezentacjach

Współczesnych Form Tanecznych w Kaliszu (2003r.); „pleple-Jady” – I nagroda na XIII Międzynarodowych Prezentacjach Współczesnych Form Tanecznych w Kaliszu (2005 r.).

Spotkania z autorytetami w dziedzinie tańca – Conradem Drzewieckim, Jackiem Łumińskim były niezwykle cenne. Obaj pełni uznania dla pracy Hanny Strzemieckiej i młodych tancerzy przez wiele lat wspierali rozwój tańca w Lublinie.

Kolejne festiwale taneczne i teatralne w Polsce i za granicą sprawiły, że Hannę Strzemiecką określono jako „jednego z najbardziej utalentowanych twórców tańca w Polsce”, a po szwajcarskim tournée (Münsterlingen, Zürich, 1996), napisano, że zespół jest „jedną z najlepszych wschodnioeuropejskich grup tańca”.

W 1997 r. z okazji XX-lecia istnienia zespołu Politechniki Hanna Strzemiecka wykreowała i zorganizowała swój autorski festiwal. Międzynarodowe Spotkania Teatrów Tańca w Lublinie we współpracy z Centrum Kultury w Lublinie trwają nieustannie, dotąd odbyło się już szesnaście edycji Festiwalu.

Festiwale zagraniczne: Bodensee Tanztage, Zurich, Munsterlingen, Szwajcaria (1996 r.); Central Station: Dance – International Festival, Budapeszt, Węgry (1999 r.); International Festival of Modern Dance, Kowno, Litwa (lata 1999, 2002, 2005); Tanzmesse – Międzynarodowe Targi Tańca Współczesnego, Essen, Niemcy (2000 r.), Dusseldorf i Garath (2004 r.); International Festival Modern Choreography, Witebsk, Białoruś (lata 2000, 2001); Festival TanzWoche, Eisenhüttenstadt, Niemcy (2002 r.); Grazer Tanztheater – Tage (2002 r.) Graz, Austria (2002 r.); Międzynarodowe Dni Marca Chagalla, Witebsk, Białoruś (2002 r.); Międzynarodowy Festiwal Ruchu i Tańca nad Wołgą „Sztuka ruchu”, Rosja (2002 r.); American Dance Guild International Festival „Global Dance Today” Nowy Jork USA (2004 r.); Sezon Polski we Francji – projekt „Nova Polska” Paryż, Lyon (2004 r.); Międzynarodowy Festiwal Tańca „Free Dance” w Dniepropietrowsku, Ukraina (2005 r.) Projekty: Polska – Ameryka (1997 r.); Projekt „Tęcza” przy współpracy z Teatrem Akademia Ruchu w Warszawie (lata 1997, 1998, 2000); dwuetapowy Projekt Polska – Francja z wymianą studencką pomiędzy Politechniką Lubelską i INSA de Lyon we Francji (1998 r.); Polska-Holandia, Polska-Litwa (1999 r.); dwie edycje Projektu „Dworzec Centralny – Taniec” (Węgry, Holandia, Republika Czech, Polska), Projekt Białorusko – Polski (2002 r.).

Festiwale w Polsce: Międzynarodowe Prezentacje Współczesnych Form Tanecznych w Kaliszu; Międzynarodowa Konferencja Tańca Współczesnego i Festiwal Sztuki Tanecznej w Bytomiu; Międzynarodowe Spotkania Teatrów Tańca w Lublinie, Dni Sztuki Współczesnej w Białymstoku, Łódzkie Spotkania Teatralne, Krakowskie Spotkania Baletowe, Polska Platforma Tańca „taniec.pl” w ramach festiwalu „ciało_umysł” w Warszawie, Projekt Nowy Taniec – Stary Browar - Kulczyk Foundation, Biennale Tańca Współczesnego w Poznaniu, Alternatywne Spotkania Teatralne Klamra w Toruniu, Tyskie Spotkania Teatralne.

Gościnny występ Zespołu Tańca Nowoczesnego PL kierowanego przez mgr Danutę Welcz podczas koncertu zespołu rockowego Old Gate. ACK Chatka Żaka, luty 1978 r.

W 2001 r. pragnąc powołać w Lublinie Ośrodek Tańca Współczesnego na Europę Środkowo-Wschodnią, założyła przy Centrum Kultury w Lublinie Lubelski Teatr Tańca, którego trzon stanowili tancerze-absolwenci Grupy Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej (Anna Żak, Ryszard Kalinowski, Wociecz Kaproń). Od tego momentu artystyczna i edukacyjna misja rozwoju tańca na Lubelszczyźnie, obok corocznego Festiwalu, wzbogaciła się o bardzo ważny Festiwal „Chagall w Lublinie” (2003 r.) oraz cykliczne Forum Tańca Współczesnego (od 2003 r.).

Niezmiennie adepci Grupy uczestniczyli w koncertach inauguracyjnych roku akademickiego Politechniki Lubelskiej, Juwenaliach, charytatywnych Koncertach Na Rzecz Pacjentów Kliniki Hematologii i Onkologii Dziecięcej Akademii Medycznej w Lublinie, w Wieczorach Tańca Współczesnego, których Grupa była współorganizatorem wraz ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Dzieci z Chorobami Krwi.

W 2005 r. Hanna Strzemiecka przekazała swoim tancerzom prowadzenie zarówno Grupy Tańca Współczesnego PL, jak i Lubelskiego Teatru Tańca. Kierowanie Grupą Tańca Współczesnego Politechniki Lubelskiej powierzyła Annie Żak, która od tamtego czasu jest instruktorem, opiekunem artystycznym oraz choreografem Grupy.

Młoda choreograf w opinii widzów i krytyków szybko dopracowała się nowego, doskonałego, równego i zdyscyplinowanego Zespołu, którego główną cechą jest kreatywność oraz otwartość i innowacja w obszarze działań artystycznych. Jej kolejne autorskie choreografie coraz wyraźniej kształtują charakter wypowiedzi. Plastyczne wizje światów koncentrują uwagę na fizycznej stronie ludzkiego ciała, która momentami żyje własną abstrakcyjną formą, sięgając tym samym do intuicyjnego odbioru obrazów. Jesienią 2005 roku z nowym składem tancerzy rozpoczęła kolejny, kreatywny etap rozwoju Grupy. Od początku autorskie choreografie Żak wyraźnie zarysowują plastykę jej wizji, balansując pomiędzy psychiczną i fizyczną stroną ludzkiego ciała, a otwartość i twórcza inicjatywa działań wszystkich członków Zespołu pozwalają na nieustanne istnienie GTW PL na kulturalnej mapie Lublina i współpracę z różnymi twórcami. W nowej odsłonie Grupy są realizowane projekty w przestrzeni miasta, promocja „młodego repertuaru”. Warto zaznaczyć, że Grupa Politechniki gromadzi studentów i absolwentów wszystkich lubelskich uczelni, ludzi z pasją, chcących poszu-

kiwać w swojej wyobraźni ruchowej i odkrywać nowe pokłady energii i emocji wyrażanych poprzez ruch.

Grzegorz Kondrasiuk w „Gazecie Wyborczej” pisał: «W teatralnym ‘pejzażu lubelskim’ teatr prowadzony przez Annę Żak odróżnia się w sposób znaczący. Dlaczego? Oto odpowiedź, bez zbędnego wchodzenia w historyczne niuansy i gatunkowe rozróżnienia. Przede wszystkim: zespół. Niemały, młody, zgrany i oddany. I, co najmocniej wpływa na jego wizerunek i interpretację poczynań – w całości żeński. (...) Każda trochę inna w typie urody i ekspresji, wszystkie jednakowo intrygujące. Mocny, wyrazisty team, robiący wrażenie, co najlepiej widać, gdy na scenie przenikają się i rozwijają układy synchroniczne. (...) Pewne jest jedno – ze ‘swoimi’ dziewczynami, przy tym poziomie porozumienia, zaufania i oswojenia reżyserka może pozwolić sobie na dalekie i bardzo wysublimowane podróże. Te jakości nie ujawniają się wprawdzie wprost, ale przenikają każdą minutę scenicznego trwania, składają się na tzw. atmosferę. (...) Na takich mocnych podstawach, we własnym tempie, od ładnych kilku lat Grupa przepracowuje kolejne tematy i fascynacje. (...) Trudno wykreślić jednoznacznie kierunek podążania artystki, bo w swoich choreografiach ‘gra na wielu bębenkach’, wypróbowała bardzo odmienne materię. W tym szerokim wachlarzu zmieściło się i psychologiczne, emocjonalne ‘życiopisanie’ („Daleko od ciała”, spektakl pod szyldem d&e dance action), i bardzo formalne, skupione i oszczędne ‘stadium’ inspirowane rzeźbami Magdaleny Abakanowicz. Tak to już z Anną jest – nigdy nie wiadomo, czego można się spodziewać, potrafi w kolejnej realizacji z przedziwną łatwością porzucić chłodny minimalizm na rzecz bombardowania widza obrazami, światłem i kolorami. (...)»

Wieloletnia solistka Grupy, która z chwilą utworzenia Lubelskiego Teatru Tańca została jego tancerką oraz inicjatorem i współorganizatorem wszystkich wydarzeń tanecznych, w ramach Międzynarodowych Spotkań Teatrów Tańca realizowała też autorsko Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny „Taniec – Energia ciała i wyobraźni”. Przy projektach Politechniki Lubelskiej reżyserowała m.in. V Koncert Karnawałowy „Filmowym krokiem z Nowym Rokiem” (2008 r.), koncert inauguracyjny oraz widowisko multimedialne „Nauka z Pasją” w ramach VI Lubelskiego Festiwalu Nauki „Nauka Technika Życia” (2009 r.). Wśród nagród zaszczytem było otrzymanie tytułu Laureata prestiżowego konkursu Bene Meritus Terrae Lublensis, czyli Dobrze Zasłużony dla Lubelszczyzny (2010 r.).

Tancerze GTW co roku prezentują swoje spektakle w ramach Nocy Kultury w Lublinie (fot. Joanna Szot)

Lubelskie środowisko tańca (m.in. Hanna Strzemiecka i Daria Dziedzic z Politechniki Lubelskiej oraz Ryszard Kalinowski z Lubelskiego Teatru Tańca) aktywnie uczestniczy w spotkaniach ogólnopolskiej inicjatywy Otwartego Forum Środowisk Tańca, które zaowocowały powołaniem przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Instytutu Muzyki i Tańca. Zaangażowanie między innymi Darii Dziedzic w nurt edukacyjny Forum dało podłoże do realizacji programów edukacyjnych. W ramach pilotażowych programów Instytutu Anna Żak zrealizowała swój autorski projekt edukacyjny „Myśl w ruchu” zakładający wprowadzenie tańca do edukacji artystycznej szkół podstawowych. Zaprogramowała i koordynowała dwie lubelskie edycje projektu, który był pilotażowo realizowany tylko w Lublinie i Wrocławiu (oddzielna autorska koncepcja Adama Kamińskiego). Od 2013 roku program „Myśl w ruchu” został ogłoszony do otwartego naboru ogólnopolskiego.

Z pewnością Grupa Tańca Współczesnego Politechniki lubelskiej i osoby z nią związane na stałe wpisały się w historię polskiego tańca. Co będzie za kolejne 18, 20 czy 60 lat...? Pasjonaci sztuki będą realizować coraz to nowe koncepcje w oparciu o najnowsze technologie. Mamy nadzieję, że patenty realizowane na Politechnice Lubelskiej wzbogacą także sztukę. Najważniejsza jednak pozostanie umiejętność komunikowania się z ludźmi. Uniwersalny język ruchu, gestu z pewnością tancerzy nie pozbawi tej umiejętności.

Anna Żak

Teksty napisali lub opracowali do druku

- Hanna Aleksandrowicz**, specjalista, Dział Spraw Studenckich
Stanisław Bolibok, specjalista, Katedra Ergonomii, WZ
Grażyna Borecka, wykładowca, Katedra Mechaniki Ciała Stałego, WBiA
Katarzyna Choroś, specjalista, WBiA
Iwona Czajkowska-Deneka, rzecznik prasowy
Magdalena Czerwińska, adiunkt, Katedra Ekonomii i Zarządzania Gospodarką, WZ
Krzysztof Czarnocki, starszy wykładowca ze stopniem dr, Katedra Ergonomii, WZ
Katarzyna Czop, adiunkt, Katedra Organizacji Przedsiębiorstwa, WZ
Marian Daszczuk, specjalista, Katedra Ergonomii, WZ
Sławomira Dumala, asystent, Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska, WIS
Daria Dziedzic, samodzielny referent, Dział Spraw Studenckich
Róża Dzierżak, Samorząd Studentów PL
Jarosław Gajda, kustosz dyplomowany, Biblioteka PL
Grzegorz Gładyszewski, profesor zwyczajny PL, Katedra Fizyki Stosowanej, WM
Anna Halicka, profesor nadzwyczajny PL, Katedra Konstrukcji Budowlanych, WBiA
Milena Jagiełło-Okoń, specjalista, Biuro Rektora i Organizacji Uczelni
Monika Jakubiak, specjalista, Biuro Karier PL
Marek Jakubowski, profesor nadzwyczajny PL, Katedra Ergonomii, WZ
Justyna Jaroszyńska-Wolińska, profesor nadzwyczajny PL, Katedra Budownictwa Ogólnego, WBiA
Małgorzata Józwiak, specjalista, Katedra Pojazdów Samochodowych, WM
Jakub Kańkowski, prezes Klubu Uczelnianego AZS PL
Tomasz N. Kołtunowicz, adiunkt, Katedra Urządzeń Elektrycznych i TWN, WEil
Henryk Komsta, profesor zwyczajny PL, Instytut Transportu, Silników Spalinowych i Ekologii, WM
Dariusz Kopiński, Akademicki Chór Politechniki Lubelskiej
Przemysław Kowalik, adiunkt, Katedra Metod Ilościowych w Zarządzaniu, WZ
Aneta Krzyżak, adiunkt, Katedra Procesów Polimerowych, WM
Józef Kuczmaszewski, profesor zwyczajny PL, Katedra Podstaw Inżynierii Produkcji, WM
Mariusz Łukasik, specjalista, Katedra Zarządzania, WZ
Marian Mastalerz, absolwent Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Lublinie
Piotr Mochol, specjalista, Dział Spraw Studenckich
Jerzy Montusiewicz, st. wykładowca ze stopniem dr, Katedra Podstaw Techniki, WPT
Magdalena Palka, starszy referent, Biuro Rozwoju, Promocji i Kooperacji
Zbigniew Pater, profesor zwyczajny PL, Katedra Komputerowego Modelowania i Technicznej Obróbki Plastycznej, WM
Tadeusz Poljański, prezes Sportowego Klubu Kick-Boxing PL
Konrad Pylak, starszy wykładowca ze stopniem dr, Katedra Podstaw Konstrukcji Maszyn, WM
Sylwester Samborski, adiunkt, Katedra Mechaniki Stosowanej, WM
Wiesław Sikora, główny specjalista, Biuro Rektora i Organizacji Uczelni
Jolanta Słoma, starszy wykładowca ze stopniem dr, Katedra Geotechniki, WBiA
Małgorzata Sosińska-Wit, adiunkt, Katedra Finansów i rachunkowości, WZ
Paweł Surdacki, adiunkt, Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, WEil
Barbara Surowska, profesor zwyczajny PL, Katedra Inżynierii Materiałowej, WM
Tomasz Szuster, specjalista, Biblioteka PL
Antoni Świć, profesor nadzwyczajny, Instytut Technologicznych Systemów Informatycznych, WEil
Katarzyna Tęcza,
Andrzej Wac-Włodarczyk, profesor nadzw. PL, Instytut Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, WEil
Anna Walczyna, adiunkt, Katedra Ergonomii, WZ
Anita Wasilewska, referent, Biuro Rektora i Organizacji Uczelni
Tomasz Warowny, adiunkt, Katedra Metod Ilościowych w Zarządzaniu, WZ
Mirosław Wendeker, profesor zwyczajny PL, Katedra Termodynamiki Płynów i Napędów Lotniczych, WM
Krystyna Wojciechowska, adiunkt, Katedra Ergonomii, WZ
Władysław Wójcik, specjalista, Katedra Automatyzacji, WM
Joanna Wyrwiz, adiunkt, Katedra Marketingu, WZ
Stanisław Zwolan, starszy wykładowca, Katedra Ergonomii, WZ
Anna Żak, specjalista, Dział Spraw Studenckich

„Biuletyn Informacyjny Politechniki Lubelskiej”

wydaje Politechnika Lubelska za zgodą Rektora
 Adres redakcji: Politechnika Lubelska, ul. Nadbystrzycka 38 d, 20-618 Lublin
 tel. 81 538 41 13, fax. 81 538 46 57
 e-mail: biuletyn@pollub.pl

Zespół redakcyjny

mgr Milena Jagiełło-Okoń (redaktor naczelny), mgr Anita Wasilewska,
 mgr Magdalena Palka

Rada programowa

dr hab. inż. Stanisław Skowron, prof. PL (przewodniczący);
 mgr Iwona Czajkowska-Deneka, mgr Elżbieta Gontarz

Stali współpracownicy

dr inż. Aneta Krzyżak, dr inż. Tomasz Kołtunowicz, mgr Katarzyna Choroś,
 mgr inż. Sławomira Dumala, dr Anna Walczyna, dr inż. Jerzy Montusiewicz,
 p. Daria Dziedzic

Zdjęcia: archiwum, SAF

Skład i łamanie: Tomasz Piech – TRUE COLOURS, Lublin

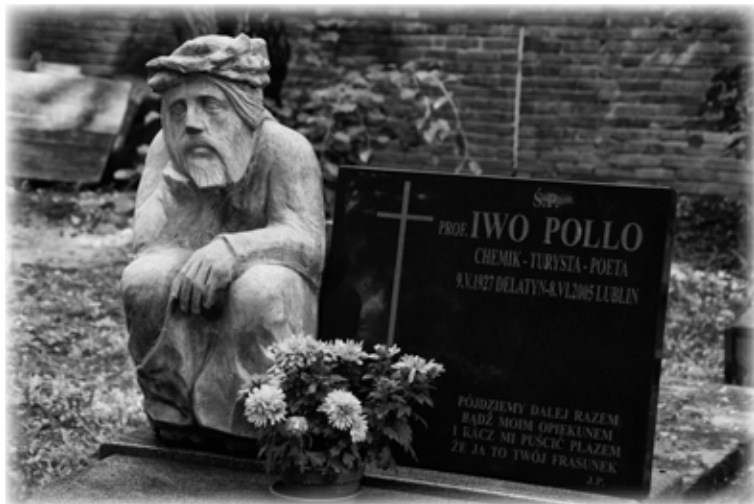
Nakład: 500 egz.

Numer zamknięto 06.05.2013 r.

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich skracania i redagowania

Ocalić od zapomnienia

Rok Jubileuszowy Uczelni skłania do różnych refleksji. Jest powodem do formułowania strategii rozwoju i wizji przyszłości, ale również do porównywania Jej kondycji na przestrzeni lat. Oczywiście nie sposób dokonać tego bez przesuujących się jak w kalejdoskopie wspomnień konkretnych osób związanych z Uczelnią i kształtujących Jej wizerunek.

60 lat to szacowany okres życia trzech pokoleń. Na kartach historii Politechniki Lubelskiej, wcześniej Wieczorowej, a później Wyższej Szkoły Inżynierskiej, zapisało się wiele postaci. Niestety nieubłagana rzeczywistość jest powodem konstatacji, że wiele z nich już odeszło. Taka jest kolej rzeczy. Jeszcze niedawno byli z nami, mijaliśmy Ich na korytarzach, prowadziliśmy dyskusje, słuchaliśmy rad. Zostało miejsce przy biurku, osierocone materiały i książki na półkach, wspomnienie uśmiechu pani z dziekanatu, czytelnicy, portierni czy szatni. I poczucie smutku, że już się nie spotkamy... Dlatego wręcz obowiązkiem osób działających „tu i teraz” jest przywoływanie historii i wspomnień o byłych pracownikach Politechniki Lubelskiej.

Myszę, że dobrym i oczekiwanym ze strony naszej społeczności akademickiej działaniem będzie stworzenie wydawnictwa ze wspomnieniami czy wręcz anegdotami krążącymi wokół Szkoły. W celach ewidencyjnych, w pierwszej kolejności istnieje potrzeba opracowania indeksu zmarłych byłych pracowników Politechniki Lubelskiej. Dobrze byłoby dysponować informacjami o latach pracy, dacie śmierci i miejscu pochowania naszych zmarłych już nauczycieli i pozostałych osób zatrudnionych w WSIInż. i Politechnice Lubelskiej. Ważnym źródłem wiedzy w tym względzie jest rubryka wspomnieniowa zainicjowana przez Zespół Redakcyjny i Radę Programową „Biuletynu Informacyjnego Politechniki Lubelskiej”, poczynszony od jego pierwszej edycji w 1997 roku, przemianowana w stałą szpaltę pod nazwą „Pozegnania” w 2001 roku (nr 1(5)).

Ileż razy, szczególnie w okresie Święta Zmarłych, odwiedzając cmentarze, z trudnością odnajdujemy lub usiłujemy jedynie odnajdować miejsca spoczynku zmarłych już nauczycieli i współpracowników. Myszę, że sporządzenie wspomnianego indeksu, uzupełnianego i ewentualnie korygowanego w kolejnych edycjach wydawniczych, będzie dobrym i oczekiwanym źródłem informacji. Przyczyni się w sposób znaczący do pamiętania o prekursorach WSIInż. Będzie przypomnieniem i ułatwieniem dla pamięci składania przez całą naszą społeczność należnego hołdu zmarłym Koleżankom i Kolegom – byłym pracownikom Politechniki Lubelskiej. Odwiedzając nekropolie i mniejsze cmentarze rozsiane na Lubelszczyźnie i poza nią, zapalmy znicze na Ich grobach, pamiętajmy o rocznicach Ich urodzin i śmierci.

Oczywiście wiele danych o okresie i dokładnym miejscu zatrudnienia jesteśmy w stanie ustalić na podstawie zapisów znajdujących się w Dziale Spraw Osobowych, Sekcji Spraw Socjalno-Bytowych i Archiwum PL, ale nie wszystkie. Dlatego zwracam się z prośbą o przesyłanie (na adres: prorektor.rd@pollub.pl) informacji o miejscu pochowania naszych zmarłych byłych pracowników WSIInż./Politechniki Lubelskiej (nazwa miejscowości-cmentarz, kwartał, rząd, numer grobu lub opis jego położenia, ewentualnie fotografia grobu). Proszę o podanie nazwisk i telefonów autorów informacji.

W dalszej kolejności planujemy wydanie biogramów zawierających fotografie zmarłych pracowników WSIInż./Politechniki Lubelskiej i wspomnień, czy wręcz anegdot z nimi związanych. W związku z tym już teraz apeluję i proszę o nadsyłanie stosownych informacji i materiałów. Liczę na pomoc i zainteresowanie całej naszej społeczności, łącznie z absolwentami oraz Towarzystwem Absolwentów, Pracowników i Przyjaciół Politechniki Lubelskiej.

Andrzej Wac-Włodarczyk

Życie studenckie

